

Dziennik Związkowy
POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

CENA

30¢

POGODA

Dziś będzie na ogół pochmurno, miejscami mgły i prószyce śnieg. Temperatura w dzień około 33-35 stopni, wiatry południowo-zachodnie. W nocy możliwy śnieg z deszczem.

W sobotę będzie pochmurno i nieco cieplej, możliwy deszcz, temperatura 36-38 stopni.

Możliwość opadów w piątek 30 proc. Wschód: — 6:55. Zachód: — 4:22.

No. 222

Rok (Vol.) LXVII

CHICAGO, ILL., Piątek-Sobota 28-29 Listopada (Friday-Saturday, November 28-29), 1975

Telephone BRUNSWICK 8-8700

NOWY JORK OTRZYMA POMOC OD RZĄDU

Wołanie o Ratunek Ze Związku Sow.

Zapowiedź
Ostrej Zimy

Cambridge, Mass. (UPI) — Dr. Hurd C. Willet, profesor meteorologii Instytutu Technologicznego stanu Massachusetts, przepowiada bardzo ostrą zimę począwszy od połowy stycznia. Dr. Willet przewiduje, że tegoroczna zima będzie ostrzejsza od zeszłorocznej zimy, ale spodziewa się równocześnie wczesnej i bardzo łagodnej wiosny.

Czy Odwet
Zamachowców
Irlandzkich?

Londyn. (UPI) — Nieujeści zamachowcy zasypali gradem kul 50-letniego Rossa McWhirtera, współzałożyciela i współwydawcę almanachu — "The Guinness Book of Record". Zbrodnia została dokonana na progu domu zamordowanego w północnej części Londynu, w chwili gdy McWhirter wyszedł do ogrodu, aby sprawdzić jacy to intruzi grozili przed chwilą pistoletem jego żonie.

Zamachowcy zasypali wydawcę gradem kul. Trafiony wielokrotnie w głowę i w żołądek McWhirter zmarł w drodze do szpitala.

Zabójcy uciekli z miejsca zbrodni samochodem żony zamordowanego, który następnie policja znalazła porzucony w odległości 5 mil od jej domu.

Agenci Scotland Yardu przypuszczają, że zbrodni dokonali terroryści IRA, ale zgodnie ze zwyczajem formalnie organizacja ta nie została obciążona odpowiedzialnością.

Wiadomo jednak, że McWhirter przed miesiącem ogłosił, że wypłaci \$102,000 nagrody za schwytanie terrorystów IRA, którzy dokonali ostatnich zamachów bombowych w Londynie.

Premier brytyjski Harold Wilson powiedział, że jest "wstrząśnięty" śmiercią wydawcy i natychmiast zarządził zwiększenie ochrony polityków i innych osobistości, które mogą być celem następnych ataków terrorystycznych.

Embargo Zboża
Dla Polski
Nielegalne

Washington. (UPI) — Dept. Stanu w odpowiedzi na list kongr. Johna Melchera (D-Montana) — odpisał że wprowadzone ub. lata — "embargo sprzedaży zboża Polsce i Sojowiemu legalnie nie mogło być podtrzymane przez Stany Zjednoczone zgodnie z prawami krajowymi".

Kongr. Melcher zwrócił się do Sekr. Stanu Kissingera z zapytaniem "legalnego autorytetu Dept. Stanu wprowadzenia tymczasowego embargo sprzedaży zboża Sojowiemu i Polsce" — po zamówieniu przez Sowietów 10 milionów ton zboża amerykańskiego. Na pytanie swe otrzymał powyższą odpowiedź.

Sprzedaż zboża Sowietom została wstrzymana w sierpniu przez prywatnych handlarzy zboża na prośbę Sekretarza Dept. Rolnictwa, Earl L. Butza. Później mimo silnego sprzeciwu Butza, Dept. Stanu wprowadził embargo sprzedaży zboża Polsce, dopóki nie zostanie zawarta długoterminowa umowa w sprawie sprzedaży zboża z Moskwą. Embargo zostało zniesione w październiku po zawarciu umowy z Moskwą.

W Liście
Duchownych
PrawosławnychPoruszenie Na Sesji
Światowej Rady
Kościołów w Nairobi

Nairobi (UPI) — Na piątej plenarnej konferencji Światowej Rady Kościołów, odbywającej się w stolicy Kenii, wielkie poruszenie wśród delegatów, reprezentujących ponad 400 milionów wyznawców różnych wyznań i sekt, wywołał apel dwóch duchownych prawosławnych z Moskwy, którzy wołają o ratunek i powstrzymanie przesładowań chrześcijan w Związku Sowieckim.

Sygnatariuszami tego listu wołania są popi moskiewscy Gleb Yanukin i Lew Regelson, którzy mieli odwagę złożyć swoje podpisy, mimo że pozostali w Moskwie i na konferencji nie przybyli.

List ich rozprowadzili w odbitkach wśród 800 delegatów oraz 2,000 gości przyjaciele apelujących.

Duchowni moskiewscy stwierdzają, że chrześcijanie w Sowietach są systematycznie prześladowani i że dysydentów wysyła się do zakładów dla umysłowo chorych, gdzie poddaje się ich "barbarzyńskim metodom" "leczenia", które niszczą im mózgi i zatrująją myśl.

Sygnatariusze wzywają uczestników konferencji do akcji i wykreślają ośmiopunktowy plan działania, który m. in. obejmuje regularne wydawanie wielojęzycznego (Ciąg dalszy na str. 12-iej)

Pilot Uniknął
Zderzenia
z Drugim
Samolotem

Detroit, Mich. (UPI) — Federalne Władze Awiacyjne pro w a d z a dochodzenia w sprawie szczęśliwie unikniętego zderzenia się dwóch samolotów pasażerskich w środę wieczorem nad jeziorem Michigan, który zmusił samolot linii American do nieprogramowego lądowania na lotnisku w Detroit. 24 osób, w tym 14 pasażerów i 10 stewardesek odniosło okaleczenia gdy pilot samolotu American znajdującego się w drodze z Chicago do Newark, N. J., widząc nadlatujący samolot linii TWA, dla uniknięcia zderzenia w powietrzu, puścił go o dwa tysiące stóp w dół, wykazując przy tym wielką przytomność umysłu i unikając strasznego katastrofy nad jeziorem Michigan, w dwadzieścia minut po wylądowaniu z lotniska OHare w Chicago. W samolocie linii American znajdowało się 180 pasażerów, gdy w samolocie linii TWA znajdującego się w drodze z Filadelfii do Los Angeles, znajdowało się 300 pasażerów i członków załogi.

Ranni na skutek szybkiego opadu samolotu i latającego w samolocie bagażu, zostali zabrani do szpitali w mieście Detroit. Jedna z pasażerek, 17-letnia Suzette Sales, odniosła złamanie kręgosłupa, gdy dwoje innych pasażerów odniosło poważniejsze okaleczenia i zostało zatrzymanych w szpitalu. Resztę rannych w tym incydencie, po opatrzeniu ich ran, udało się samolotem w dalszą drogę do Newark, N.J.

Wystawa w Amfiteatrze

PRL Zapłaci
\$560,000 Kary
Za Połów

Boston, Mass. (UPI) — Władze PRL zgodziły się zapłacić najwyższą dotychczas nałożoną karę w sumie \$560,000 za uprawianie nielegalnych połowów na amerykańskich wodach terytorialnych, oraz dla uzyskania zwolnienia załogi i polskiego statku rybackiego "Humbak".

Statek "Humbak" długości 292 stóp, został zajęty w dn. 12go listopada przez statek amerykańskiej straży nadbrzeżnej gdy uprawiał nielegalnie połów ryb blisko wybrzeży stanu Massachusetts. Kpt statku Jan Ginter został skazany na jeden rok pozbawienia wolności, chociaż groziła mu kara \$100,000 i jednego roku więzienia.

Asystent prokuratora federalnego Lawrence P. Cohen twierdzi, że posiadane dowody wykazały, że "Humbak" został zajęty o godzinie 2:16 po południu dnia 11-go listopada w dwunastu milowym pasie amerykańskich wód terytorialnych przy uprawie połowu ryb. Statek straży nadbrzeżnej zasłynął, że statek znajduje się na amerykańskich wodach terytorialnych, ale "Humbak" nie zatrzymał się uciekając na wolne wody gdzie został zajęty przez statek amerykańskiej straży nadbrzeżnej w dn. 12go listopada. Statek wraz z załogą został zabrany do portu w Bostonie, gdzie został zatrzymany do rozprawy w sądzie.

Więcej Ofiar

Priolo, Sycylia (UPI) — Załoga kłazownika USS Belknap, który zderzył się z łodzią wulkanem John F. Kennedy twierdzi, że w zburzonej nadbudowie jch okrętu znaleziono ciała trzech zabitych marynarzy.

Jeżeli informacje te, niepotwierdzone przez rzecznika 6 Floty USA, okażą się prawdziwe, liczba śmiertelnych ofiar tej katastrofy wzrośnie do 7.

Autonomia
Dla Walii
i Szkocji

Londyn (UPI) — W odpowiedzi na potęgający się ruch nacjonalistyczny w Walii i w Szkocji, rząd brytyjski ogłosił Białą Księgę, w której zapowiada przyznanie tym prowincjom ograniczonej autonomii, uwzględniając utworzenie własnych Parlamentów, ale wyklucza możliwość całkowitej ich niepodległości.

"Rząd zdecydowanie opowiada się za utrzymaniem jednolitej i odrzuca całkowicie koncepcję oderwania się Walii i Szkocji od Zjednoczonego Królestwa". Ograniczona autonomia w ujęciu rządowym oznacza utworzenie jednoizbowego Zgromadzenia Narodowego w obu prowincjach oraz całkowitą kontrolę lokalnych rządów w dziedzinie służby zdrowia, opieki społecznej, oświaty i budownictwa mieszkaniowego.

Rząd centralny zachowa wyłączność w dziedzinie polityki zagranicznej, obrony, finansów, gospodarki i podatkowej.

Stosowana ustawa zostanie przedłożona w Izbie Gmin w przyszłym roku, ale dopiero pod koniec 1976 roku lub w 1977 roku stanie się ona prawem. "Zmiany konstytucyjne, jakie rząd proponuje, są najbardziej zasadnicze od stuleci" — stwierdziła Biała Księga.

Ruch nacjonalistyczny w Walii i w Szkocji spotęgował się w ciągu ostatnich lat, ale ostatnie badanie opinii publicznej wykazało, że w Szkocji 20%, a w Walii tylko 10% ankietowanych opowiedziało się za całkowitą niepodległością.

Kosztowne Strajki

Genewa (UPI) — ILO — Międzynarodowa Organizacja Pracy — wyliczyła, że w 1974 roku stracono wskutek strajków 154 miliony dni roboczych, czyli o 30 proc. więcej niż w roku poprzednim.

Kardynał
Apeluje
Do Monarchy

Madryd. (UPI) — Uroczyste nabożeństwo w starożytnym kościele św. Hieronima zakończyło kilkudniowe ceremonie, związane z objęciem tronu hiszpańskiego przez króla Juana Carlosa I.

Młody monarcha z niewzruszoną twarzą słuchał, jak kardynał Vicente Enrique y Tarancón wzywał go do "ofiowania wszystkim obywatelom prawa do swobodnego i czynnego udziału w życiu kraju".

Patrząc spod okularów w twarz króla, kardynał apelował, aby był "królem wszystkich Hiszpanów... i jeżeli mają być jakiegokolwiek przywileje, to niechaj staną się one udziałem najbardziej potrzebujących — czyli biednych".

Siedząca obok męża królowa Zofia uśmiechała się do wiernych i do gości zagranicznych, siedzących w pobliżu ołtarza.

Na uroczystości przybyli — przedstawiciele ponad 60 państw, ale większość z nich uchylała się od udziału w pogrzebie dyktatora Franco.

Po nabożeństwie odbyła się parada wojskowa i przyjęcie w pałacu królewskim. A tymczasem policja madrycka musiała stoczyć walkę z kilkoma tysiącami demonstrantów, którzy domagali się wypuszczenia na wolność więźniów politycznych. Według niepotwierdzonych oficjalnie doniesień, kilkunastu demonstrantów zostało rannych.

Okrutny "Dowód"

Sztokholm (UPI) — Rodzice uprowadzonej we wtorek 27-letniej Louisy Maastad otrzymali okrutny "dowód", że porwany nie żartuje, domagając się \$80,000 okupu.

Mianowicie w normalnej przesyłce pocztowej przekazali odciety palec wskazujący uprowadzonej, wraz z ostrzeżeniem, że jeżeli okup nie zostanie wpłacony rodzice "córeczki swojej już nigdy nie zobaczą".

Nadwyżka
w Bilansie
Płatniczym

Washington. (UPI) — W miesiącu październiku zanotowano nadwyżkę w bilansie płatniczym Stanów Zjed., w wymiarze handlowej z zagranicą wynoszącą \$1.1 biliona. Notowane od kilku miesięcy nadwyżki w bilansie płatniczym, wzmacniają nadzieje Dept. Przemysłu, że nadwyżka w bilansie płatniczym za rok 1975 może osiągnąć ogólną sumę \$11.4 biliona, w porównaniu do deficytu \$2.3 biliona w roku 1974.

Fromme Winną
Zamachu Na
Prezydenta

Sacramento, Calif. (UPI) — Federalna Ława Przysięgłych, w środę wieczór, po przeszło 19 godzinnych debatach — uznała — Lynette Alice (Squeaky) Fromme, lat 27, — winną niedanego zamachu na życie prezydenta Forda w dniu 5 września w Sacramento.

Sędzia Federalny Thomas J. MacBride wyda wyrok na Fromme z początkiem grudnia, Czekając, zgodnie z prawem federalnym, kara dziesięcioletniego więzienia.

Członkowie Federalnej Ławy Przysięgłych, osiem kobiet i czterech starszych mężczyzn, w otoczeniu marszałków federalnych — po zakończeniu rozprawy udało się do hotelu w którym zamieszkała podczas trwającej rozprawy, — kosztem \$200,000 dla podatników.

Członkowie Ławy odmówili kontaktu z przedstawicielami prasy po zakończeniu rozprawy, w obawie o swe życie.

Fromme była członkiem bandy morderców — "rodziny Charlesa Mansona" — skazanego na dożywotnie więzienie za swymi współzincami za zamordowanie w roku 1969 kilku osób w domu aktorki filmowej Sharon Tate, i w domu rodziny La Bianca. Jedną z członkiń tej bandy — Sandra Good. — po zakończeniu rozprawy, zagroziła członkom Ławy że "spłoną Wasze domy i Wasze własne dzieci Waszymi rękami".

Fromme odmówiła udziału w toczącej się rozprawie oraz wystąpienia we własnej obronie, twierdząc że domaga się drugiej, sprawiedliwej rozprawy dla Mansona i jego współzinców.

Wykryto Bombę
w Samolocie

Miami, Fla. (UPI) — Podczas napraw przeprowadzanych w umywalni samolotu linii "Bahamas" robotnik odkrył ukrytą w ścianie bombę, która została w kilka minut później unieruchomiona przez policję lotniska. — Wykrycie bomby przez Jamesa O'Connora, nastąpiło na kilka minut przed wejściem do samolotu 41 pasażerów i członków załogi.

W półtora godziny później, biura agencji wiadomościowej UPI, otrzymało telefon od mężczyzny, nazywającego się "Ernesto" i przywódcy rewolucyjnej grupy o nazwie "Cuban Power 76", który twierdził że umieścił tę bombę w samolocie, dla odstręczenia podróżowania na Bahamy, w odwecie za wprowadzenie przez władze Bahamy zarządzenia nie zezwalającego amerykańskim rybakom — a wśród których znajduje się wielu Kubańczyków — połowu homarów w pobliżu tych wysp, jak i w odwecie — za współpracę władz Bahamy z komunistycznym rządem Fidela Castro.

Prezydent
Przeznacza
\$2.3 Bln RocznieWarunek: Spłata
Długu i Większe
Oszczędności

Washington (UPI-CT). — Prezydent Ford w środowej konferencji prasowej, przyrzekł przyjąć z pomocą finansową miasto Nowy Jork, znajdującemu się na krawędzi bankructwa. Plan prezydenta udzielenia miastu pożyczki w sumie \$2.3 biliona rocznie, pod warunkiem, że suma ta będzie spłacana corocznie wraz z narosłym procentem, zostanie przedłożony Kongresowi po powrocie z wakacji świątecznych. Plan prezydenta przewiduje wprowadzenie jeszcze większych oszczędności przez władze miasta Nowego Jorku i stanu Nowego Jorku, dla zapobieżenia dalszym deficytom.

ZASTRZEŻENIA

Prezydent podkreślił, że fundusze federalne będą udostępnione miastu Nowy Jork w każdym miesiącu w miarę potrzeb, z tym, że jeśli władze miejskie nie zastosują się do wprowadzonych przez nich programów oszczędnościowych oraz nie wprowadzą dalszych programów oszczędnościowych dla uniknięcia większego deficytu. Sekr. (dokończenie na str. 11-iej)

Rośnie Bunt
Lekarzy
Brytyjskich

Londyn (UPI) — Cały system brytyjskiej Służby Zdrowia jest zagrożony. Wczoraj 19,000 młodych lekarzy zapowiedziało, że ograniczą swoją pracę do 40 godzin tygodniowo i odmówią pracy w nadgodzinach.

Dziś, lekarze-specjaliści zadeklarowali swoją solidarność i zapowiedzieli wstrzymanie swoich usług.

Wiele szpitali w całej Wielkiej Brytanii przygotowuje się do zamknięcia swoich podwoi albo do poważnego ograniczenia swoich funkcji.

Minister spraw społecznych pani Barbara Castle oświadczyła, że zbuntowani lekarze domagają się podwyżki uposażeń, przewyższającej wyznaczony przez urząd "sufit podwyżek", czyli 12 dolarów tygodniowo, natomiast młodzi lekarze twierdzą, że pracują przeciętnie po 80 godzin tygodniowo, a zarabiają mniej niż robotnicy w współczesnym przemyśle.

Odrzucenie pracy nadgodzinowej spotkało się z poparciem Brytyjskiego Stowarzyszenia Lekarzy, które jednak wezwało swoich członków, aby pacjentom już przebywającym w szpitalach zapewnić należytą opiekę, podobnie traktując przypadki nagłe.

Administracje szpitali pragną doprowadzić do tego, aby przynajmniej jeden szpital w każdym rejonie pracował "na pełnych obrotach".

Umowa Zbożowa
USA - Polska

Warszawa. (ST) — Sekretarz Rolnictwa Earl Butz i minister rolnictwa Kazimierz Barcikowski ogłosili w Warszawie, że podpisana została amerykańsko - polska umowa zbożowa.

Umowa ta przewiduje, że w ciągu najbliższych pięciu lat Polska kupować będzie przeciętnie dwa i pół miliona ton amerykańskiego zboża.

Nowy Numer "Na Antenie"

Listopadowy numer "Na Antenie" przynosi, jak zwykle — najwęższy wybór audycji Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa — poświęconych aktualnym sprawom krajowym, ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości przemysłowych lub przeznaczonych przez propagandę komunistyczną.

Numer otwiera artykuł Anreza Pomiana pt.: "Kradzież Historii" na temat ciągłych manipulacji mających wyolbrzymić rolę komunistów w walce z okupantem niemieckim.

A oto tematy innych opracowań: Cenzura listów prywatnych; Pogroźki KGB wobec Sołżenicyna i innych emigrantów rosyjskich; Władze PRL a dzieci polskie w ZSRR; Ile kosztuje Polskę sowiecka nafta?; "Turystyka w zamkniętych wagonach"; Kto będzie kontrolował kontrolę komputerową? — oraz artykuł Aleksandry Stypułkowskiej "Podwójne normy moralne".

W stałej rubryce "Za Kulisy"

sami" znajdujemy 22 informacje, które przemilczają krajowe środki masowego przekazu m. in. na temat: przyszłych władz partyjnych, czystek w PZPR, kosztów reformy terytorialnej, rozbudowy ORMO, "pokolenia ZMP w władzach — spotkanie Gierka - Breżniew, zmian w Polskiej Akademii Nauk, najnowszych ataków na RWE.

Numer uzupełnia "Kronika Krajowa".

"Na Antenie" ukazuje się jako dodatek miesięcznika "Orzeł Biały" wydawanego w Londynie — przez Federację Światową Stowarzyszenia Polskich Kombatantów.

Prenumeratę "Na Antenie" (razem z "Orłem Białym") zamawiać można w Administracji: 171 Battersea Church Rd., London, SW 11 3ND, lub w przedstawicielstwach, których wykaz znajduje się w każdym numerze. Prenumerata roczna: £5.— \$12.— Fr. fr. 65.— DM 30.— Fr. belg. 500 lub równowartość w walucie innych krajów. Dopłata za przesyłkę lotniczą wg. taryfy.

"Niektórzy ludzie jeszcze nie wiedzą, że jestem w stanie oszczędzić im znaczne sumy pieniędzy na ubezpieczeniu samochodowym..."

Oprócz tradycyjnie niskich cen i dobrej obsługi State Farm jesteśmy w stanie zaoferować różnego rodzaju zniżki, a nawet specjalne ceny za wspólne jeżdżenie do pracy. Wstąpić osobie lub zatelefonujcie do mnie. Po co płać więcej niż trzeba?

MÓWIŁY PO POLSKU.

LEONARD KACZANOWSKI

Ubezpieczenie na samochód — Na życie — od ognia i na szpital
776-5366 5456 S. Kedzie
476-0034 Chicago, Illinois, 60632

Jak dobry sąsiad, State Farm jest przy was

STATE FARM MUTUAL
AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
Home Office: Bloomington, Illinois

TOKIO. — Stado dzikich ptaków unosi się w powietrze wraz z samolotem odrzutowym, startującym z Międzynarodowego Lotniska w Tokio. Japońscy myśliwi otrzymali pozwolenie zastrzelenia około 4,000 ptaków gnieźdzących się na lotnisku. (UPI)

100-Lecie Misji

W kościele parafialnym w Łodzi pod wezwaniem św. Teresy odbyła się uroczystość w 100-lecie istnienia misji salezjańskich z udziałem inspektorów salezjańskich oraz ks. bp. J. Wosińskiego z Płocka, ks. bp. Jana Kulika i ks. bp. B. Bejze z Łodzi. W czasie uroczystej mszy św. ks. bp. Wosiński wygłosił kazanie, w którym wskazał na znaczenie działalności polskich misjonarzy poza granicami kraju. Następnie ks. bp. Wosiński poświęcił krzyże misyjne, które otrzymało 12 misjonarzy salezjańskich. Procesji eucharystycznej przedwodził w asyście liczny duchowieństwo ks. bp. Bejze.

LAS VEGAS
3 OR 4 NIGHTS \$149⁹⁵
FULL PRICE FROM CHICAGO
Including Hotel, Airfare, Transfers
via TIA Airlines
15 Day Advance Booking Required.
11/30/75 to 1/25/76 except New Years.

HAWAII
8 DAYS \$419
WAIKIKI MAUI KONA/HILO
SATURDAY DEPARTURES
Prices per person, double occupancy.

FRIENDLY TRAVEL BUREAU INC.
3946 N. CICERO, 8-CORNER, CHIC. 60641
TEL. 286-6262, 6263
4501 MILWAUKEE AV. TEL. 695-2262

Sędzia Antoni A. Smigiel Przechodzi Na Emeryturę

Bankiet Pożegnalny Odbędzie Się 11-go Grudnia w Niles

Sędzia Antoni A. Smigiel, przewodniczący sądu okręgowego 3-go Dystryktu w Niles, przechodzi na emeryturę. Celem uhonorowania sędziego zorganizowany został komitet "Anton A. Smigiel Retirement Committee" do którego poza Radą Adwokacką w Niles (North Suburban Bar Association) weszli także inni adwokaci, współpracownicy i przyjaciele wielce zasłużonego sędziego. Komitet urządził bankiet pożegnalny w czwartek, 11 grudnia, w restauracji Przybyły "Biały Orzeł", 6839 Milwaukee Ave., Niles. Współprzewodniczącym Bankietu są pp. Ben Sosnowski i Frank Wagner.

Sędzia Smigiel został mianowany w 1966 r. przewodniczącym sądu okręgowego trzeciego dystryktu w pow. Cook przez szefa sądu, sędziego Johna S. Boyle. Aktywny lider społeczny w Niles, Smigiel został po raz pierwszy wybrany sędzią w 1956 r. i w 1960 r. na 4-letnie kadencje, a w 1964 r. objął urząd sędziego okręgowego. Urodzony w Chicago, sędzia Smigiel ukończył szkołę podstawową im. K. Pułaskiego i Lane Technical High School. Mówi z dumą, że od 8-go roku życia nie był bezrobotnym, aż do czasu rezygnacji, w roku bieżącym. W szkole był wydawcą gazetki szkolnej "Lane Tech Daily" w okresie trzech lat, wieczorami pracował w Chicago Daily News, biorąc udział w grach w koszykówkę i palanta dla swego pracodawcy. Największym osiągnięciem było otrzymanie stypendium "Daily News" w sumie \$1,000, co umożliwiło przysięstwu sędziemu uczęszczenie na studia wieczorne, zakończone w 1942 roku dyplomem Kent College of Law. Po ukończeniu szkoły średniej pracował w Media Record, Inc., statystycznej agencji ogłoszeniowej. W 1945 r. zrezygnował z pozycji zarządcy biura agencji w Chicago, obejmując urząd radcy prawnego Liberty Savings and Loan Association.

W 1950 roku zrezygnował, by rozpocząć praktykę prawną. Bankiet odbędzie się w czwartek, 11 grudnia. Koktajle o 6:30, kolacja o 7:30, zabawa taneczna od 8:30.

Ważną w biurze które prowadził przez 10 lat, pnr. 3402 W. Irving Park. W 1958 był jednym z pięciu założycieli Banku Niles, pełniąc funkcję prezesa i przewodniczącego zarządu do 1963 r., gdy został wybrany pierwszym sędzią nowego sądu — Village Court of Niles. Aktywny w wielu organizacjach, w prowadził wiele korzystnych innowacji, pamięć urzędu sędziego. Wy magał m. in. by nieletni oskarżeni stawali się w sądzie wraz z rodzicami; zainicjował stałą komunikację pomiędzy samorządem trzeciego dystryktu, szefami policji i prokuratorami, korespondując i zalecając ulepszenia.

Sędzia Smigiel jest członkiem Stow. Rady Adwokackiej na stan Illinois, Advocates Society, Judicature Society, Northwest Suburban Bar Association i wielu innych sądowych i społecznych organizacji. Trzeci Dystrykt obsługuje dzielnice Barrington, Bartlett, Des Plaines, Elk Grove Village, Elmwood Park, Franklin Park, Hanover Park, Hoffman Estates i inne. Zespół któremu przewodniczył sędzia Smigiel składa się z 10 sędziów.

Obecnie sędzia Smigiel mieszka w Park Ridge z żoną Adelina. Mają dwie córki — Judith (zameżna za Robertem Bush) i Janice (zameżna za Richardem Gould). Obaj zięciowie prowadzą praktykę adwokacką w Mt. Prospect. Po przejściu na emeryturę sędzia zamierza poświęcić część czasu na współpracę z zięćmi, resztę na podróże, grę w golfa i zasłużony wypoczynek.

Bankiet odbędzie się w czwartek, 11 grudnia. Koktajle o 6:30, kolacja o 7:30, zabawa taneczna od 8:30.

Ważne Zebranie 33-go Okręgu Rady Polonii

Ważne zebranie Okręgu 33 Rady Polonii Ameryk. odbędzie się we wtorek, dnia 2-go grudnia, o godz. 7:30 wieczorem, w biurze Kongresu Polonii Am., pnr. 2952 N. Milwaukee ave.

Prezes wraz z całym zarządem proszą Delegatów i Delegatki o przybycie, gdyż jest to z całą pewnością ostatnie zebranie.

Józef Sikora, prezes; J. Cieśła, sekretarz, Ewelina Rożanśka, kasjerka.

Amb. Moynihan Nie Ustąpi

Washington, (UPI) — Ambasador amerykański w Narodach Zjednoczonych, Daniel Moynihan po konferencji z Sekr. Stanu Kissingerem i prezydentem Fordem, postanowił pozostać na piastowaniu przez niego stanowisku.

Moynihan który znalazł się pod ostrą krytyką dyplomatów w N. Z. a który uważał że nie ma dostatecznego poparcia z Washingtonu, w ub. tygodniu na serio nosił się z myślą ustąpienia ze stanowiska. Moynihan spotkał się z krytyką gdy ostro napiętnował afrykańskich przywódców i dyplomatów za wprowadzanie rozdziewki w Narodach Zjednoczonych. Moynihan we wrześniu nazwał prezydenta Ugandy, Idi Amin, "rasistowskim mordercą" a ostatnio ostro napiętnował rezydującą uchwaloną przez większość członków N.Z. zarzucając syjonizmowi — rasizm.

Nowe Kursy Języka Angielskiego

Zapisy na zimowy kurs języka angielskiego, zorganizowany wyłącznie dla osób mówiących jęz. polskim, przyjmowane będą w sobotę, 29-go listopada w biurze Wydziału Kongresu Polonii Am., 2952 Milwaukee ave. (2gie piętro), od 2-5 po południu.

Lekcje jęz. angielskiego odbywać się będą w każdą sobotę, według następujących godzin: Klasa wyższa od 1-3 po południu; klasa średnia od 3-g po poł.; klasa podstawowa od 5-7 wieczorem. Opłata za semestr zimowy (3 miesiące) wynosi \$6. Po bliższych informacjach prosimy dzwonić do pani Wandy Rozmarek — AV 3-0779, po godz. 4 po południu.

Zabawa Towarzyska Zjednoczonych Klubów Polskich

Zjednoczone Kluby Polskie urządzają zabawę stoliczkową w niedzielę, dnia 30 listopada, o godz. 2 po południu, w sali Leszczyńskiego, 2532 W. Fullerton ave.

Zarząd zaprasza Delegatów i gości z wszystkich organizacji. — Jan Jabłoński, prezes; Stella Kendzior, sekretarka.

Z Życia Stowarzyszenia Samopomocy Nowej Emigracji

Kurs Jęz. Angielskiego

W poprzednich komunikatach wspominaliśmy o projekcie zorganizowania dwóch kursów jęz. angielskiego — dla początkujących i dla zaawansowanych. Otróż kurs dla zaawansowanych rozpocznie się w czwartek, dnia 4 grudnia, w Stow. Samopomocy, 1514 Milwaukee Ave. Wówczas również będą mogli zapisywać się i dalsi kandydaci na kurs. Kurs ten prowadzi będzie profesor języka angielskiego w High School. Kurs będzie bezpłatny. Zachęcamy do korzystania z niego.

Program Radiowy

W środę, dnia 3-go grudnia, w ramach programu dr Włodzimierza Sikory nadana będzie kolejna 5-minutowka na aktualne tematy w opr. Jerzego D. Zaleskiego. Program ten nadawany jest ze stacji WOPA, 1490kc. Początek o godz. 7:30 wieczorem.

Uwagi Na Czasie

Londyński "Dziennik Polski" informuje, że w przyszłości sport polski z tytułu "bratniej przyjaźni" będzie dzielił się ze sportem sowieckim funduszami, jakie Polska otrzymuje na swoje cele sportowe ze zbiorów przeprowadzonych m. in. wśród Polonii zagranicznych. Oto nowa wiadomość, która świadczy, że Rosja Sowiecka nie zaniedbuje żadnej okazji, aby Polskę wysysać, jak się tylko da. Ostatnie zdanie artykułu informującego o tym nowym "przyjacielskim geście" brzmi: "Polacy z napływających obecnie ofiar na Polski Fundusz Olimpijski będą musieli oddawać ustalony procent sowieckiemu Komitetowi Olimpijskiemu." Czy to nie burzące?

J. Z.

DZIŚ od 6:30 SOBOTA 1:30 NIEDZIELA od 12:30

następne dni od 6:30

Wygnani z Kraju przeżywają piekło na ziemi w sowieckich obozach!

Film 2-go Korpusu według historycznej prawdy!

którą kroczyli tysiące Polaków do sławnego zwycięstwa na ziemi włoskiej!

oraz Matylda silnie przemawia do duszy człowieka — w barwnym filmie:

"Kolorowe Pończochy"

EXTRA duża atrakcja Pielgrzymka Na Jasną Górę z Prymasem Polski Kardynałem Wyszyńskim!

w kinie

MILFORD

3319 N. Pulaski Rd.
Róg Milwaukee, Błok od Belmont
Telefon: 545-5922

OTWARTE W NIEDZIELE 11 rano do 4 po poł.

Feuer Futra

Z Oszczędnością Setek Dolarów

Wspaniały pokaz bajecznych futer, żakietów i pelerynek z nadzwyczajną oszczędnością. Nowe fasony i kolory. Mamy również futra z lisów i inne.

Z NATURALNYCH NOREK PŁASZCZE SPACEROWE	\$725
W różnych odcieniach.	
Z NATURALNYCH NOREK PŁASZCZE PEŁNEJ DŁUGOŚCI	\$995
W różnych odcieniach i kolorach.	
FARBOWANE NA CZARNO PŁASZCZE Z PERSKICH BARANKÓW	\$655
Kolnier i mankiety z naturalnych norek.	
PŁASZCZE Z GRZBIETÓW PIŻMOWCÓW Z DUŻĄ OSZCZĘDNOŚCIĄ	\$595
Z luksusowym kolierem i mankietami z szopów.	
PŁASZCZE Z NATURALNYCH NIEBIESKICH NORWESKICH LISÓW	\$695
Noście na dwa sposoby z odpinanym obramowaniem.	
FUTRZANE PŁASZCZE W BAJECZNYCH FASONACH, już od	\$175
Z farbowanych baranków lub królika.	
KOZUSZKI Z BARANKÓW, już od	\$99

Płacimy wysokie ceny za stare futra przy zamianie na nowe. Na Splaty, Łatwy Budżet, "Lay-Away". Przyjmujemy Bank Americarda. Każde futro zaopatrzone w etykietę wskazującą pochodzenie importu.

Feuer Furs

Największy w Chicago skład Ekskluzywnych Futer.
7 WEST MADISON STREET, narożnik State i Madison
MÓWIŁY PO POLSKU.
Zajmujemy całe 3-cie piętro — Tel. 236-8957
Codziennie od 9:30 do 5:30 — pon. i czwartek 9:30 do 7:30.

NAUKA JAZDY AUTEM w JĘZYKU POLSKIM

W Szkole Józefa Olszewskiego

Uczę skutecznie bezpiecznego kierowania autem, nawet osoby bojaźliwe, nerwowe, starsze wiekiem i kierowców wzywanych na egzamin powtórny. "Instruction Permit" w jednym tygodniu nauki. Nauka przepisów w poniedziałki, środy i piątki w godz. 9-ej do 12-jej i od 5-jej do 8-jej wieczorem.

Po więcej informacji telefonować w wyżej wymienionym czasie

889-6669

A-PROGRESSIVE DRIVING SCHOOL
5621 W. FULLERTON

"KTO ZE MNĄ JEDZIE TEN NIE ZAWIEDZIE".

LEĆ Niezawodnym KLM DO POLSKI do Europy w Świat

- Regularne loty według rozkładu, nie "chartery"
- Pasażer decyduje o dacie podróży
- Samoloty 747, obszerne, wygodne, amerykańskiej produkcji
- Świetni piloci, doskonała, wielojęzyczna obsługa
- Własne biuro KLM w Warszawie — i wszędzie w świecie
- Możliwość opłaty z góry tańszych lotów wycieczkowych
- Punktualność, pewność, zaufanie

Po informacji i rezerwacje

PROSIMY ZWRACAĆ SIĘ DO WASZEGO AGENTA PODRÓŻY

Władysław Błachut

Poemat "Do Węgla" Niemcewicza

"Znakomitością literacką nigdy nie był. Współcześni wypredali go wielkością talentu, ale niewielu było u nas pisarzy, którzy dorównać mu mogli żywotnością umysłu..." W takich słowach ustosunkował się niedawno do ogromnego dorobku Niemcewicza jeden z krytyków polskich. Jest to sąd niewątpliwie nazbyt krytyczny, bo mimo takiego czy innego zastrzeżenia autor "Śpiewów historycznych" cieszył się u współczesnych niezwyklej autorytetem i w znaczny sposób przyczynił się do rozwoju polskiego piśmiennictwa w ostatnich latach Rzeczypospolitej szlacheckiej i w pierwszym ćwierćwieczu po jej upadku.

Znalazło to szczególny wyraz w okresie Sejmu Czteroletniego, kiedy to młody poseł inflancki zaznaczył swój udział w walce o naprawę Rzeczypospolitej nie tylko wystawieniem politycznej komedii "Powrót posła", lecz również jako satyryk i polemista, który piórem zwalczał wszelkich — jak się wówczas mówiło — obskurantów.

Po Targowicy brał Niemcewicz udział w Powstaniu Kościuszkowskim. Był — jak wiadomo — audyentem Naczelnika, spędził z nim dwa lata w carskiej niewoli, a następnie towarzyszył mu w jego drugiej podróży do Ameryki. Tam ożenił się z Amerykanką i zatrzymał się prawie dziesięć lat, uwieńczonej późniejszą obszerną, dopiero niedawno w całości opublikowanym pamiętnikiem z tej podróży.

Po powrocie do kraju oddał się całemu na usługi spraw publicznym, zaświadczał piórem i czynem, że literatura powinna służyć najszerzej pojętym potrzebom narodu. Sam rozwinął wówczas ożywioną działalność literacką. Opublikował m.in. swoje patriotyczne "Śpiewy historyczne", które przez całe dziesięciolecie spełniały w społeczeństwie ważną rolę rymowanego podręcznika historii narodowej.

Powstanie listopadowe jeszcze raz zmobilizowało przeszło siedemdziesięcioletniego Niemcewicza do czynnej działalności politycznej w służbie ojczyźnie. Odbiwał ją mianowicie jako dyplomataczny przedstawiciel władz powstańczych w królestwie Anglii.

Jak się okazuje, również i na emigracji nie rozstawał się z piórem, o czym świadczą m.in. dwa dopiero niedawno odnalezione poematy, które powstały w latach czterdziestych ub. wieku: "Do węgla" i "Oda do świata". Ich odkrycie było prawdziwym wydarzeniem literackim. Co prawda dopiero w 1950 r. opublikowało Ossolineum wydobyte z rękopisów pamiętnik amerykański Niemcewicza, lecz także ów fragment wydanych wcześniej "Pamiętników czasów moich" wydawać się mógł ostatnim z serii nie wydanych pism tego niezwykle płodnego autora.

Tymczasem w XI tomie "Archiwum Literackiego" (wydawnictwo Instytutu Badań Literackich) wśród ciekawych miscellaneów literackich z lat 1800-1850 natrafiamy właśnie na owe dwa nieznane dotąd utwory Niemcewicza, podane do druku przez Jerzego Komara. Liczącego 360 wierszy poematu "Do węgla" pisarz nie zaopatrzył datą jego powstania, ale po doskonałym papierze francuskim można wnosić, że napisał go Niemcewicz w Paryżu, a więc po 14 listopada 1833 r. Oto początek tego osobliwego utworu, który świadczy wymownie o żywotności umysłu i skali zainteresowań twórczych sędziwego autora:

Wzgardzony węgle, ukryty w ciemnym ziemi łonie.
Drogi diament, co tak jasnym blaskiem płonie,
Choć ciepłobien w swojej naturze i składzie,
Choć go z rozkoszą pięknością na czoło swe kładzie
I czemuż jest przy tobie? On służy do zbytków,
Ty tysiące ludzkości przynosisz pożytków.
Długo światu nieznane były twoje siły,
Aż je dowcip i przemysł człowieka odkryły.
Była twoja przejęta tęgością płomienia,
Postać całego świata już dzisiaj odmienna...
Ty dziwne tworzysz cuda, silna twoja władza
Na drogę nowych odkryć przemysł naprowadza.
W nieodwiedzane dotąd powietrza obszary
Węgle, tyś podniósł czelaka mocą twojej pary...

Wyczerpujący szczegółowo wszystkie w owym czasie faktycznie osiągalne i domniemane pożytki z węgla, autor "Powrotu posła" przemieniał się z kolei w historiozofa i w dalszym ciągu poematu "Do węgla" snuł zawiłe rozważania w przedmiocie perspektyw rozwojowych narodu polskiego. Znajdują się dalej w tym utworze uwagi o marności tego świata i niedoskonałości władzy, dygresje na temat życia pozagrobowego i nadchodzącej jakoby szczęśliwości rodzaju ludzkiego, przy czym ową szczęśliwość pojmuje były poseł inflancki dość jednoznacznie:

Wiesz — że, na czym się szczęście narodów gruntuje?
Na tym, by tyle czelku udzielić wolności,
Ile jej znieść zdołają ludzkie namietności,
Żeby go zabezpieczyć od kajdan tyraństwa,
Dać ludziom ojca, nigdy okrutnego pana...

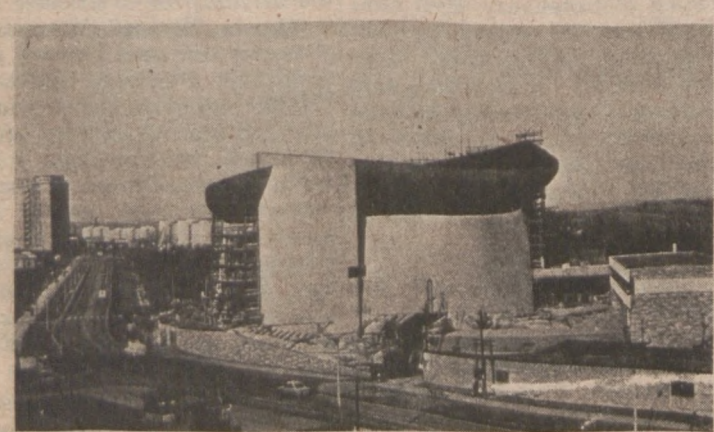
Tak więc utwór formalnie jednorodny, o węgle, stał się dla Niemcewicza pretekstem do fascynowania czytelników charakterystycznymi dla tego autora marzeniami o czasach, które kiedyś nadejdą. Nastanie wtedy, jak u Owidiusza, złoty wiek ludzkości:

Każdy bezpieczny w domu, ni wojen posługa
Weźmie męża od żony, rolnika od pługów.
Kupiec, rzemieślnik, zeglarz, swobodni wieśniacy —
Każdy wolno używa owoców swej pracy.
W pokoju, bez zazdrości, wśród słodkiej swobody,
W braterskiej zgodzie będą żyć wszystkie narody...

Układając podobne strofy Niemcewicz zdawał sobie sprawę z problematycznej wartości tego rodzaju filozofowania. Wynika to jasno z refleksyjnozartobliwego zakończenia poematu "Do węgla":

Kiedy te rymy nieforemne piszę,
Alic z boku ten głos słyszę:
Jakież on prawy androny,
Zda się, że to czelk szalony.
Tu drugi woła: Czy tego nie wiesz?
Zwyczajnie stary, sam nie wie co pleciesz...

Niemniej w poemacie "Do węgla" dochodzący kresu swoich dni Niemcewicz jeszcze raz ujawnił młodzieńczy entuzjazm i dał folię szlachetnym marzeniom o lepszej przyszłości rodu ludzkiego, chociaż liczył się z tym, że otoczenie marzenia to potraktuje z ironią i pobażaniem. Poemat Niemcewicza "Do węgla" należy do nielicznych tego typu utworów w całej naszej literaturze oświeceniowej i choćby z tego względu zasługuje na pełną uwagę współczesnych. Wzbogaca on jeszcze bardziej portret literacki autora, o którym Adam Mickiewicz napisał: "Gdyby pokolenia umiały czytać historię takich ludzi, mogłyby na pewno dostrzec w nich drogi własnych przeznaczeń..."

Kościół w nowej Hucie

TATRY. — Hala Jaworzynka.

Julian Szynalik Dobrowolski

Orkan Jego Ziemia i Człowiek

(1875 — 1930 — 1975)

W poetyckiej wizji na ziemię pod Gorcami zabłądził kiedyś Chrystus by spojrzeć na kurhan, na groby, "które pył wieków osłonił" —

... Na tę krainę leż i
i wiecznych cieni,
krainę smutną brzoź,
jodeł i sosen,
gdzie głód się rodzi
i owies zieleni,
gdzie ludzie dawno
zapomnieli wiosen...

Ta ziemia, — ten maleńki świat roztek i Beskidów, to jego ojcowizna, to jego wierzba, o której nie odszedł nigdy. Ten "skapany świat" był jego najdroższą przystanią. Do niego wracał

... jak wiatr padolną
obłąkany nędzą —
Ledwo go skrzydła lotu
nad chmury wypędzą,
już spada i budzi się
na swoim ugorach.

Taka była i jest ziemia Franciszka Smreczyńskiego i Władysława Orkana w jednej osobie i mogłoby się dodać: Franka Rakoczego. W cieniu Turbacz, po niżej polanki zwanej Pustką, stała miszerna, góralska chata — w której przyszedł na świat pieśniarz tej zagubionej w lasach krainy smętku.

Franciszek Smreczyński — Orkan

Ciasno i duszno w tej chatce rodzicom i dzieciom... Wiedzieli o tym i patrzyli na to matka, bohaterka powieści Sewera i przewodniczka syna-poety. Jak kiedyś odkryła tajemnicę alfabetu, tak i teraz tym samym instynktem rozpoznała w Franku duszę artysty i poety.

Mimo sprzeciwów ojca, który pragnął mieć w synie górnika, oddał Franciszka do szkoły w Porębie, potem w Szczytowie i na koniec do gimnazjum w Krakowie, dokąd niezrażona przegadami chodząca pieszczą i odbyła więc — jak pięćdziesiąt samotnych wędrówek niosąc przyodziewek i żywność dla synów.

Kiedyś, w dziecięcych latach Franciszkiem unikał śmierci w jodłowych pniakach lecących lawiną w roztek. Jeśli go Opatrzność zatrzymała przy życiu — twierdziła matka — to dla wyższych celów. I już odtąd była jego natchnieniem, źródłem wielu wątków literackich, — czasem krytykiem, albo i nawet — jak to skromnie powiedziała — "niezależnie od doradztwa" do Franciszkowych utworów.

Szkola, Pierwsze Utwory

Niełatwe były szkolne lata Orkana. Sztywno z jego nazwiska, z chłopięcego pochożenia, z braku ogłady. Już na ławie gimnazjalnej bardziej go interesowała poezja i tajne organizacje jak książkowa nauka. W rezultacie nie kończył siołdnej klasy i opuścił gimnazjum, by do niego nigdy nie wrócić.

Wtedy narodziła się decyzja: zostać pisarzem i poetą.

Kraków literacki i młodopolski nosił się wysoko. Orkan musiał szturmować zdobywać uznanie i walczyć o miejsce na krakowskim Parnasie — z mieszczańskimi uprzedzeniami. Młody poeta ze skromnym, ale przecież nie ostatnim dorobkiem literackim, ze sławą, którą mu dała powieść Sewera, nie znajdował tam — jako góral — wielu przyjaciół.

Uciekał więc od miasta, od gorczych doświadczeń w dumaniu, które się rozłożyły w zaciśniętym roztek. I choć tam nie wszystko harmonizowało ze światem marzeń, samotność jego — doznawała przynajmniej chwilowej ulgi.

Charakter "dumaca z Poręby" nie podobał się snobizującym mieszcuchom; Orkan był zamknięty w sobie, nieskory do wylewów uczuciowych. Kłęski i urazy od dawna zapomniał, albo je tłamsił w sobie; nie dzielił się z nimi. Człowieka umiłowali i błądali nad nim, ale nie tał jego wad i błędów. Nie idealizował go, ni swoich gorzkańskich złomków. Potępił zwady, bitki i zawiść.

Czasem osady jego i krytyka grzeszyły może przesadą, która miała swe źródło chyba w miłości.

Rzadko zjawiał się uśmiech na jego twarzy. Jeśli się śmiał, to najpierw z samego siebie. Oto scenka z "Listów ze wsi": W ciemną noc Orkan jedzie furmanką z Mszalnej Dolnej do Poręby. Gdzieś w Podolinie dosiada się jakiś góral. Rozmawiają o tym i o tym, wreszcie poeta zapytuje co tam słychać — "pod Groniami". A góral odpowiada: da litując się nad matką pisa: — Ba, dy wiecie, co z synów ma do pociechy... Ten starszy — miasto iść na księdza, jakby se familia i parafia zczyła, potoczył się na profesora... A ten młodszy... O tym skoda wam i gadać. To lofer panie. Światami ino płuży... po gazetach jakisi pisuje...

A kiedy potem poznał Orkana przy świetle "patyka", nie wiedział jak tego "lofra" wyprzepraszać.

Język Orkana

W utworach literackich Orkan umie osiągnąć najwyższe szczyty artyzmu, — ale nieśmiem widać pospiesz w pracy i obniżenie lotów i w rezultacie powstają niedociągnięcia, luki psychologiczne, kompozycyjne i stylistyczne.

Zagórzańska gwara z tendencją do stylizacji, z mieszaniną języka literackiego w opisywanych kontestach nie ma równej w literaturze polskiej. W dialogu ta sama technika grzeszy niekonsekwencją, gdy prosi, niepiśmienni protagoniści (Cyrek "W roztekach" i in.) — snują tytady niemal filozoficzno-naukowe o przyrodzie, czy człowieku.

Krytyka polska jeszcze ciągle nie docenia wartości stylistycznych i językowych eposu "Drzewiej". — Dotąd zachwycał się nim Bruckner i Tetmajer, profesor Pigoń nazwał — może z pewną przesadą — na "swoistą praktykę neologizmów".

Najgorszą stroną pisarstwa Orkanowskiego była kiepska organizacja tworzywa literackiego, wypracowanie planów i natchnienia poetyckiego, — które nieraz garnęły się nadaremna falą, a czego poeta nie umiał, albo nie chciał uporządkować jakimś systemem. Z tych niedociągnięć wypadał następne: a więc opóźnienie w doręczaniu rękopisów, lub nawet rezygnacja z pomysłu z kontraktów. — czy

odkładanie wykończenia utworów nieraz na całe lata, jak to miało miejsce w wypadku "Kostki Napierskiego".

Ale i tu trzeba pamiętać, że Orkan całe życie walczył z trudnościami materialnymi, z brakiem pieniędzy, a to nie sprzyjało inwencji twórczej.

Przyjaciele i Krytycy

W roku 1898 na półkach księgarskich pojawiły się — "Nowele" Orkana z przedmową listem Kazimierza Tetmajera. Jest trochę przesady w twierdzeniu, że to Tetmajer utworzył młodego poe z Gorców drogę do literatury i czytelników, bo te parę zdań z listu do wydawcy to ostrożna, niewiążąca, może nawet zdawkowa opinia, "że p. Orkan ma duży talent", a potem dorzutka, że "urodził się niedaleko moich stron rodzinnych, a to zawsze wiąże".

I kończy autor "Legendy Tatry" powiedzeniem, że Orkan "pisze także wierszem... że ma on lat dwadzieścia i że są to pierwsze kroki". Argumenty — jak widzimy — i blade i ogólnikowe.

Orkan zdobywał krakowską Młodą Polskę niemal w pojedynkę. Jak kiedyś w gimnazjum, tak i teraz przełykał musiał drwiny, urągania i wyrażną niechęć ludzką.

Adolf Nowaczyński w — "Małpinie wciwradzie" — tak sydził z niego:

"Ta chuda twarz o piekielnie czarnych oczach i zaciętych wargach góralskiego wyrostka, płonącego buntem, rzucającego burzawizny krytyce i czytającemu filistrstwu już drugą powieść i drugi dramat z życia wynędzniałego ludu. Genialna bestia a głupia, pseudominająca się symbolicznie: Huraganem".

Nawet wiele lat później ten sam autor będzie mówił, że "Orkan swą twardą, zylastą i kosmatą dłoń odkrywał bezceremonialnie strasliwą już wówczas nędzę góralską".

Krytyka poezji, nowel — i pierwszych dramatów rzadko darzyła go cieplejszym słowem. Orkan miał jednak to przeświadczenie, że stanowi nowy i autentyczny wkład w literaturę polską. On, góral, chłop z gorzkańskich uboczy otwierał przed czytelnikiem świat nieznaną, zapomnianą i pokazywał mu człowieka niemal zrośniętego z biedą, walczącego z wrogimi siłami przyrody, z wysiłkiem i niesprawiedliwością społeczną. — Ten świat wisiący nad urwiskiem, to nie barwne malowidło obyczajowe i regionalne, ale przejmujący bunt serca.

O dusze męką struchlałe!
O serca rozbite w piarg!
Gdybyście w rozpacz
zniemiały,
Krzyk, za was pada
z mych warg.

Ten krzyk musiał wstrząsnąć mieszczańskim sumieniem, bo był krzykiem grośmady i buntem komorników, którzy ustami poety wołali o prawa społeczne, o sprawiedliwość.

Od "Komorników" — ponurego obrazu gorzkańskich osiedli — zaprowadzi nas Orkan do skamieniałej ziemi — "W roztekach", gdzie jego umiłowany bohater — Franek Rakoczy podejmie walkę o naprawę o wyrównanie tego "skapanego świata". I oto nagłe zamary gzyderstwa, urąganie i kpiny. Snobom, mieszcuchom i "zwyrtacom" objawia się inny Orkan: — ten w którego "kosmatych" dło-

(Ciąg dalszy na stronie 6-iej)

Tadeusz Rojek

Warszawa i Wojna w Ameryce

Informacje o wiszącej w powietrzu wojnie pomiędzy Anglią a koloniami angielskimi w Ameryce Północnej docierały do Polski przede wszystkim za pośrednictwem "Gazety Warszawskiej". Jej redaktorem był ksiądz Stefan Łuski — jezuita o bardzo zachowawczych poglądach, a do tego stronnik państw zaborczych. Gazeta ukazywała się dwa razy w tygodniu — w środy i soboty. W okresie narastającego konfliktu zajmowała się raczej informacjami z zagranicy, niż z kraju. Nakład miała niewielki: tysiąc egzemplarzy, lecz jeden egzemplarz z reguły czytało kilka osób. Wielec panowie utrzymywali w Warszawie swoich prywatnych korespondentów, którzy mieli obowiązek przysyłać im tzw. pisane gazetki, czyli wiadomości zaszysane lub przeczytane w prasie.

Nagle zainteresowanie "Gazety Warszawskiej" sprawą amerykańskimi wynikało nie tylko z chęci informowania czytelników o ważnych wydarzeniach światowych. Był to w Polsce smutny okres pierwszego rozbioru. Sejm uchwalał odpowiednie traktaty, które dzieliły wielką część kraju między trzech zaborców. W tej sytuacji wygodniej było gazecie zajmować się sprawami zagranicznymi niż pisać o tym, co się działo w kraju. Dość nieoczekiwanie przy tym "Gazeta Warszawska" stała po stronie Amerykanów, a przeciwko Anglikom. Szała w tym wypadku za sprawą postępu, choć sama była konserwatywna. Najprawdopodobniej wynikało to z niedostatecznego zorientowania się księdza-redaktora w rzeczywistej sytuacji i z jego niechęci do Anglii. W epoce Rewolucji Francuskiej zajął on już wyraźne pozycje antyrewołucyjne i opowiedział się za "starym porządkiem".

W lutym 1774 r. "Gazeta Warszawska" informowała swoich czytelników, że wszystkie osady amerykańskie zamierzają przeciwstawić się ustawie o cła na herbatę. W ocenie tego pisma picie herbaty — ulubionego napoju angielskich osadników, solidarnie uznano za brak patriotyzmu. "Z New Port donoszą, że blisko 60 rodzin, które zwykły były herbatę codziennie używać, zaniechały jej zgola i spodziewają się tam, że za tych przykładem pójdą inni wszyscy, aby mogąc się bez niej obejść towar niekupnym zgola uczynić" — pisała "Gazeta Warszawska".

Duże zainteresowanie gazety wywołał incydent, który wydarzył się w Bostonie, gdzie cały ładunek herbaty — 342 skrzynie — wyrzucono do morza. Gdy wkrótce potem podobne wydarzenie zaszło w Filadelfii "Gazeta Warszawska" pisała: "Cała Ameryka jest teraz w rozruchach z okoliczności herbaty".

"Gazeta Warszawska" nie poprzestawała na samych tylko informacjach. Zamieszczała także fragmenty artykułów, których autorzy wyzywali do zerwania z "okrutną matką" — jak nazywano Anglię. A sam redaktor Łuski także nie rezygnował z własnego komentarza. Był wyrażnie zadowolony z kłopotów, które spadły na Anglię i pisał, że dwie tylko drogi staneły przed nią otworem: albo zrzec się prawa nakładania podatków i cel, albo użyć gwałtownych środków, które "laco mogą sprawić odwracanie się zupełnie osad od korony angielskiej".

Z numeru na numer czytelnik znajdował coraz więcej informacji poświęconych temu co działo się z Oceanem. Wiadomości były oczywiście spóźnione mniej więcej o trzy miesiące. Czytelnik gazety zdawał sobie sprawę, że to co czyta należało już do przeszłości i Bóg wie, co tam teraz dziać się mogło. Pozostawały jednak artykuły na temat aktualnych wydarzeń. Zawierały one niekiedy myśli, które mogły zastanowić bardziej refleksyjnego czytelnika. Sprawa walki o wolność, sprzeciwianie się niepopularnym ustawom — te problemy miały przecież szerszy zakres i nie sprowadzały się wyłącznie do granic amerykańskich. Oto np. w jednym z takich artykułów, zamieszczonych w "Gazecie Warszawskiej" można było przeczytać: "Największy występki, który człowiek przeciwko człowiekowi popełnić może, jest ten, gdy go gwałtem wyzwa z wolności jego, ożó przeciwnie naj-

wieksza jest cnota tej wolności bronić".

W społeczeństwie polskim, które właśnie głęboko przeżywało wstrząs wywołany pierwszym rozbiorem, takie stwierdzenie musiało wśród ludzi myślących wywołać mocny odzew. Rozbiór był wszak niesłychanym gwałtem i niósł ze sobą zapowiedź całkowitego "wyzucia z wolności". Tym sposobem sprawa amerykańska, sprawa wolności dla kolonii — w niezamierzony przez autora artykułu sposób łączyła się z najważniejszym problemem Polaków.

Podobne artykuły, jak w ogóle zresztą nadmierne zajmowanie się wydarzeniami amerykańskimi i to w dodatku jeszcze w antyangielskim sosie — nie były wcale po myśli rządu króla Stanisława Augusta. Oficjalna polityka jego dworu bynajmniej nie chciała się narażać na niechęć Londynu. Otoczenie króla było przekonane, że jedną z przyczyn obojętności Anglii i brak jej reakcji na pierwszy rozbiór Polski było całkowite zaabsorbowanie wydarzeniami w kolonijach. Zresztą wielu polityków angielskich też obojętność wobec spraw kontynentu uważała za błąd, tym więcej że Stanisław August szukał oparcia w Anglii przeciw zaborczej polityce drapieżnych sąsiadów. W Londynie od dawna rezydował jego poseł — Franciszek Bukaty, który do swoich raportów dołączał informacje z komunikatów ministerialnych, protokoły obrad parlamentu, wycinki z gazet itp. Król chciał mieć w miarę możliwości jak najszersze źródło informacji o konflikcie z koloniami. Stanisław August był zdania, że na pewno uzyskałby poparcie gabinetu angielskiego, gdyby tylko opadła groźna wzbierająca fala ostrego zadrzażenia stosunków między imperium i jego posiadłościami za Oceanem.

"Gazeta Warszawska" rzadko korzystała z informacji dyplomatycznych i raportów Bukatego, poseł króla bowiem reprezentował pogląd, że spór powinien się szybko zakończyć i to za cenę ustępstw amerykańskich, jeżeli nie można inaczej. A że redakcja uderzała w inny ton — między raportami posła a zamieszczanymi w gazecie artykułami i wiadomościami zachodziły dość znaczne rozbieżności. Łuski czerpał swoje informacje ze źródeł od Anglii niezależnych.

Wiadomość o pierwszym starciu zbrojnym w wojnie rewolucyjnej — o bitwie pod Lexington, stoczonej 18 kwietnia 1775 roku, dotarła do Warszawy w dniach 16 i 19 czerwca w dwukrotnie przesłanej depeszy Bukatego. On sam zredagował ją 30 maja. Takie to wówczas były odległości czasowe.

"Gazeta Warszawska" zamieszczała dłuższy opis bitwy już w numerze z datą 21 czerwca. Zawierał on jednak coś więcej niż samą tylko relację o faktach. Była w nim zachęta do walki, apel do partyotyzmu i oburzenie na brutalne, a nawet okrutne metody prowadzenia walki przez Anglików. Autorem opisu był redaktor Łuski. Kola zbliżone do króla i prasa dosyć jednomyślnie oceniły dalsze perspektywy konfliktu anglo-amerykańskiego. "Gazeta Warszawska" trafnie zakonydowała: "Już się wcale na krwawą wojnę zanosi".

Stulecie Teatru Polskiego w Poznaniu

Teatr Polski w Poznaniu obchodził w październiku r.b. setną rocznicę swego istnienia. Zastużona ta placówka powstała w okresie zaborów i przez wiele lat była ważną i odważną ostoją polskości. Na jubileusz Teatru dano "Wesele" Wyspiańskiego i "Kordiana" Słowackiego — oba dramaty w nowej inscenizacji i tradycyjnej, nie eksperymentalnej reżyserii.

R. Kowalski (1934-75)

Paryski dziennik "Le Monde" zamieścił 12 września dłuższą wzmiankę, poświęconą pamięci zmarłego w Lyonie pisarza francuskiego polskiego pochodzenia, Rogera Kowalskiego, autora 7 tomów poetyckiej prozy. Kowalski pozostawił też liczne inedita.

Kowalski urodził się w Lyonie. Zmarł po operacji. Miał 41 lat.

Witold H. Trawiński

Jak Było Naprawdę Pod Lwowem i Komarowem

(Odpowiedź Na "Ostatnią Kampanię Konną")

III.

(Ciąg Dalszy)

Potępienie 13 Dywizji

Autor kilkakrotnie powtarza, iż starcia naszej kawalerii z bolszewicką pod Komarowem były "rozstrzygającym bojem" w pokonaniu sił Budiennego i zmuszeniu jego konnej armii, złożonej z czterech dywizji z dodatkami "samodzielnych" brygad — do sromotnego odwrotu. Usiłuje nawet wmówić w czytelnika, że 1 dywizja kawalerii dokonała tego, pomimo zadania jej straciła przez "artylerię 13 d.s.k." i wobec "bezwzględności 25 brygady". Nawet dochodzi do takiej konkluzji (str. 279):

"...Raz jeszcze nieszczerze naszym stała się nieobecność dowódcy całości (gen. Stanisława Hallera) na polu bitwy i brak współpracy z piechotą (26 b.s.k. — dop.). W decydującej chwili tego wielkiego dnia, gdy chodziło o przypięcie naszego zwycięstwa przez natychmiastowy pościg, potężna d u c h e m i świetnym uzbrojeniem 13 dywizja piechoty wyczołgała".

Nawet znajdują się takie oskarżenia, iż wskutek tej rzekomej "bezwzględności" 13 dywizji 2 dywizja piechoty legionowej i inne odniosły poważne straty w osaczeniu konnej armii.

Wobec tak ciężkich oskarżeń, będąc jednym z 13 dywizji, poczytywać sobie za swój obowiązek szczegółowe streszczenie współdziałania 13 dywizji strzelców kresowych z 1 dywizją kawalerii w pamiętnych dniach pod Komarowem i Zamościem, a także jak nieco wcześniej było pod Lwowem.

Spod Lwowa do Komarowa

13 dywizja strzelców kresowych (ta "najbardziej amerykańska" 1 dywizja Armii Polskiej we Francji), po zamknięciu drogi głównym siłom armii Budiennego do Lwowa w dniu 18 sierpnia, po zadaniu im ciężkich ciosów i odrzuceniu po paru dniach reszty sił nieprzyjacielskich poza Wyżniany i Kurowie, zostaje nagle w nocy zluzowana, odwołana do Lwowa i przetruciona koleją w rejon Rawy Ruskiej. Tam wyładowana na rampach w polu i ubezpieczonymi marszami przesunęła się na linię Ułhówek - Krzewica - Łaszczów — na drogę przewidywanego pochodu Budiennego z rejonu Sokala na raturnek północnej armii bolszewickiej zagrożonej pod Warszawą kontrofensywą polską znaną z ręki Wierzb pod osobistym dowództwem Marszałka Piłsudskiego. Na prawo znajduje się 1 dywizja kawalerii pod dowództwem płk. Juliana Rómmla, a na lewo brygada Kozaków Dońskich esaula Jakowlewa, walczących po stronie polskiej. Ogólne wiadomości o nieprzyjacieli: konna armia Budiennego z dodatkami brygad piechoty przebywa w Sokalu i okolicy za Bugiem, gdzie ma gotować się do marszu pod Warszawę. Ze strony naszej kawalerii spodziewamy się uprzedzenia o takim wyruszeniu nieprzyjaciela.

Był to dowódca 10 kompanii, 43 pułku strzelców kresowych (1 pułk strzelców piechoty we Francji). Kompania wchodziła w skład III baonu. Pułkiem dowodził ppłk. PiekarSKI (Wacław, późniejszy generał w Polsce), a baonem mjr. Grodzki. Dowództwo 13 dywizji na ostatnim etapie odwrotu pod Lwów znajdowało się w rękach gen. Stanisława Hallera, wybitnego, doświadczanego sztabowca.

Łaszczów i Żulice

Na zajętej przez 13 dywizję linii nasz III/43 p.s.k. zakotwiczył najpierw przez trzy dni lewe skrzydło frontu w Łaszczowie. Spotkali się tam dojeżdżający patrol (kilku jeźdźców) Kozaków Dońskich. Poinformowali oni nas, iż większość ich brygady znajduje się w Tyszwowach. Ich zadaniem było luźne przetrzymanie powstałego nowego frontu, a przede wszystkim zwłady na przedpolu w kierunku Sokala.

Szczupłe siły brygady Dońców nie przedstawiały dla nas flankowego zagrożenia. Byliśmy pewni, że w razie poważniejszego natarcia nieprzyjaciela brygada ta pierzchnie. Budienny rzucił do ataku całą dywizję — po kilku pułkach na raz. Zatem bez straty czasu zabraliśmy się do umocnienia Łaszczowa,

jak zwykle to czyniliśmy na liniach planowanego oporu, wykorzystując wszelkie środki znalezione na miejscu i cywilną robociznę do kopania rowów strzeleckich i budowy gniazd karabinów maszynowych.

Łaszczów, leżący na rzece Huczwie, przedstawiał niezłą naturalną pozycję obronną. Dalej w kierunku północnym wzdłuż rzeki ciągnęło się pasmo bagien z groblami na trudnych do przebycia trzaskawiskach. Na groblach tych małe oddziały mogły przeciwstawić się pochodowi dużych sił nieprzyjacielskich. Na pierwszej takiej pozycji w Tyszwowach, odległych blisko 10 kilometrów od Łaszczowa, znajdowała się główna siła brygady Kozaków Dońskich. Dla 13 dywizji linia oporu była wyznaczona w otwartym polu, z wyjątkiem Łaszczowa, gdzie nasz wysiłek fortyfikacyjny poszedł na marne.

W dniu 27 sierpnia III/43 otrzymał rozkaz przejścia do Żulic, duże wsi leżące 5 kilometrów na wschód, w celu zwrócenia luki we froncie i nawiazania łączności ogniowej II baonem 43 p.s.k.

Pierwsza Niespodzianka

Tegoż dnia od świtu — według podania K.K. (str. 246) — 6 brygada 1 dywizji kawalerii skierowała się z bocznymi strażami konnej armii Budiennego, obserwując prze-marsz jego dwóch dywizji, 6 i 11, w Wierzbą, posuwających się na Dłużnów, odległy 10 kilometrów od Łaszczowa. My na skraj lewego skrzydła 13 dywizji nie byliśmy o tym pochodzie wroga ostrzeżeni. Nie wiem, czy nasi kawalerzyści nie poczuwali się do obowiązku przesłania 13 dywizji alarmującego meldunku, czy sztab dywizyjny nie zdążył zakomunikować takiej wiadomości wszystkim podległym oddziałom? Tak czy owak, my w III/43 nie absolutnie o wyruszeniu konnej armii z Sokala nie wiedzieliśmy aż do chwili niespodzianego spotkania się z nią w Żulicach.

Zniwa znajdowały się na ukończeniu. Pogoda dopisywała. Na froncie zalegała głucho cisza. Żadną nie docho-dziły najmniejsze pomruki armatnie. Węć niewątpliwie nieprzyjacieli wciąż siedzi za Bugiem, około 50 kilometrów na wschód?...

Pod wpływem panującej atmosfery i zbytniej pewnością mjr. Grodzki nie zarządził żadnego ubezpieczenia. Batalion, wraz z przydzielonymi dwoma działami, przechodzi najspokojniej do Żulic. Staje tam o 12-jej w południe. Czas na obiad.

Mjr. Grodzki, dowódca III/43 od miesiąca (po śmierci kpt. Mieczysława Rodzińskiego, zmarłego wskutek ran otrzymanych podczas odpierania szarży kozackiej pod Butowcami w rejonie Starokonstantynowa), z a r z ą d z a zbiorce oficerów dla wydania nowych dyspozycji i wygłoszenia swych uwag na temat spostrzeżeń podczas marszu usterek regulaminowych w ryszunkach.

W tymże czasie nim kucharze zdążyli wydać ludziom posiłek, kilku "cwaniaków" po-biegło do leżących po drugiej stronie wąskiego strumienia i pasma łąki wsi Dutrów w poszukiwaniu żołnierskich delikatesów... świeżego chleba, masła, sera i t.p. wiktuałów. I zanim mjr. Grodzki dokonał odprawy oficerskiej, przybiegli zadyszanym strzelcem z kompanii karabinów maszynowych do swego dowódcy z r a p o r t e m o "pochwytnie dwóch naszych strzelców" przez "chłopów podobnych do bolszewików".

Jesteśmy Osaczeni

Na to por. Jan Szymański, dowódca 3 k.k.m. (po zdembolizowanym por. Janie Peli z Detroit, Mich., (por. Peli — wypada mi dodać — walczą w tych dniach na czele ochotniczego baonu pod Warszawą), zwraca się do dowódcy baonu o pozwolenie na użycie dwóch taczanek (zdobytch na froncie wołyńskim) i rusza galopem na "zbadanie sytuacji". Dociera do połowy wsi, gdzie spotyka się z ogniem karabinowym. Obie taczanki otwierają także ogień i wycofują się do Żulic, mając jednego strzelca lekko rannego.

Jesteśmy wciąż pod wrażeniem, iż w Kutrach zaczęli się jedynie jakiś buszujący pod-żak kozacki. W tem znów mylna żuła. Nie upłynęło 15

Orkan Jego Ziemia i Człowiek

(Dokończenie ze str. 5-tej)

niach gorzał bunt, nie jego własny, ale zbiorowy.

Frank Rakoczy

Ze wszystkich pisarzy urodzonych pod chłopską strzechą: Reymont, Kasprzewicz, Orkan — ten ostatni jest najbardziej autentyczny, najrzetelniej chłopski przez nierozwalność więzów ze swoją biedą i ziemią. I pod tym względem Orkan stanowi w literaturze polskiej pozycję jedyną.

Bohater powieści "W roz-tokach" Frank Rakoczy nosi wyraźne rysy autobiograficzne. Można by snuć paralele między Frankiem Rakoczem i Franusiem Smreczyńskim i odnawiać w powieści to, co się działo w życiu, czy raczej w sercu poety.

Frank, szczerzy bojownik o przemiany społeczne, to marzyciel daleki od tego realizmu jaki się widzi w szarym, codziennym życiu zagórzan. Wymarzony poezją i snami, a nie ulepiony z gorzkiej gliny, niewypracowany ideowo i politycznie, odcierany najczęściej od rzeczywistości, idzie od kłeski do kłeski. Nie znajduje zrozumienia i poparcia nawet wśród komorników, bo trzeba to podkreślić wyraźnie jego reformy, czy próba walki o poprawę społeczną, to tylko bunt serdeczny utopisty i marzyciela.

Orkan — realista wyśniił w nim samotnika altruistę, który zatracca się w wizjach, w snach marzyciela bez woli, — bez programu. Frank jest e-pigonem neoromantycznych społeczników, lirycznym poetą, który niemal fatalistycznie zdąża ku zatrieciu. A kiedy już wszystko przepadło, pozostała rozpacz i wizja kataklizmu — pożaru.

Więc niechajże się wszystko zwali... Niech się na mial, na popiół niech się spali! Zgorzeliśko dymiące na stypie: Zręby wiar — ściany gmachów Niech się wala — niech trzaskają od dachów, Zanim płomień pożarów zabłyśnie.

To już nie przegrana, nie kłeska; to niemal apokaliptyczna wizja zagłady totalnej.

Ucieczka w "Drzewie"

Trzeba o tej kłesce zapominieć, odejść od niej na odległość wieków, szukać innych światów... I wtedy roz-dzi się idea ucieczki od kłeski, od rozłok Franka Rakoczego w... rozłoki praprzrody, w "Drzewie".

W drzewie czasu, w bajece-ną puszczę planetników i boginek, w bory nietknięte stopą ludzką. W ciszę i spokój. Ale i tu, na polanach i w puszczy odległych czasów nie mógł nie uświad odcierać się od widma śmierci i nędzy, tej z kart "Pomoru" i "Komorników". Bo oto znowu spotyka w tamtych przeczasaach człowieka, który "do rozłok naturalnych wypełnionych życiem przy z s e d i z y w a j ą n i e... i przywólk z sobą dramat".

Niedoceniono wartości ar-

minut, a z północnej połowy wsi wysypało się na pole w kierunku Kuczyńska kilkunastu konnych. Nasi artylerzyści nastawiali pośpiesznie działa i zaczynały kroczyć po nich szarpanie, nie licząc się wcale z tym, że sami znajdują się na pozycji zupełnie otwartej od strony Dutrów. Po kilku strzałach na pozycję nasze półbaterii zaczynały do-cielnie padać pociski baterii nieprzyjacielskiej z ukrytej pozycji na wzgórzu 238 poza Dutrówem. Nasi artylerzyści zakładają konie pod ogień i wyrwyją poza zabudowania. Nie mają dobrej krytej pozycji. W końcu ustawiają obydwa działa na cmentarzu przy kościele na południowej stronie wsi.

Zrozumieliśmy teraz, że mamy z poważniejszą siłą do czynienia. Zza Dutrówy poczęły wyłaniać się całe pułki kozackie, obchodząc w roz-winiętych szybach Żulice od strony północnej i zachodniej na nasze tyły. Jednocześnie w całych Dutrach zaroilo się od spieszonych budiennowców z karabinami maszynowymi. Mjr. Grodzki wskazał dowódcę kompanii tylko kierunki jak mają obsadzić Żulice i nawiazac łączność ogniową.

W ciągu niespełna jednej godziny byliśmy osaczeni ze wszystkich stron, mając co najmniej jedną brygadę spieszonych jazdy na tyłach — od strony Łaszczowa. Tyralierka nieprzyjacielska odcina nas także od wsi Telatyn.

(Ciąg dalszy za tydzień)

tystycznych i estetycznych — tego poematu-eposu. Tetmajer tak oszczędny w słowach przedmowy do "Nowel" Orkana, teraz zachwyca się językiem autora "Drzewie": — "Tak cudownie pięknych pieśni leśnych, wierszy z pra-epoki człowieka, nie ma literatury polskiej". I nie ważne to, że historyczne Płowiec — przybliżyły tę pradawną, — bo "Drzewie" pozostanie kraj-ną marzeń, która miała zastąpić pocie "ziemię leż i wiecznych cieni", a pozostała artystycznym świadectwem ucieczki w lepszy świat.

Jak to słusznie określił Julius Zborowski, — Orkan był twórcą regionalnej ideologii podhalańskiej i właściwym przywódcą duchowym tego ruchu. Bierze czynny udział w działalności i zjazdach — Związku Podhalań.

Jego "Wskazania do synów Podhala" — nie straciły i nie tracą aktualności. To ewangelia góralska z nakazem apostołstwa: "Gdy was się zejdzie trzech Podhalań... Jak by całe Podhale w was było".

Orkan, wzorem pisarzy hiszpańskich, nie walczył z kościołem, ni dogmatem, ale księży zacofańców "tykoł". — Gdyby chciał wyeliminować kler ze społeczności polskiej, albo choćby tylko góralskiej, toby nie było w jego utworach Matki Boskiej Ludzmińskiej i tego Chrystusa, który zabijał w rozłoki, i tego przyka-zu w "Wskazaniach do synów Podhala", że ksiądz-Podhala-nin ma być "apostolem z du-cha", toby wreszcie nigdy nie mogła zaistnieć ta przyjaźń, która go łączyła z atakowa-nym księdzem Stabrawą.

Orkan spędził wiele godzin z mszańskim proboszczem na dumaniami o przyszłości, na dyskusjach jakby ten ugorny kraj przemienić na żyźniejszy ogród.

To pewne, że miał niejedną zwadę z księdzem Stabrawą, ale było to "serdeczne zwy-dy". Najlepszym miernikiem tej przyjaźni między poetą a księdzem społecznikiem — o c z y m ó w "zwyrtać" musiał pamiętać — jest pierwszy pomnik wystawiony Orkanowi przez jego beskidzki i gorzkański lud właśnie z inicja-tywy i miłości księdza Stabrawy: Dom Ludowy imienia Władysława Orkana w Mszań-nie Dolnej. Jeśli dotknęliśmy tej sprawy, to dlatego, że atakowany nie może się bronić: zginął śmiercią męczeńską w obozie koncentracyjnym — Dachau.

Zakończmy te rozważania opinią najlepszego z dotych-czasowych biografów Orka-na, profesora Stanisława Pi-gonia, który zamykając dzieło o życiu i twórczości poety rozłok powiedział... "w ży-ciu osobistym — przegrana; w dążeniach społecznych — przegrana; i przegrana w wie-rzeniach politycznych".

Władysław Orkan, jak jego Frank Rakoczy, zatracił się w kłeskach. Ale by mógł powiedzieć: Non omnis moriar. To, co po nim zostało trwa i trwać będzie jako świadectwo twórcy i człowieka, który doznał kłeski, ale kłeski zwyciężnej, bo w walce z uci-skiem i biedą.

Julian Szyński Dobrowolski

Ostatnia sztuka Eugene Ionesco "L'Homme à la valise" (Mężczyzna z walizką) wcho-dzi do repertuaru paryskiego teatru L'Atelier. Spektakl przygotował Jacques Mau-clair przy współpracy drama-turga, który często asystował przy próbach Ionesco lubi do-zorować pracę reżysera, ak-tora. "Jestem — wyznaje w wywiadzie prasowym — przy-wiązany do tekstu". Bo choć inscenizacje tekstów różnią się, to jednak struktury sztuki pozostają te same. Ionesco są-dzi, że dzisiejsze przeobraże-nie w teatrze, jakie obserwujemy, są dziełem nie tylko reży-serów, scenografów, muzy-ków, ale także autorów tekstu.

Nowy sposób robienia tea-tru we Francji określili —zda-niem autora "Lysej śpiewaczki" — Ionesco, Beckett, Genet — ale także Blin, Serreau, Ni-colas Bataille. Ionesco zazna-cza, że jego teatr różny jest od teatru Brechta (którego istotą jest zaangażowanie poli-tyczne), od teatru Claudela (który jest zaangażowany po stronie Boga), od teatru bul-warowego, który jest zaangażowany w to, aby nie być za-angażowany.

Teatr Ionesco zmierza — tak jak go pojmują jego twór-ca — do "wyrażania kondycji ludzkiej w jej globalności, w jej rzeczywistości egzysten-cjalnej i metafizycznej". Nie interesują go natomiast uwa-runkowania ideologiczne.

Antyklerykalizm

Warto może zaglądnąć jesz-cze w jeden zakątek Orkano-wej jaźni: tam, gdzie znajdował się kontrowersyjny może

antyklerykalizm. Opowiada-no mi w kraju, że podczas akademii związanej z rokiem Orkanowski — jakiś piytki "zwyrtać" gadał dużo o nie-niemyści Orkana do księży i przy okazji — sponiewierał mszańskiego proboszcza księ-dza Józefa Stabrawę rzekomo za jego wrogą postawę w sto-sunku do poety z Poręby.

Nie da się zaprzeczyć, że Orkan był antyklerykałem. Nie była to jednak po-stawa programowa, ani za-sadnicza w twórczości auto-ra "Drzewie".

Pod tym względem Orkan zajmuje stanowisko podobne antyklerykałom hiszpańskim, którzy atakowali, czasem bez-listownie złych księży za ich oportunistę, zachłanność — i zwalczanie postępu.

Zapędy antyklerykalne po-wstrzymywał w Orkanie je-go matka. "Zawsem go pro-siła" — zwierzała się na kilka tygodni przed śmiercią — coby kościoła i księży nie tykoł".

Orkan, wzorem pisarzy hiszpańskich, nie walczył z kościołem, ni dogmatem, ale księży zacofańców "tykoł". — Gdyby chciał wyeliminować kler ze społeczności polskiej, albo choćby tylko góralskiej, toby nie było w jego utworach Matki Boskiej Ludzmińskiej i tego Chrystusa, który zabijał w rozłoki, i tego przyka-zu w "Wskazaniach do synów Podhala", że ksiądz-Podhala-nin ma być "apostolem z du-cha", toby wreszcie nigdy nie mogła zaistnieć ta przyjaźń, która go łączyła z atakowa-nym księdzem Stabrawą.

Orkan spędził wiele godzin z mszańskim proboszczem na dumaniami o przyszłości, na dyskusjach jakby ten ugorny kraj przemienić na żyźniejszy ogród.

To pewne, że miał niejedną zwadę z księdzem Stabrawą, ale było to "serdeczne zwy-dy". Najlepszym miernikiem tej przyjaźni między poetą a księdzem społecznikiem — o c z y m ó w "zwyrtać" musiał pamiętać — jest pierwszy pomnik wystawiony Orkanowi przez jego beskidzki i gorzkański lud właśnie z inicja-tywy i miłości księdza Stabrawy: Dom Ludowy imienia Władysława Orkana w Mszań-nie Dolnej. Jeśli dotknęliśmy tej sprawy, to dlatego, że atakowany nie może się bronić: zginął śmiercią męczeńską w obozie koncentracyjnym — Dachau.

Zakończmy te rozważania opinią najlepszego z dotych-czasowych biografów Orka-na, profesora Stanisława Pi-gonia, który zamykając dzieło o życiu i twórczości poety rozłok powiedział... "w ży-ciu osobistym — przegrana; w dążeniach społecznych — przegrana; i przegrana w wie-rzeniach politycznych".

Władysław Orkan, jak jego Frank Rakoczy, zatracił się w kłeskach. Ale by mógł powiedzieć: Non omnis moriar. To, co po nim zostało trwa i trwać będzie jako świadectwo twórcy i człowieka, który doznał kłeski, ale kłeski zwyciężnej, bo w walce z uci-skiem i biedą.

Teatr Ionesco

Ostatnia sztuka Eugene Ionesco "L'Homme à la valise" (Mężczyzna z walizką) wcho-dzi do repertuaru paryskiego teatru L'Atelier. Spektakl przygotował Jacques Mau-clair przy współpracy drama-turga, który często asystował przy próbach Ionesco lubi do-zorować pracę reżysera, ak-tora. "Jestem — wyznaje w wywiadzie prasowym — przy-wiązany do tekstu". Bo choć inscenizacje tekstów różnią się, to jednak struktury sztuki pozostają te same. Ionesco są-dzi, że dzisiejsze przeobraże-nie w teatrze, jakie obserwujemy, są dziełem nie tylko reży-serów, scenografów, muzy-ków, ale także autorów tekstu.

Nowy sposób robienia tea-tru we Francji określili —zda-niem autora "Lysej śpiewaczki" — Ionesco, Beckett, Genet — ale także Blin, Serreau, Ni-colas Bataille. Ionesco zazna-cza, że jego teatr różny jest od teatru Brechta (którego istotą jest zaangażowanie poli-tyczne), od teatru Claudela (który jest zaangażowany po stronie Boga), od teatru bul-warowego, który jest zaangażowany w to, aby nie być za-angażowany.

Teatr Ionesco zmierza — tak jak go pojmują jego twór-ca — do "wyrażania kondycji ludzkiej w jej globalności, w jej rzeczywistości egzysten-cjalnej i metafizycznej". Nie interesują go natomiast uwa-runkowania ideologiczne.

Maria Danilewicz-Zielińska

Po Powstaniu Listopadowym

Straty w zakresie mienia kulturalnego mają dwa wy-miary: wartość materialną, dającą się w teorii ująć w cy-fry czy odwrócić przy pomo-cy zakupu ekwiwalentów lub odbudowy. Ważniejsze sto-kroć są wartości niepowtar-zalne: historyczne, naukowe, artystyczne a nawet senty-mentalne. Żywy warsztat naukowy zamienić można w martwy skład druków czy in-strumentów, odcinając go od ludzi, którzy go tworzyli, u-ruchomili i korzystali z niego w określonym środowisku i jego klimacie.

Te myśli nasuwa mi historia rabunków rosyjskich po pow-staniu listopadowym. Wcześ-niej już pisałem o wywiezie-niu zbiorów krzemienieckich do Kijowa. Dziś postaram się scharakteryzować straty dwu instytucji warszawskich: To-warzystwa Przyjaciół Nauk i Biblioteki Uniwersytetu War-szawskiego.

Pierwsza z nich: Towarzys-two Przyjaciół Nauk z Pałacu Staszica zajmuje stanowisko szczególnie ważne w dziejach kultury polskiej. Powstało w r. 1800, gdy państwa zaborcze brutalnie wcielały zrabowane tereny do obcych adminis-tracji i kulturalnie organiz-mów państwowych, było pierwszym odruchem obron-nym pokonanego fizycznie na-rodu. Starsze pokolenie pa-trzyło z rozpaczą na załama-nie się szkolnictwa na wszyst-kich poziomach, i szybką rui-nę dorobku Komisji Eduka-cyjnej. Zakusy germanizacyj-ne, żywe zarówno w zaborze pruskim jak i austriackim, nakazywały troskę o "przed-łużenie mowy nadzadków" — pogłębianie znajomości dzie-ł ojczystych i ratowanie dla potomności tradycji histo-rycznych i kulturalnych. Z o-strożnie zakreślonego progra-mu, z poczynań, które dziś wydawać się nam mogą aż nadabyt utylitarne, wyrosła in-stitucja, która przez trzydzie-się lat nadawała ton życiu po-lskomu, promieniując na ca-łokształt ziem dawnej Rzeczy-pospolitej naprzód z Warsza-wą wchodzącą kolejno w skład zaboru pruskiego, Księ-stwa Warszawskiego i Królest-wa Kongresowego.

Działalność rozpoczętą w Warszawie już pozbawionej Biblioteki Żalskich i zbiorów królewskich z Zamku; stwo-rzenie własnego warsztatu bibliotecznego było oczywistą koniecznością. Biblioteka peł-niła dwójakie funkcje: skarbo-nicy przeszłości, do której składano stare druki, rękopi-sy, "edycje wyborowe" i użyt-kowej biblioteki, będącej pomo-cą w bieżących, szeroko za-krojonych pracach Towarzys-twa i związanej z nimi akcji wydawniczej. Członkowie za-pisywali na rzecz Biblioteki własne kolekcje i spuścizny, czego najlepszym przykładem jest darowana przez gen. Jana Henryka Dąbrowskiego wspa-niała kolekcja materiałów do historii wojskowości polskiej po trzecim rozbiore — tzw. "Teki Dąbrowskiego" albo re-kopisy prac naukowych i li-terackich Stanisława Staszica, który ufundował pałac, siedzi-bę Towarzystwa u zbiegu No-wego Światu i Krakowskiego Przedmiescia w Warszawie.

W skład Biblioteki, w jej części historycznej, wchodziły zbiory kodeksów ks. Aleksan-dra Sapiehy, materiały do hi-storii konfederacji barskiej, insurekcji kościuszkowskiej, Sejmu Czteroletniego, rękopi-sy średniowieczne zawierają-ce kroniki Kadłubka i Ożierz-wy, stare druki z XV i XVI w. itp. W części użytkowej gromadzono odpisy dokumen-tów historycznych stanowiące pomoc do wielkiego przedsię-wzięcia Towarzystwa, jakim było podjęcie zbiorowo opra-cowanie całokształtu historii Polski. Szeroko rozbudowana działalność wydawnicza wy-magała też pomocy w postaci księgozbioru podręcznego, po-trzebującego pod opieką facho-wnych bibliotekarzy. Byli nimi historycy tej miary co Jan Chrzczel Albertandy, były bibliotekarz królewski albo Łukasz Gołębiowski, którego nazwisko wiąże się także ze zbiorami Czartoryskich w Pu-lawach, również rozgromiony-mi po powstaniu listopado-wym.

Powstanie listopadowe do-starczyło caratowi okazji do konfiskat na wielką skalę: jedną z pierwszych ofiar była Biblioteka Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warsza-wie, wywieziona do Peters-burga. Działło się to w r. 1832: nad Nowe p o w e d r o w a ło 26.000 tomów i kilkadziesiąt rękopi-

pisów, z których drobna tyl-ko część powróciła do Polski w ramach rewindykacji na mocy postanowień Traktatu Ryskiego.

Razem ze zbiorami z Pałacu Staszica wywieziono zbiory innej młodszej ale jeszcze bogatszej biblioteki, a mianowicie Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. Liczyły one w r. 1832 ok. 150.000, z któ-rych w Warszawie pozosta-wiono zaledwie 28.000. Uni-wersytet rozpoczął oficjalnie działalność dopiero w r. 1816 a biblioteka jego doszła w cią-gu 15 lat do okazałych rozmiar-ów i znaczenia. Do nazwy jej dodano przymiotnik "Pu-bliczna". Służyła bowiem nie tylko potrzebom uczelni ale i ogółu. W skład jej wchodziły m.in. biblioteka dawnej Szko-ły Rycerskiej (Korpusu Kade-tów), księgozbiór Liceum Warszawskiego, zbiory bisku-pa Ignacego Krasickiego, zbio-ry klasztorów z Lubienia, Pa-radyża, Trzemesznej, bogate w stare druki, Chłubi Biblioteki stanowił Gabinet Rycin, któ-rego konserwatorem był Jan Piwarski, rytownik i litograf, który ze znanstwem i zamiło-waniem opiekował się olbrzy-mią kolekcją graficzną zaku-pioną w r. 1818 od spadkobier-ców Stanisława Augusta (78.000 rysunków i rycin).

I znów powtórzę muszę: z wywiezionych do Rosji zbio-rów część tylko powróciła do Kraju. Te same losy dzielił Gabinet Numizmatyczny, li-czący ok. 7.000 monet i meda-licz.

Zbiory biblioteczne Uniwer-sytetu potraktowano szczegól-nie brutalnie, rozbijając na grupy z zastosowaniem róż-nych kryteriów, a więc for-matu, oprawy, treści. Część zrabowana wypełniła 389 skrzyń, które w lipcu 1832 ro-ku wyruszyły nad Nowe. Tam rozczłonkowane były dalej. Gabinet Rycin, do którego do-lączono zbiory artystyczne ks. Eustachego Sapiehy z Dere-czyna i kolekcje grafiki To-warzystwa Przyjaciół Nauk, powędrowały do dawnej A-kademii Sztuk Pięknych prze-kształconej w r. 1918 na so-wieckie Państwowe Zbiory Sztuki. Niezwrocone Polsce obiekty, a było ich wiele i du-żę wartość, przekazały wła-dze sowieckie już po zakoń-czeniu rewindykacji, do Er-mitażu, co daje wskazówkę jakiej były wartości.

W ten sposób, za jednym zamachem, zadano Warszawie cios, porównywalny z utratą Książnicy Żalskich a w sen-sie użytkowym nawet boleś-niejszy, bo obie biblioteki, a zwłaszcza Uniwersytecka, słu-żyły szerokiemu gronu czytel-ników. Zresztą — nie ograni-czono się, rzecz prosta, do ra-bunku mienia bibliotecznego, grafiki i numizmatów. Wy-wiezieniu ich towarzyszyły dekrety przerywające działal-ność Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Uniwersytetu War-szawskiego, pozbawiające Warszawę dwu podstawo-wych ośrodków życia nauko-wego, co poważnie zaciążyło na losach nauki polskiej w XIX w.

Znakomity historyk kultury, prof. Aleksander Brueckner, oceniając działalność Tow. Przyjaciół Nauk pisze, że było "już dla różnorodnej swej in-icjatyw, czymś zupełnie wy-jatkowym, bez przykładu w dziejach narodowych". "Mog-ły obce towarzystwa naukowe — pisze Brueckner — prze-wyższąć warszawskie dobro-rem i pracami swych człon-ków, żadne nie spełniło w równie wyjątkowych warun-kach równie obszerne pro-gramu, patriotycznego głów-nie".

Orzeł Biały

Nieśmiertelna "Halka"

Opera Śląska w Bytomiu ma zwyczaj, że co dziesięć lat wystawia "Halkę" Moniuszki w nowej reżyserii i nowej in-scenizacji. Pierwszy spektakl "Halki" odbył się przed wielu laty pod kierownictwem arty-stycznym znakomitego śpie-waka Adama Didura. Obecna czwarta premiera nowej in-scenizacji odbyła się pod kie-runkiem reżyserki Marii Fot-ryn, która przez kilku laty wprowadziła "Halkę" na sce-nę opery w Hawanie na Ku-bie. W roli Halki wystąpiła w Bytomiu młoda śpiewaczka, Ewa Kaśkiewicz, obdarzona podobno wspaniałym głosem i doskonałymi warunkami ze-wnętrznymi.

SEE ALL THE GLAMOUR OF THE FASHION WORLD

In Formals, Pant-Suits, Dresses And Coats...

Selected For Discriminating Women

We feature half sizes.

We Speak Polish

Verlene's Fashions
"MILADY'S"

Chicago, Ill. 60634
Phone 286-4464

5714 W. BELMONT

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO
Dla Nowej Polonii, Studentów i Profesjonalistów
4 TYGODNIOWY KURS, MAŁE KLASY
Doświadczony wykładowca.

Po informacji telefonować lub pisać:
DIRECTOR OF ADMISSION — E.L.S. LANGUAGE CENTER
c/o Mundelein College — 1052 W. Sheridan Rd.
Dept. P. — 1 blok od kolejki.
Chicago, Ill. 60626 Telefon: 262-9102

— oraz —
E.L.S. LANGUAGE CENTER
c/o CONCORDIA TEACHERS COLLEGE
7400 Augusta Street, River Forest, Illinois 60305
Tel. 771-7746

POLSKIE SKLEPY WEDLIN I DELIKATESÓW
Zapraszają Was i polecają doskonały i wielki wybór

Wędzonych i pieczonych szynki, kiełbas i boczków oraz wszelkiego rodzaju wyrobów masarskich wymienionych i przyrządzonych na sposób europejski i polski domowego Wyrobu. — Wyrabiamy własnym sposobem doskonałe szynki od kości wędzone i gotowane

TAKŻE SZYNKI importowane z Polski KRAKUS I ATALANTA i z innych krajów Europejskich. — CENY PRZYSTĘPNE

STANISŁAW I JOANNA NYLEC, Właściciele.
DIVERSEY SAUSAGE
3427 W. DIVERSEY AVE. Tel. 227-3049

— oraz —
FELIKS I MARY NYLEC Właściciele
NYLEC'S SAUSAGE & DELICATESSEN
5322 W. LAWRENCE AVE. Tel. 736-3484

O'Malley & McKay INC.
For Custom Insurance Programs & Service

GENERAL INSURANCE AGENTS
2340 Des Plaines Avenue
Des Plaines, Illinois 60018
(312) 298-1620

NOVAK AND COMPANY
SHEET METAL WORKS

LICENSED ROOFERS
GENERAL JOBBING

FURNACE INSTALLERS
"ANYTHING IN METAL"

We Carry Compensation and Public Insurance

1926-28 FULLERTON AVE.
HUMboldt 6-4588
THOMAS NOVAK, SR. and THOMAS, JR. SON, Proprietors

POZNAJJCIE AL DORR...

OTO WASZ CZŁOWIEK w "Z" FRANK!

Jeżeli macie jakiegokolwiek zapytania dotyczące zakupu jakiegokolwiek auta, kiedykolwiek... tylko zatelefonujcie do Al. Mówi on waszym językiem... wie on co to znaczy zaoszczędzić wam pieniądze... i może to udowodnić.

Al będzie pierwszym, który wam powie... nie kupujcie żadnego auta... nowego czy używanego... bez obejrzenia tu i ówdzie. Ale... pamiętajcie też o tym: nie kupujcie zanim nie otrzymacie ceny od "Z" Frank... najniższej na świecie ceny nowego Chevroleta od największego na świecie sprzedawcy Chevroletów.

Wstapicie i pytajcie o Al Dorr. Poinformujecie się u niego na temat specjalnej transakcji dotyczącej waszego obecnego auta. Wtedy zrozumiecie dlaczego nikt, nigdzie na całym świecie nie sprzedaje tyle Chevroletów co "Z" Frank.

"Z" FRANK
NAJWIĘKSZY W AMERYCE SPRZEDAWCA CHEVROLETÓW
Telefon: HOLLYWOOD 5-2000
6116 N. Western Ave. 2050 Peterson Ave.

CHICAGO — Linie lotnicze Braniff zaprezentowały nowy samolot odrzutowy pomalowany w kolorach amerykańskiej flagi dla uczczenia Dwustulecia. Abstrakcyjne malowidło jest dziełem Aleksandra Caldera.

Emigrantka z Polski Kocha Swą Nową Ojczyznę Maria Pszeniczka Apeluje o Lojalność i Patriotyzm

W Chicago Tribune (wydanie z 13 listopada) Bob Wiedrich zamieścił obszerny artykuł o emigrantce-Polce, Marii Pszeniczce. Podajemy wyjątki z tego artykułu o rodaczce, która otrzymała list od prezydenta Forda w odpowiedzi na przesłany prezydentowi nagrany na taśmę magnetofonową.

Maria Pszeniczka przeżyła piekło wojny 1939 roku i powstanie w 1944 w Polsce. Była aktywna w Armii Podziemnej, walcząc w czasie powstania przeciw niemieckim okupantom. Po upadku Powstania została wywieziona do obozu w Niemczech, a w osiem miesięcy później oddział armii angielskiej składający się z Polaków i Anglików uwolnił ją i innych niedobitków powstania z obozu w pobliżu holendersko-niemieckiej granicy. W obozie poznała swego przyszłego męża i po zawarciu związku małżeńskiego spędziła cztery lata w Anglii, czekając na wizę do St. Zjednoczonych.

Początkowo osiedlili się w Poughkeepsie, N.Y., a w kilka lat później przyjechali na stałe do Chicago. Syn pp. Pszeniczka, Edward ma lat 16, jest uczniem St. Patrick H.S.

Do czerwca br. Maria Pszeniczka pracowała jako księgowa w Dartnell Corp., 4660 N. Ravenswood, do czasu swej choroby. 52-letnia kobieta dotknięta jest poważną chorobą raka, Patriotka, która walczyła za wolność swego kraju, kocha nową ojczyznę, a uczucia swe wyraziła w liście do prezydenta Forda. Stwierdzeniem prezesa firmy, w której pracowała, Williamsa Harrisona Petridge, list ten został przetłumaczony, nagrany na taśmę magnetofonową i przesłany do kongresmana F. Annunzio, który doręczył ten list prezydentowi.

Zwracając się do prezydenta p. Pszeniczka mówi, że nie wie jak długo będzie żyła, ale chce podzielić się swymi poglądami. Podajemy najważniejsze wyjątki z nagrania:

"Kocham Amerykę bardziej niż ci spośród rodowitych Amerykanów, których znam. Ile razy mówię do nich

Ataki Na Sacharowa Nie Ustają

London (DP) — Władze sowieckie wciąż utrzymują, że odmowa zezwolenia na wyjazd do Oslo znanemu uczonemu i opozycjonście prof. Sacharowowi w celu odebrania nagrody pokojowej Nobla, nie koliduje z deklaracją podpisaną w Helsinkach.

W krajach zachodnich uważa się, że odmowa zezwolenia Sacharowowi na wyjazd za granicę jest wyraźnym naruszeniem tej deklaracji. Organ Związku Pisarzy Sowieckich, czasopismo "Literaturnaja Gazieta" ogłosił wywiad z szefem biura wizowego, którego nazwiska nie podał. Twierdzi on, że Sacharow nie otrzymał zezwolenia na wyjazd do Oslo ponieważ zna wiele ważnych tajemnic państwowych. Jak wiadomo Sacharowa nazywa się "ojcem sowieckiej bomby wodorowej". Utrzymuje on też, że odmowa prawa wyjazdu Sacharowowi za granicę nie jest sprzeczna z deklaracją z Helsinek, gdyż uznaje ona prawo każdego kraju do ustalania własnych przepisów administracyjnych.

Tymczasem 77 aktywistów żydowskich w Związku Sowieckim ogłosiło oświadczenie, potępiające kampanię przeciwko Sacharowowi prowadzoną przez sowieckie środki masowego przekazu. Oświadczenie, udostępnione dziennikarzom zachodnim w Moskwie, podkreśla, że Sacharow nie ma żadnej możliwości odpowiedzenia na kłamstwa prasowe.

Jeżeli im się tu nie podoba i chcą walczyć za kraj swego pochodzenia, niech tam jadą i walczą. Grupy etniczne powinny zachować swe tradycje, uczyć dzieci ojczystego języka, ale politykę trzeba zostawić w spokoju. Powinni zjednoczyć się w miłości i lojalności do nowej ojczyzny." Pani Pszeniczka kończy słowami:

"Jesteśmy wszyscy ludźmi, stworzonymi przez Boga, bez względu na kolor skóry. Gdyby emigranci a także Amerykanie urodzeni tutaj sądzili innych indywidualnie, według ich charakteru i zachowania a nie narodowości, koloru skóry i religii, mielibyśmy zawsze spokój w naszym kraju. Bądźmy dobrymi obywatelami, respektujmy się wzajemnie, kochajmy nasz piękny kraj — Amerykę".

Prezydent Ford w swej odpowiedzi, nadesłanej do p. Pszeniczka pisze, że jest wzruszony jej przywiązaniem do Ameryki i jest przekonany, że gorący patriotyzm p. Pszeniczki jest inspiracją dla każdego kto się z nią zetknął i poznał jej punkt widzenia.

Organizatorzy Kampanii Gub. Wallace'a

Robert A. Rhodes został referentem prasowym wyznaczonym przez organizatorów kampanii prezydenckiej w Illinois gubernatora George Wallace'a. Rhodes jest redaktorem i wydawcą w Mishawaka, Indiana. Osoby zainteresowane kampanią gubernatora z Alabamy mogą zasięgnąć wszelkich informacji od świeżo mianowanego Rhodes'a, dzwoniąc na nr telefonu (219) 256-1594, lub też do krajowej kwatery kampanijnej Wallace'a w Montgomery, Ala., na nr (205) 265-7081.

Koordynatorem kampanii w Illinois jest Valgene Gould z Henry, Ill., natomiast regionalną dyrektorką w Chicago Ann Bennett, zam. Summit, Ill., tel. (312) 458-4744.

KALENDARZ ZWIĄZKOWY NA ROK 1976

Zawiera masę ciekawego materiału, dotyczącego 200 - Lecia Stanów Zjednoczonych. Znajdziecie tam doskonałe opracowanie pt. "Ameryka-Polska na przestrzeni 200 lat". A także artykuł "Pierwsi Polacy w Ameryce". To są fakty, które przydadzą się Wam przy obchodzie uroczystości jubileuszowych. Poza tym: reportaż o dzisiejszym Wilnie, bardzo ciekawa rzecz "Herby i Herbarze". Niezwykła historia "Wojna o Trumnie". A z zakresu porad medycznych: "12 Rad Na Długowieczność" i dziesiątki innych wspaniałych rzeczy do czytania.

Kalendarz Związkowy na rok 1976 posiada porady praktyczne, a co najważniejsze, znajdują w nim Czytelnicy Podręcznik Nauki Obywatelstwa (50 pytań i odpowiedzi w dwóch językach, najczęściej zadawanych przy egzaminie obywatelskim).

Cena \$300

WYTNIJCIE PONIŻSZY KUPON, ZAŁĄCZAJĄC OPŁATĘ:

Dziennik Związkowy
1201 N. Milwaukee Ave. **\$300**
Chicago, Ill. 60622

Zamawiam egzemplarzy KALENDARZA ZWIĄZKOWEGO na rok 1976, na co załączam sumę (gotówka, czek, przekaz pocztowy).

Imię i Nazwisko
Adres
Miasto Stan Zip Code

NA C.O.D. NIE WYSYŁAMY.

5 1/4%
NO MINIMUM
Add to or withdraw from account Any time.
Interest compounded quarterly, paid quarterly

6 1/2%
ON \$1,000
ONE YEAR
MATURITY
Interest compounded quarterly

6 3/4%
ON \$1,000
30 MONTH
SAVINGS
CERTIFICATES

7 1/2%
ON \$5,000
4 YEAR
SAVINGS
CERTIFICATES

7 3/4% on \$10,000 6-year Savings Certificates

LOOMIS SAVINGS and Loan Association

DWA BIURA:

6350 West 63rd St.
Chicago, Ill. 60638
Tel. 586-6900

1359 West 51st St.
Chicago, Ill. 60609
Tel. 927-6701-02

Łapki Karakulowe • Błamy Karakulowe
w różnych kolorach oraz
Błamy z Norek
możesz obejrzeć i kupić

2946 N. Milwaukee Tel. 252-2477

SWIATECZNA SPECJALNOŚĆ
JOANNA WESTERN
Zasłony Na Okna
(Wszelkiego Rodzaju)

10% do 30% Zniżki

PRZYNIESIECIE ZE SOBĄ WASZE ROZMIARY
DLUŻSZE I SZERSZE TEŻ NA SKŁADZIE

LARK BLIND & SHADE CO.
3407 N. MILWAUKEE
Blisko Pulaski Rd.
Tel. SP 7-5350 — PE 6-2425
Otwarte w poniedział. i czwartki wieczorami.
WARTO PRZYJECHAĆ NAWET Z DALEKA

OCZYSZCZENIE BOJLERA za \$9.50
i PALENISKA

Gwarantowana Robota 24 Godzinna Obsługa

Także Reperacje Urządzeń do Ogrzewania
• Darmo Kosztorysy • Darmo Przegląd Urządzeń — Bez Zobowiązania.
METROPOLITAN HEATING CO: MA 6-0634—889-4448

SŁUCHAJMY
Nader Interesujących Odczytów
Biblijnych o Znakach Czasu
w Świetle Wypełniających Się
Prorocत्व Pisma Świętego

Nadawane Każdej Niedzieli z Radiostacji W.O.P.A. 1490 kil. od 8.15—8.30 Rano

Polecamy Również Ciekawą Broszurę "Kto Mówi Prawdę?"
Wyślemy Zupełnie Darmo
Prosimy Adresować:
BRZASK
P. O. Box 5455 Chicago, Ill. 60680

NOWOŚĆ! **NOWOŚĆ!**

MOŻECIE OŚWIAADCZYĆ TERAZ PO POLSKU "Kocham Cię"

Taki piękny "charm" (maskotka) można nosić przy bransoletce, na łańcuszku na szyi, lub na kółku z kluczkami.

DO WYBORU TAKŻE PODOBNE "CHARMS" Z ODPOWIEDNIM WZOREM I ŻYCZENIAMI:

"WESOŁEGO BOŻEGO NARODZENIA"
"SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU"
"WESOŁYCH URODZIN"
"WESOŁYCH IMIENIN"

14 K. Złoto.....\$90.00

Prosimy doliczyć podatek, jeśli obowiązuje w Waszym stanie.

PRZYJMujemy ZAMÓWIENIA LISTOWNIE I Telefonicznie: (312) BELmont 5-1041

MÓWI MY PO POLSKU

LUSTIG
Clothing and Jewelers, Inc.

1256 Milwaukee Avenue Chicago, Illinois 60622
Phone: BELmont 5-1041

PODRÓŻE PACZKI IENIADZE

TANIE WYCIECZKI
Do Polski i Po U.S.A.

BALTIC TRAVEL

3017 Milwaukee Ave. 235-2444 — 235-6050
5317 W. Lawrence Ave. 286-8484
WYSYŁAMY SAMOCHODY DO POLSKI I ROSJI

MAKE RESERVATIONS

FOR
Candlelight Parties
Banquet Hall to Rent for Weddings,
Showers etc.
Facilities for 50-250 People.

GLOBE BOWL

4949 S. Aberdeen Phone 268-4100

F. & F. SNACK SHOP

NOW OPEN—Serving from Snack to a Full Meal.

Uwaga Wyjeżdżający Do Polski CARDINAL ELECTRONIC

SONY Televisions SONY RADIOS

3028 N. CENTRAL AVE., CHICAGO, ILL. 60634

POSIADA NA SKŁADZIE:

Radioodbiorniki, magnetofony kasetowe, wzmacniacze, odbiorniki 8-szczętkowe, stołowe i samochodowe tzw. "8-track". Bardzo duży wybór głośników i kolumn głośnikowych. Wysokiej klasy adaptory stereofoniczne. Radioodbiorniki i stereofoniczne z adaptorem "8-trackem". Napiecia 220 V i 110 V.
Na miejscu pełna informacja.
Specjalizujemy się w wyborach Aiko.

Kuhn

POLSKIE WINA
POLSKIE WÓDKI I LIKIERY
POLSKIE PIWO
POLSKIE KONSERWY MIĘSNE
POLSKIE WEDLINY
POLSKIE DANIA GOTOWE
POLSKIE SERY

Największy i najlepszy w Chicago wybór importowanych z Europy wykwintnych artykułów żywnościowych, win i likierów.

Kuhn's FOOD SHOP 3053 N. Lincoln Ave.
OTWARTE CODZIENNIE 9:30 RANO DO 9:30 WIECZ.
W NIEDZIELE 9 RANO DO 6:30 WIECZ.

PACZKI PEKAO Lekarstwa Do Polski

WYSYŁA SZYBKO APTEKA

CABAŃSKI PHARMACY, INC.

M. Wieteska, R.Ph.G.

1147 N. ASHLAND AVE.

Tel. Humboldt 6-9376 Chicago, Illinois 60622

WASZEJ RODZINIE: W POLSCE możecie wystać każdy rodzaj paczki żywnościowej, przekazy do wyboru, maszyny rolnicze, materiały budowlane, aparaty telewizyjne, pralki, lodówki i samochody.

WYSYŁAMY PACZKI DLA WASZYCH KREWNYCH DO POLSKI

Wykonujemy recepty tutejsze, wysyłamy lekarstwa wg. recepty zagranicznej, gdyż załatwiamy to Dyplomowani Aptekarze z długoletnią praktyką europejską i amerykańską.

WYSYŁAMY PACZKI PEKAO DLA WASZEJ RODZINY W POLSCE NA RÓŻNE OKAZJE

SPECJALNE PACZKI ŻYWNOSCIOWE

Dla Waszych Krewnych i Rodzin w Polsce.

Prosimy Skorzystać.

GODZINY OTWARCIA APTEKI:

Poniedziałek, Wtorek, Czwartek, Piątek i Sobota
od 9:30 rano do 6:30 wieczorem.

ŚRODA, NIEDZIELE I ŚWIĘTA ZAMKNIĘTE.

POLSKIE BIURO TURYSTYCZNO-WYSYŁKOWE

W-W TOURS SERVICE

pod zarządem i kierownictwem Panów

Eugene Wróbel

i Mikołaja Wasilew-Koryckiego

właścicieli

- ★ Załatwia sprawy turystyczne
- ★ Dostarcza banknoty dolarowe do rodzin w Polsce
- ★ Wysyła lekarstwa do Polski i innych krajów
- ★ Specjaliści w sprawach notarialnych
- ★ Załatwia sprawy paszportowe i wizowe
- ★ Pomaga w sprowadzaniu rodzin do U.S.A. na stałe i na wizytę.
- ★ Tłumaczenia wszelkich dokumentów
- ★ Biuro pisania podań
- ★ Wysyła paczki i pieniądze do Rosji.
- ★ WSZELKIE SPRAWY ZAŁATWIANE FACHOWO I STARANNIE.

Biuro centralnie ulokowane dla wszystkich pod adresem:

4485 S. Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632

Telefon: 247-4348

Zapraszamy Państwa do odwiedzenia naszego biura, przed nadchodzącymi świętami i polecamy się na przyszłość.

CHICAGO — Lekarze Robert Brinkman i Kevin Geraghty na zewnątrz celi więziennej w więzieniu powiatowym. Oni i pięciu innych lekarzy zostało skazanych na 10 dni więzienia za udział w strajku lekarzy szpitala powiatowego. (UPI)

Wyższe Ceny Wieprzowiny

Washington. (UPI) — Dept. Rolnictwa podaje że mimo niżki cen produktów rolniczych w miesiącu październiku, ceny wieprzowiny na rynku hurtowym podskoczyły znacznie w górę i będą dalej zwiększać przez następne kilka tygodni. Zanotowano także podwyżkę cen na jaja i kartofle, natomiast niższe ceny na drób i świeże owoce.

2 MILWAUKEE

GOING UNDER NEW MANAGEMENT
Dec. 1, 1975, Ben Garcia,
Owner and Manager Jim
"WE HOPE TO SEE ALL OF YOU"
GRAND OPENING DEC. 5
FREE BEER & LUNCH
10 A.M.-3:30 A.M.
THE ALL AMERICAN BAR
9175 S. 5th Ave., Oak Creek
762-9777

VETERAN'S PARK
5607 S. 6th St., Milwaukee, Wis.
POLKA DANCING
Every Sunday 3 BANDS
In Hall & Under Tent
Barbecue Beef on Spit
Sausages & Chicken
NO ADMISSION FEE.

DORMERS • ATTIC ROOMS
• RECREATION ROOMS
• ADDITIONS • KITCHENS
• SIDING
Licensed, Insured, Bonded.
Established 26 Years
SUN-RAY BUILDERS
2812 W. Forest Home Ave.
Milwaukee
645-2390

SPRING CITY
SALVAGE
NOW BUYING
OLD NEWSPAPERS
50c per 100 Lbs.
931 NIAGARA ST.
WAUKESHA, WIS.

APPAREL RESALE
Women's, Juniors and
Children's Attire.
Open Tues. thru Sat. 10-5
BAY SHORE
ACT II
RESALE SHOPPE
5315 N. Pt. Washington Rd.
(2 doors North of Marc's; look
for us in rear building)

CAR RADIO ON THE BLINK?
Zatwierdzone części i obsługa
do większości importowanych i
krajowych fabrycznie instalowa-
nych radio aparatów samo-
chodowych.
FAIRCHILD RADIO-TV
7707 W. National Ave.
774-0055

FORSYTHE FLOOR
CLEANING SERVICE
Deep Steam Carpet
Cleaning Special
2 Rooms — \$24.00
FULLY INSURED
762-9618

GUTTERS & DOWN SPOULTS
Repaired and Replaced
Heating/Air Conditioning
Furnace Cleaning/Replacement
Aluminum Screens/Storms
(414) 466-7794
MASTER
CONSTRUCTION, INC.

CARPET CLEANING
FREE ESTIMATES
Hot Water Extraction
(same method others are
calling "steam cleaning")
Please call after 4 P.M.
AL COBBS (414) 483-4285

WE
—BUY—
—SELL—
—TRADE—
—REPAIR—
—TRAINS—
GARMAN
HOBBY SHOP
7712 W. NATIONAL
476-1412

Nowości Wydawnicze

Nakładem Państwowego Wydawnictwa Naukowego ukazał się ostatni, czwarty zeszyt "Studiów Warszawskich" z serii "Warszawa lat wojny i okupacji". O działalności rządu warszawskiego i jego powiązaniach z polskim ruchem podziemnym pisze B. Sikorski. Politykę niszczenia urządzeń komunalnych przez hitlerowców przedstawia M. Gajewski. Cz. Man-
kiewicz opisuje działalność "Centralnej Techniki PPR w Warszawie w 1942 r.", która zajmowała się drukowaniem nielegalnej prasy. Tom zawiera także materiały o działalności opieki społecznej, o przymusowym wywozieniu ludzi na roboty do Rzeszy.

Wydawnictwo Literackie wydało ostatnio "Poezje" Kazimierza Wierzyńskiego — najobszerniejszy z wydanych dotychczas w Polsce wybór liryków znakomitego poety z kręgu Skamandrytów, opracowany przez Michała Sprusińskiego. Jest to właściwie pierwsza godna tej nazwy prezentacja poezji Wierzyńskiego na podstawie całości jego dorobku.

"Eseje na wybrane tematy z historii Kościoła". Książka napisana przez ks. Mieczysława Malińskiego, została wydana bardzo starannie przez Księgarnię św. Wojciecha w Poznaniu. Obejmuje ona wybrane wydarzenia z dziejów

Kościola od jego początków po nasze, posoborowe lata.

"50 lat Werbistów w Polsce". Książka wydana została na złoty jubileusz polskiej prowincji misyjnej Zgromadzenia Księży Werbistów. Zawiera informacje o historii Zgromadzenia Werbistów w Polsce, o jego osiągnięciach na polu pracy misyjnej w różnych krajach świata, o wybitnych przedstawicielach tego Zgromadzenia, wreszcie o głównym ośrodku kształcącym przyszłych misjonarzy w Pieniężnie.

Humor

Król Mossi, kacyk Bczuany (Afryka), w ramach oszczędności postanowił zmniejszyć swoją armię z 800 do 500 ludzi. W zamian za to podwoił swój harem z 200 do 400 żon.

Prawdziwe niebezpieczeństwo naszego wieku nie polega wcale na tym, że maszyny uczą nas myśleć jak ludzie, ale że ludzie uczą się myśleć jak maszyny.

Ze wspomnień byznesmana: "Mój drogi, był pan moim zaufanym współpracownikiem przez parę lat. Wie pan, że nigdy nie mieszałem tych dwu spraw: pracy i przyjemności. Dziś zrobiłem wyjątek w tej regule wyrzucając pana na zbitą mordę."

All Continents Travel Service

ZYGMUNT J. GÓRALCZYK

5213 1/2 W. 25th St., Cicero, Ill. 60650

Telefony: 863-1311 oraz OL 2-9021

Otwarte codziennie, od godziny 10 rano do 8 wieczór.
w soboty do 3:30

WYJAZDY GRUPOWE I INDYWIDUALNE.
PO CENACH REWELACYJNIE NISKICH.
Przygotowaliśmy już WYCIECZKI DO POLSKI
na rok 1976 w dogodnych terminach.

- ★ Rezerwacje na polski statek "Stefan Batory"
- ★ Przedłużanie wiz i paszportów oraz akty notarialne
- ★ Jesteśmy autoryzowanym dealerem PEKAO
- ★ Wysyłamy do Polski paczki żywnościowe, lekarstwa, węgiel, maszyny rolnicze i auta marki FIAT.

Wrażenia z Wycieczki Do Hot Springs, Ark.

24 Października, b.r.

Wycieczka do Hot Springs urządzona przez Friendly Travel Bureau tak o wzorowej organizacji, to wielka przyjemność. Bardzo wdzięczni jesteśmy panu Redaktorowi J. Boyan za czułą opiekę w podróży oraz w Hot Springs.

Dnia 25 października przyjemna była tura autobusem, zwiedzenie okolic Hot Springs i spacer na świeżym, zdrowym powietrzu.

Dnia 31 października pan J. Boyan zaprosił wszystkich do sali hotelu na towarzyski podwieczorek i w miłej atmosferze były pogadanki, przekąski, kanapki i napoje orzeźwiające. Na zaproszenie pan J. Boyan obecni byli na podwieczorku Seniorzy, którzy z powodu złego stanu zdrowia przeniesli się na stałe z Chicago do Hot Springs. Są oni zadowoleni, mają własne domy. Osoby, które mają zamiar na stałe zamieszkać w Hot Springs, gdyż stan zdrowia ich do tego zmusza, otrzymali od "Seniorów" cenne informacje o warunkach życia. Osoby chore na serca Hot Springs leczy świeżym, zdrowym powietrzem.

W drodze powrotnej nasze panie śpiewały dłuższy czas, piosenki wojskowe i narodowe; co wskazuje, że kąpiele mineralne, masaże i zdrowe, czyste powietrze do zdrowia i humoru.

Ja i moja żona — emeryci, cierpiący na artretyzm nóg, bóle w krzyżu i w rękach i mamy inne dolegliwości, więc postanowiliśmy spróbować kuracji wodoleczniczej w Hot Springs.

Nie myśleliśmy, aby za tydzień czasu wyleczyć się od bólów ostatnich lat, a jednak po kuraacjach, gorących mineralnych kąpielach, gorących okładach, masażach, spacerach na dobrym powietrzu i picciu wody mineralnej nasze bóle ustąpiły i byliśmy jakby "relaxed". Do dnia dzisiejszego nie odczuwamy poprzednich bólów. Wycieczka do Hot Springs to nie stracony czas. Zna mnie mój: że w przyszłości powinniśmy korzystać z podobnych wycieczek przez Friendly Travel Bureau.

Panu Redaktorowi J. Boyan jeszcze raz serdecznie dziękujemy za zachęcanie artykułem na wyjazd i opiekę w podróży.

Piotr Borkowski (Ogł.)

PIERWSZORZĘDNY WYBÓR RÓŻNEGO RODZAJU ŻYWNOSCI

POSIADAMY RÓWNIEŻ DUŻY WYBÓR
IMPORTOWANYCH PRODUKTÓW
ŻYWNOSCIOWYCH Z POLSKI

Duży wybór polskiego pieczywa wypiekanego w naszej piekarni przez fachowców wyuczonych z doświadczeniem z Polski.

SPECJALIZUJEMY SIĘ W WYPIEKU
ŻYTNIEGO ORAZ RAZOWEGO CHLEBA

Nasze własne domowej roboty PIEROGI z serem, kapustą, kartoflami, kartofle z "CHEDDAR" serem, mięsem, oraz mięsem-kapustą i grzybami. Ponadto świeże gołąbki, świeżo kwaszona kapusta z polską kiełbasą.

THE CRAGIN DELL i KLECZEWSKI BAKERY

5240 W. FULLERTON (przy Laramie)

Eugeniusz i Irena Kleczewska, właściele

OTWARTE 7 DNI W TYGODNIU.

Godziny: Poniedziałek do Piątku, 6-9; Sobota i Niedziela, 6-6

9 PROCENT ROCZNIE PŁACI ZNANA POLONIJNA INSTYTUCJA FINANSOWA

PLAZA Drive-In-Bank

od kapitałów ulokowanych w jej notach bankowych (\$500, \$1,000 lub \$5,000).

Z całym zaufaniem skorzystajcie z tej wyjątkowej okazji inwestycyjnej. Nie zwlekajcie z decyzją ponieważ Bank ma do dyspozycji klientów noty na ograniczoną sumę łączną.

Noty bankowe są 10-letnie, ale po 5-ciu latach Bank będzie miał prawo wykupywać je od zarejestrowanych posiadaczy.

Po informacje i dalsze wyjaśnienia zgłaszajcie się do:

PLAZA DRIVE-IN-BANK

7460 W. Irving Park Rd.

Norridge, Ill. 60634

Telefon 625-4100

PO PEWNEJ PRZERWIE
OFERUJE PONOWNIE W POLSCE

DOMY JEDNORODZINNE

już w roku 1975 w Częstochowie, Gorlicach, Krakowie, Olsztynie i Stargardzie
a w roku 1976 również w Koszalinie.

Każdy dom posiada gaz, elektryczność, wodę, centralne ogrzewanie i garaż.
Powierzchnia ogólna pojedynczych domów 85—104 m²
a parcela 200—600 m².

Oferujemy dom jednorodzinny 4-ro pokojowy już za . . . **\$12,000**

jak również za \$20,000 i więcej.

Zlecenia przyjmują autoryzowani dealerzy Pekao oraz

PEKAO TRADING CORPORATION

225 Park Ave. South

New York, N. Y. 10003—U.S.A.

**NAJSTARSZE POLSKIE
BIURO PODRÓŻY
B. ZALESKIEGO**
z Dniem 1-go Grudnia b.r.
zostaje przeniesione do nowego lokalu
Pnr. 6536 S. PULASKI RD.
Chicago, Ill. 60629
NOWY TELEFON: 582-4745
WSZELKIE USŁUGI W ZAKRESIE PODRÓŻY,
WYSŁYKI PACZEK, PRZEKAZÓW PIENIĘŻNYCH,
SPROWADZANIA KREWNYCH, SPRAW MAJĄTKOWYCH.
Biuro jest prowadzone pod kierownictwem
BRONISŁAWY GORELL

Chicago
Najstarszy
POLSKI
SKLEP
Z
MEBLAMI

ZAPRASZAMY DO OBEJRZENIA NASZEGO DUŻEGO WYBORU
MEBLI, DYWANÓW I PRZYRZĄDÓW KUCHENNYCH

JAK ZOBACZYĆ TO SIĘ PRZEKONACIE, ŻE MOŻEMY
WYPOSAŻYĆ WASZE MIESZKANIE OD PODŁOGI DO
SUFITU, ZA UMIARKOWANĄ CENĘ, OBSŁUGA SZCZĘTNA.

**Columbia
Furniture Co.**

2125 W. CHICAGO AVE.
Phone 276-8100

TUES. - FRI. - SAT. 9:30 - 6:00
WEDNESDAY 9:30 - 12:00
MON. - THUR. 9:30 - 9:30

**Na święta lub na codzień
nie ma nic rozkoszniejszego
niż powolii marynowana
(w puszcze)
POLSKA SZYNKA**

marki

**Krakus
Atalanta
Polka**

**Krakus
POLISH
HAM**
WITH NATURAL JUICES GELATIN ADDED
PRODUCT OF POLAND
PERISHABLE. KEEP UNDER REFRIGERATION

**Atalanta
POLISH
HAM**
WITH NATURAL JUICES GELATIN ADDED
PRODUCT OF POLAND
PERISHABLE. KEEP UNDER REFRIGERATION

**Polka
POLISH
HAM**
WITH NATURAL JUICES GELATIN ADDED
PRODUCT OF POLAND
PERISHABLE. KEEP UNDER REFRIGERATION

GOTOWA DO JEDZENIA PROSTO Z PUSZKI OD 2 DO 12 FUNTOW. RÓWNIEŻ DO NARBYCIA POD MARKĄ TALA.

FAIRFIELD

CHRISTMAS

CLUB

NOW

OPEN

And now is the best time to make sure that you'll have
all the cash you need for your 1976 Christmas shopping.
So come on over and join up.

Save \$1 or more every week, and at the end of 50
weeks we'll mail you a check for the total amount in
your Christmas Club account. That's all there is to it.

Once you have our Christmas Club check in hand,
you'll find that shopping with cash is one beautiful
experience. No credit cards, no debts, no unbalanced
budget.

A check from the Fairfield Christmas Club—no Santa
should go shopping without it.

YOUR KEY TO HAPPIER LIVING

**Fairfield
Savings**

1601 Milwaukee Ave., Chicago, Illinois 60647
Phone HUmboldt 9-4800

FSLIC

SOUTHAMPTON, ANGLIA — Żołnierze niosą skrzynię z psami specjalnie tresowanymi do wykrywania materiałów wybuchowych. Psy wzięły udział w poszukiwaniach na statku "Queen Elizabeth" gdzie członkowie Irlandzkiej Armii Republikańskiej ukryli broń i materiały wybuchowe.

Złote Myśli

Każdy chce jeść na porządnym stole, ale garnków zmywać nikt nie chce!

Achard

Wytrwałość — dziwna zaleta, która pozwala średniakowi odnieść sukces bez sławy.

(Ambrose Bierce)

Kajetan Czarkowski-Golejewski

Potomstwo Króla Jana

Często wykształceni nawet Polacy mówiący o potomkach króla Jana mylą dwie osoby: jego wnuczkę, córkę królewicza Jakuba, piękną Klementynę, żonę Jakuba Stuarta, pretendenta do tronu angielskiego, zjedyną córką Sobieskiego, Teresę Kunegundę.

Klementyna była matką Bonny Prince Charlie i kardynała Henryka, noszącego tytuł księcia Yorku. (Jej romantyczne przygody doskonale opisał Peggy Miller w znanym romansie "Wife for the pretender"). Ani "prince Charlie", ani kardynał nie mieli dzieci i na nich skończyli się Sturaci. Z kolei Teresa Kunegunda była żoną elektora bawarskiego, Maksymiliana Emanuela, i przez jej dzieci krew Sobieskich przeszła w żyły szeregu rodzin panujących, dzisiaj pretendentów do nieistniejących już tronów; przez dalsze konsekwencje tych rodzin przeszła w najrozmaitsze rodziny europejskiej arystokracji; szlachty i burżuazji.

Jest paradoksem historii, że w tym długim szeregu osób, mogących się wykazać pochodzeniem po kądzieli od naszego bohatera, nie ma ani jednej rodziny polskiej. Sobiescy, z tej samej rodziny lecz z bocznych linii, nie królewskiej, istnieją jeszcze w Polsce; potomków króla Jana i Marysienki nie ma ani w Polsce ani pomiędzy Polakami.

Teresa Kunegunda miała dziesięć dzieci, z których pięcioro przeżyło matkę: najstarsza, Maria Anna Karolina, była zakonnicą w konwencie klarysek w Mona-

chium; drugim z kolei był Karol Albert, późniejszy niezbyt szczęśliwy cesarz Karol VII; Ferdynand Maria, feldmarszałek austriacki, Klemens August, arcybiskup, elektor Kolonii i Jan Teodor, biskup Freisingu, Liege (pod koniec życia kardynał).

Tylko cesarz Karol VII i kardynał Jan Teodor pozostawili po sobie potomstwo. Z dzieci cesarza, tylko jedna córka, Anna, wydana za Fryderyka Krystiana, elektora saskiego, stała się antenatką wielu rodzin. Przez nią krew Sobieskich weszła w ród saskich Wettynów i rozprzestrzeniła się po całej Europie. Zapewne niewielu nawet historyków wie, że Fryderyk August, krótkotrwały wielki książę warszawski z łaski Napoleona (pomiędzy 1807 a 1814), był rodzonym wnukiem Anny, czyli pra-pra-prawnikiem króla Jana.

Przez Wettynów krew Sobieskich przeszła do panującej ostatnio linii Wittelsbachów, do włoskiej rodziny królewskiej i naturalnie do saskiej królewskiej rodziny. Przez nich potomkiem króla Jana jest także Otto Habsburg, pretendent do tronów austriackiego i węgierskiego, jego liczni bracia, siostry i siedmioro jego dzieci.

Kardynał Jan Teodor, syn Teresy Kunegundy, pozostawił po sobie dwie nieślubne córki. Z romansu z baronową von Litzburg córkę Marię Karolinę, uległomową restryktem cesarza Karola II (urodziła się przed ostatecznymi świętowaniami kapłańskimi wesołego biskupa, który już jako panujący biskup długo zwlekał z ich przyjęciem); wyszła za barona Józefa von Eckher auf Kampffing und Lichteneg. Czy z tego małżeństwa były dzieci i czy jacyś ich potomkowie żyją do dziś dnia — nie miałem możliwości sprawdzić. Druga córka kardynała była z jakiejś służebnej i jako panna Dorneville, wyposażona przez ojca, wyszła za mąż za dworskiego urzędnika bawarskiego, miała z kolei dwanaścioro dzieci i można przypuszczać, że w Bawarii żyje bardzo wielu nieznanymi nikomu potomków króla Jana Sobieskiego, którzy nigdy się nie dowiedzą o swoim słynnym atencie.

Czy królowa Marysienka, patrząc z zaświatów na swoje licznie rozrodzone potomstwo — niektóre spadłe może do rządu proletariatu — boleje nad tym? Można się domyślać. W swojej niepokornionej ambicji przynajmniej chyba tylko do tych z królewskich dynastii.

Tydzień Polski

Znaleziono Zwłoki Mężczyzny

Zwłoki mężczyzny, zabitego strzałem w głowę znaleziono na 3-cim piętrze domu pnr. 736 W. Buena. Ślady krwi prowadziły z korytarza na trzecim piętrze do windy wykazując, że 36-letni Timothy Bonner został przyciągnięty siłą do windy lub zamordowany w mieszkaniu a potem przeniesiono zwłoki.

"Let's Talk Turkey"

If you want to be the "main dish" in his life... You owe it to yourself to have your hair styled at

MARVIS Coiffures

1921 West 51st St. 925-1121
NO APPOINTMENT NEEDED
Hours: Wed. 9-5; Thurs. & Fri. 9-7; Sat. 9-4; Sun. 9-1.
CLOSED MON. & TUES.

Mayor Perk Zaprzysiężony

Cleveland, Ohio (UPI). Mayor Ralph J. Perk, Republikanin, pod silną strażą policji w poniedziałek został zaprzysiężony na trzecią dwuletnią kadencję, po otrzymaniu licznych pogroźek na jego życie. Mayor Perk przez ostatnie 24 godziny przed zaprzysiężeniem znajdował się stale pod opieką licznych oddziałów policjantów, na skutek otrzymywanych od kilku dni pogroźek na jego życie, jak i groźb podżucenia bomby pod jego rezydencję.

LO POLSKI

**LEKARSTWA
ŻYWNOC
PIENIAŻE**

*najtańszej
najlepszej*

PRZEZ APTEKĘ
W INGLI

GRABOWSKI
75 DRAYCOTT AVENUE
LONDON SW3 5JL ENGLAND

światowej sławy
BREVETTATA
Pistolet na Gaz Lzawiaczy
sprzedawany bezpośrednio
przez pocztę

NIE TRZEBA POZWOLENIA
Solidna metalowa konstrukcja z twardą rękojeścią, wygląda jak prawdziwy rewolwer. Zatrzymuje napastkę bez zranienia go. Daje potrzebną ochronę dla ludzi, którzy pracują samotnie w ciemnych pomieszczeniach. Idealne nocne zabezpieczenie dla żon i córek. Mimo tego nie potrzebny jest federálny permit czy licencja, lecz nie sprzedaje się go małoletnim. Oddaje siedem strzałów bez ładowania. W cenie każdego rewolweru wchodzi jeden rewolwer, dziesięć magazynów z nabojami z gazem lzwawiacym i wszystkie koszty przesyłki. Istotną jest natychmiastowa, ubezpieczona. Sprzedajemy ekwipunek z gazem lzwawiacym przez ostatnie czterdzieści lat. Mamy tysiące zadowolonych klientów.

- ☐ 1 komplet rewolweru \$17.00
- ☐ 2 komplety rewolwerów po \$15 każdy (razem \$30)
- ☐ 3 komplety rewolwerów po \$14.50 każdy (razem \$43.50)
- ☐ 4 komplety rewolwerów po \$14 każdy (razem \$56)
- ☐ 5 komplety rewolwerów po \$13 każdy (razem \$65)
- ☐ 6 komplety rewolwerów po \$12 każdy (razem \$78)
- ☐ specjalne naboje z gazem lzwawiacym \$3 za 10
- ☐ naboje sypie do \$2.50 na 100
- ☐ pokrowce \$2.50 każdy
- ☐ 6-oz. przedmiot gazowy lzwawiacemu, butelka \$2.88

Nazwisko Stan Zip

Adres Stan Zip

W załączeniu jest
☐ czek na \$
☐ Money Order na \$

lub proszę obciążyć mój
☐ Master Charge ☐ BankAmericard

Card Number

Exp. Date

Podpis © 1975 Brevettata

**ZAMOWIENIA PRZEZ POCZTĘ
Z BREVETTATA**
Dept. Jet, 310 W. 9th Street
Kansas City, Mo. 64105

HERE IS... THE MAN

To see for all your family insurance needs

STAN KAPKA

4325 N. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60618
Tel. 784-1030 Bus.
Tel. 965-7488 Home

MÓWIMY PO POLSKU.

Like a good neighbor, state farm is there

STATE FARM
Insurance Companies
Home Offices:
Bloomington, Illinois

Za tylko 7c dziennie możecie
sobie przywrócić Czerwone
Ciłka Krwi i uwolnić się od

Zmęczenia Nerwowości

Ekspertzy żywności powiadają, że żywność traci witaminy po gotowaniu, a oprócz tego nieodpowiednia dieta może przyczynić się do osłabienia Waszej energii, siły i odporności, powodując złe samopoczucie — utratę apetytu — wpływając ujemnie na sen — dlatego że Wasz organizm "czuwa" brak witamin i żelaza.

**Zadajcie Dzisiaj Kapsułek
WITAMIN "Star" 100 tabl.—\$6.95**
GLASER APTECE
957 N. Ashland Ave. Róg Augusta Blvd.

**POLSKIE
PROGRAMY RADIOWE
i TELEWIZYJNE
W CHICAGO**
Nadawane Raz w Tygodniu

"CZERWONE MAKI"
Stacja WZRT-FM, 93.1 KC
W Każdą Niedzielę
10-10:30 Rano
REF-REN
Właściciel

**GODZINA
MIĘDZYNARODOWA**
W Każdą Sobotę
6:35-7:30 Wieczór
Stacja WTAQ 1300 KC
777-2800
Jadwiga i Tony Pienkowski
Kierownicy

**"KONCERT
NIEDZIELNY"**
Stacja WZRT-FM, 93.1 KC
W Każdą Niedzielę
od 10:30 do 11-ej rano
Kierownik Programu
STAN ŁOBODZINSKI

**GODZINA RELIGIJNA
OO. SALWATORIANÓW**
Stacja WJOB—1230 KC
Niedziela 12:00-12:30

"W DRODZE DO EMAUS"
Program Religijny
OO. Salwatorianów
Stacja WTAQ—1300 KC
Sobota 7:00-7:30 Wiecz.

PROGRAMY RADIOWE
**JANA CAPUTY
W NIEDZIELĘ**
WJOB—1230 KC
(Hammond, Ind.)
1:30 do 2:00 Po Pol.

**"PROGRAM RADIOWY
JADWIGI i EUGENIUSZA
ZŁOBIN-RYLSKICH"**
Stacja WSBG—1240 KC
W Każdą Niedzielę
3-3:30 Po Pol.

**"WIECZÓR
PRZY MIKROFONIE"**
Stacja WSBG—1240 KC
W Każdy Wtorek
9-10 Wiecz.
Kierownik Programu
ROMUALD
MATUSZCZAK

**STUDENCKI
PROGRAM RADIOWY**
z Chicago Circle
W Każdy Piątek
od 12 do 2 po południu
WUIC 88.1 FM
pod kierownictwem
Barbary Szajer

**PROGRAM
ZWIĄZKU KLUBÓW
MAŁOPOLSKICH**
Stacja WOPA—1400 KC
W Sobotę od 6:30 Wiecz.
Kierownik
TADEUSZ KUCZEWSKI

ZENON KWIATKOWSKI
WCIU-TV (Kanał 26)
W Każdą Sobotę
6-7 Wiecz. "Polska
Godzina Rozrywkowa"
7-7:30 Wiecz. "Polka Party"

**WESOŁY PROGRAM
RADIOWY**
Stacja WOPA 1490 KC
W Każdą Niedzielę
10:30 Rano
Kierownik
MAŁY WŁADZIO
JAGIELLO

MICHAŁ PRZEMYSKI
WCIU-TV (Kanał 26)
W Każdą Niedzielę
4-4:30 Po Pol.

**ROBERT
LEWANDOWSKI**
WCIU-TV (Kanał 26)
W Każdą Niedzielę
4:30 Po Pol. - 6 Wiecz.

Popieracie tych, którzy ogłaszają
się w "Dzienniku Związkowym".

News and Views...

By Ken Konrad

DON'T FORGET the Dinner-Dance and Presentation of Debutantes of District 12 and 13 of the Polish National Alliance this Saturday at the Conrad Hilton, starting at 6:30 p.m. Sponsored by the PNA Welfare Association, under the auspices of the Women's Division, the gala's proceeds provide the funds with which the Welfare Association supports its many charitable endeavors. On top of that, you're bound to have a good time. . . . And speaking about gala events, last Sunday evening's Heritage Award Dinner of the Polish American Congress, Illinois Division, certainly was an affair to remember. The highlight of the evening was the presentation of the Heritage Award to **Leon Jaworski**, famed Watergate prosecutor, and his talk afterwards. Presentation was made by **Thaddeus L. Kowalski**, Illinois PAC president. Among the VIPs present at the McCormick Place affair was **Aloysius A. Mazewski**, president of the Polish National Alliance and the Polish American Congress, who was master of ceremonies. **Helen Zielinski**, president of the Polish Women's Alliance, was general chairperson and gave the welcome address. . . . The Polish American Fellowship Club is planning its annual Christmas party for December, and further information can be had from **Louise Dusin**, 434-4038. . . . **Donald T. Kaczmarek** recently received a service pin at the ceremonies marking the fifth anniversary of Brown & Root Inc., an engineering-construction firm. He joined the firm in 1970 when adision opened in Chicago.

ELECTED TO the Committee on Nominations at the 63rd convention of the Illinois Nurses Association in Peoria was **Lana Magiera**. . . . The Polish Museum of America has announced the publication of "Polish American History and Culture: A Classified Bibliography." Compiled by **Joseph Zurawski**, this guide to Polish American studies lists more than 1,700 books, magazines, theses, dissertations, and other items available in English. For information on how you can obtain this publication you can write to the Polish Museum of America, 984 N. Milwaukee Ave., Chicago 60622. . . . The second day of the "Christmas Around the World" festival at the Museum of Science and Industry, Nov. 29, will feature a Czechoslovakian pageant, theater program and traditional Czechoslovakian cuisine. Also on Nov. 29, the Museum will feature Croatian presentations. . . . **Miss Donna Rembacz** is a student teacher at Resurrection High School. She is a University of Illinois at Chicago Circle student and a math major. . . . Reliable reports persist that **Mitchell P. Kobelinski**, Chicago attorney and banker and now a director of the Export-Import Bank in Washington, will soon be named to head the Small Business Administration by President Ford. . . . "Raiment for the Lord's Service: A Thousand Years of Western Vestments," the most extensive exhibition of ecclesiastical garments ever mounted in the United States, is now in the Morton Wing of the Art Institute. It will continue through Jan 18 and is really worth seeing.

BIG TEN Conference attendance this year was again at an all-time high and also established a national record with a figure of 3,580,445 for all conference

games. The per game mark averages out to 59,674, also a conference and national record. All of which just goes to show that the Big Ten is rated justly as the conference where the best college football is played. . . . You know by now that **Woody Hayes** and his Ohio State Buckeyes are going to the Rose Bowl for the fourth straight time. And the team they defeated, Bo Schembechler's Michigan Wolverines are going to the Orange Bowl. Michigan will play Oklahoma in the Orange, but Ohio State's opponent has not been determined as yet. . . . In the Sugar Bowl, coach **Bear Bryant** and his Alabama gridders will take on Penn State, perennial Eastern power coached by **Joe Paterno**. **Edward M. Czekaj**, Penn State's athletic director, greeted the choice of the Nittany Lions for the Sugar in this way: "It is an honor and distinct pleasure to be invited to play in the prestigious Sugar Bowl against Alabama. I have the greatest respect for Paul Bryant and it is a great opportunity to compete against one of the finest football teams in the country." . . . Hope you've had a joyful Thanksgiving with your family, and that you're all set for the Christmas season, which is evolving into more and more of a buying binge than a joyous holiday season. . . . Hope to see you here again next weekend; in the meantime keep smiling!

Water Polo Tournament For Girls

The Chicago Park District is sponsoring an open age girls double elimination water polo tournament.

Preliminaries will be held from 9 a.m. to 5 p.m. Saturday, Dec. 13, at Beifuss Park, 1725 N. Springfield Av., and at LaFollette Park, 1333 N. Laramie Av.

The final rounds of the tournament will be held from 8 to 10 p.m. Monday and Tuesday, Dec. 15 and 16, at Beifuss Park.

The championship round will be held from 8 to 10 p.m. Wednesday, Dec. 17, at Beifuss Park.

The first of the tournament will be played as follows: Ridge Park vs. Gill Park, Curie Park vs. Welles Park, Independence Park vs. Portage Park, Griffith Park vs. Harrison Park, the Ridge Park team will be seeking its second title.

Medals will be awarded to first, second and third place winners.

Japonia—EWG

London (DP) — Europejska Wspólnota Gospodarcza i Japonia rozpoczną 5 grudnia w Brukseli rokowania w sprawie zawarcia długoterminowego układu w sprawie handlu tekstyliami. Władze EWG pragną, by Japonia wstrzymała, względnie ograniczyła eksport niektórych kategorii materiałów włókienniczych, gdyż przemysł tekstylny w krajach członkowskich EWG przechodzi obecnie poważny kryzys.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

LOSOWANIE ELIMINACJI MISTRZOSTW ŚWIATA

W ubiegłym tygodniu — w Gwatemali, podczas obrad Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA) odbyło się losowanie eliminacji Mistrzostw Świata 1978 roku, które odbędzie się w Argentynie. Piłkarska reprezentacja Polski — znalazła się w pierwszej grupie eliminacji europejskiej — wraz z drużynami Portugalii, Danii i Cypru.

31 drużyn europejskich podzielono — jak podają depesze — na cztery stawki, w zależności od reprezentowania klasy. Polscy piłkarze — zbierają nadal owoce swego świetnego występu w ostatnich Mistrzostwach Świata. Znaleźli się w najsilniejszej grupie rozstawionych finalistów ostatnich Mistrzostw Świata wraz z Holandią, Włochami, Niemcami, Wsch., Bułgarią, Szkocją, a także ZSRR. Zaden z tych zespołów — nie mógł więc w losowaniu być przeciwnikiem Polaków.

Z dziewięciu grup eliminacyjnych w Europie — awans bezpośredni do finałów wywalczyli osiem reprezentacji, natomiast triumfator dziesiątej grupy stoczy barażowy pojedynek z trzecią drużyną Ameryki Południowej. Dwie najlepsze drużyny południowoamerykańskie — uzyskają awans automatycznie.

Kontynent afrykański reprezentowany będzie w eliminacjach przez 26 zespołów, a awans uzyska tylko jeden. — Także o jedno miejsce walczyć będzie 13 drużyn rejonu Ameryki Południowej i Karaibów. Piłkarze Stanów Zjednoczonych znaleźli się tu w grupie pierwszej wraz z Kanadą i Meksykiem. Zwycięzcy trzech grup stoczą między sobą pojedynki o awans do finałów.

Podobnie o jedno miejsce w finale rywalizować będzie 21 krajów strefy Azji i Oceanii. Bez gry w finałach znajduje się obrońca tytułu — Niemcy Zachodnie oraz gospodarz Mistrzostw — Argentyna.

W Polsce — jak donosi prasa — ocenia się losowanie jako korzystne dla reprezentacji. Z trójki rywali Polaków najwyżej w światku piłkarskim ceniona jest Portugalia. Piłkarze tego kraju znani są jednak polskim kibicom jedynie nie tylko ze słyszenia i fragmentów meczów przekazywanych w transmisjach telewizyjnych.

Nigdy bowiem jeszcze nie doszło do bezpośredniej konfrontacji pierwszych reprezentacji piłkarskich Polski i Portugalii. Znałe są jednak Polakom osiągnięcia portugalskich piłkarzy — brązowych medalistów mistrzostw świata w Anglii w 1966 roku. W obecnych eliminacjach mistrzostw Europy, Portugalia — chociaż już straciła szansę awansu do ćwierćfinałów — ma na swym koncie dwa remisy z Anglią na Wembley 0:0 i w Lizbonie 1:1.

Z Duńczykami Polacy mają raczej przykre doświadczenia. To zespół zdolny do zaskakujących niespodzianek. W 1948 roku Polska przegrała z Danią w Kopenhadze aż 3:8, a podczas Igrzysk Olimpijskich w Rzymie została pokonana przez Duńczyków 1:2. Dania jeszcze ani razu nie awansowała do finałów mistrzostw świata.

Cypr to najsłabszy rywal Polaków. Z tą drużyną Polacy jeszcze nie walczyli. Ten zespół to jednak wieczny dostarciciel punktów w różnego rodzaju rozgrywkach — i choć nie powinien być groźny, nie będzie na pewno przez polskich piłkarzy lekceważony.

Z A.A.C. EAGLES

Niedawno temu zakończyła sezon drużyna Oldboys Eagles, zajmując w lidze "Starszych Panów" szóste miejsce, co jak na pierwszy rok występów jest osiągnięciem nawet bardzo dobrym. Najważniejszym jednak osiągnięciem Oldboys' Eagles było zorganizowanie się i reprezentowanie Polonii w tej grupie rozgrywkowej.

W przeciągu całego sezonu drużyna Eagles grała b. ambitnie i dobrze technicznie — zbierając zewsząd zasłużone pochwały. Warto tu zaznaczyć że "starsi panowie" jako

jedyna drużyna w lidze — nie została ukarana przez cały sezon. Pomimo, że przez drużynę przewinęło się bardzo wielu zawodników oraz było kilka kontuzji to sezon należy uznać za bardzo udany.

W ub. sezonie barw drużyny polskiej bronili: bramkarze — Janusz Ciszek i Kazimierz Janiszewski; obrońcy — Zdzisław Wiśniewski, Jerzy Pawlak, Jerzy Kasprzyk, Edziu Bińkowski, Geniek Kozenko, Jerzy Trojnar, Jerzy Omelczuk, Wojciech Kucza, Stanisław Kozenko; pomocnicy: Staszek Domański, Henryk Grabowski, kpt. zespolu; napastnicy: — Józef Gryzik, Zbigniew Mróz, Józef Zyzda, Janusz Kokot, Jerzy Wilman, Włodek Koscielny; kierownikami zespołu byli: — Krzysztof Ziolo i Mieczysław Rutyna.

Tą drogą — kierownictwo drużyny jak i zarząd Eagles składa podziękowanie wszystkim zawodnikom oraz kibicom za popieranie występów tego zespołu.

ZABAWA TANECZNA Z OKAZJI ZAKOŃCZENIA SEZONU OLDBOY EAGLES

Drużyny siatkówki i Oldboys Eagles zapraszają wszystkich sympatyków na zabawę taneczną, która odbędzie się 6 grudnia w lokalu klubowym przy 3519 W. Fullerton Ave. Do tańca przygrywać będzie doskonała orkiestra — pod kier. świetnego skrzypka Gustawa Kaminskigo. Początek zabawy o godz. 9 wieczorem.

Zabawy towarzyskie urządzone w lokalu klubowym Eagles znane są ze swej renomy, nie więc dziwnego, że i tym razem zabawa zapowiadana jest wspaniale, gdyż zawsze młode panie, tych "starszych panów", przygotowują doskonałą kolację. Dlatego uprasza się wszystkich sympatyków o przybycie na tę zabawę i spędzenie kilka miłych godzin z dawniejszymi gwiazdami piłkarskimi.

MIKOŁAJ W AAC EAGLES

Zarząd klubu sportowego Eagles zaprasza jak co roku wszystkich rodziców wraz ze swoimi pociechami na tradycyjne spotkanie ze św. Mikołajem, które odbędzie się w tym roku już 14 grudnia o godzinie 3 po południu. Po bliższe informacje prosimy dzwonić na 252-9551 wieczorami, gdzie również można zrobić rezerwacje tak na zabawę jak i na spotkanie ze św. Mikołajem. Prosimy rodziców o wcześniejsze przygotowanie podarunków oraz powiadomienie zarządu o ilości dzieci. Zarząd zaprasza wszystkie dzieci.

EAGLES — TANNERS 6:0

W niedzielę, 23 na Hanson Stadionie drużyna Eagles rozegrała towarzyskie spotkanie z zespołem Tanners. Drużyna meksykańska występuje w Major Division (Red Section) — są technicznie bardzo dobrze wyszkoloną drużyną, tak że wysokie zwycięstwo Eagles może tylko świadczyć o dobrej grze polskiego zespołu.

Początkowe minuty spotkania były wyrównane, a pierwszy celny strzał na bramkę

był ze strony napastników Tanners. Występujący tym razem w bramce Eagles — J. Cervantes, wypiastkował piłkę w pole. W 16 min. B. Barwacz wykonał rzut rożny, piłka wyśladowała przy nodze G. Stankiewicza, który posłał piłkę w dolny róg bramki i Eagles objął prowadzenie 1:0. W chwili później Cervantes popisał się efektywną obroną strzału napastnika Tanners.

Od tej chwili — przewaga Eagles jest wyraźna, strzelają na bramkę kolejno R. Znamierowski, K. Uranin i G. Stankiewicz. Druga bramka pada w 43 min. ze strzału Barwacza. Wynikiem 2:0 kończy się pierwsza połowa.

Druga połowa spotkania — była pokazem efektywnej i b. skutecznej gry drużyny Eagles. W 69 min. bramkę zdobył M. Cervantes, po dośrodkowaniu piłki przez J. Rudka. Czwartą bramkę uzyskał M. Trynka. W kilka minut później wynik 5:0. K. Uranin strzelił silnie bramkarz piłki nie opanował a przytomnie grający Cervantes umieścił ją w siatce. Wynik meczu ustalił M. Trynka na 5 min. przed końcem spotkania. Mecz rozegrany został w sportowej atmosferze i mimo ambitnej postawy Tanners zespół polski dominował przez cały okres spotkania.

21 spotkań rozegranych w bież. sezonie przez Eagles bez porażki, jest sukcesem grającej ambitnie i w koleżeńkiej atmosferze drużynie. Zespół polski grał w nast. składzie: J. Cervantes, J. Rudek, M. Trynka, B. Szadkowski, W. Prosek, R. Znamierowski, E. Skotarek, A. Skotarek, K. Uranin, B. Barwacz, M. Cervantes, G. Stankiewicz, A. Iwanicki.

JUNIORZY EAGLES PRZEGRYWAJĄ Z RAMS

Nie powiedziało się drużynie Juniorów Eagles, którzy przegrali spotkanie eliminacyjne w pucharze Illinois Cup z niemiecką drużyną Rams. Trudno wygrać spotkanie, — gdy mimo wielu okazji podbramkowych — nie wykorzystano żadnej.

Bramkę dla Eagles zdobył A. Woźniczko z rzutu karnego. Obrona i pomoc zagrała na przyzwoitym poziomie, — ale trudno wygrać mecz gdy niema komu celnie strzelić na bramkę. — Przypada jednak trzeba, że jest to drużyna b. młoda i na wiosnę powinna pokazać z dużo lepszej strony. Młodzież tą obecnie trenuje K. Uranin, który może chłopców nauczyć wiele z tego rzemiosła, jeśli tylko będą solidnie przykładać się do treningów.

BAILDON POKONAŁ 10:4 PODHALE NOWY TARG

W polskiej ekstraklasie hokejowej — największe szanse zdobycia tytułu mistrza Polski ma obecnie drużyna katowickiego Baildonu. W kolejnym spotkaniu ligowym — Baildon pokonał drużynę wielokrotnego Mistrza Polski — Podhale Nowy Targ 10:4. Podhale grają w tym sezonie słabo, przegrywają również z drużynami niżej notowanymi jak np. w ubiegłym tygodniu z warszawską Legią, która przez wiele tygodni była outsiderem tabeli.

Hokeiści katowickiego Baildonu wyprzedzają w tabeli o trzy punkty drużynę Naprz-

du z Jarowa oraz o pięć punktów zajmujący trzecie miejsce ŁKS Łódź. Podhale Nowy Targ jest o 9 punktów gorzej i zajmuje dopiero piąte miejsce.

W POLSCE DZIAŁA 88 SZKOŁ SPORTOWYCH

Obecnie w Polsce działa 88 szkół sportowych a plany na najbliższe pięciolecie przewidują utworzenie ponad 100 nowych. Obecne szkoły powstały na bazie szkół podstawowych i średnich. W przyszłości ich działalność oparta będzie o nowopowstałe, — specjalnie przystosowane do rozszerzonego programu zajęć sportowych, obiekty. Podstawą przejścia do tego typu szkół jest zarówno dla ucznia jak i uczniowi — pomyślny wynik testu — ogólnej sprawności, badań lekarskich i dobre oceny z innych przedmiotów.

Szkola sportowa zdobywa coraz więcej zwolenników, łącząc w sobie wysoki poziom kształcenia ogólnego z rozwojem fizycznym i mistrzostwem sportowym uczniów. Zdrowie i sprawność fizyczna młodzieży — ma przecież nie mniejsze znaczenie od wpajanej uczniom wiedzy. Harmonijny rozwój fizyczny i umysłowy powinny iść w parze. Polskie władze oświatowe — przywiązują więc do szkół sportowych dużą wagę.

Z RÓŻNYCH DZIEDZIN

W stolicy Meksyku zakończył się ostatni mistrzostwa świata w pięcioboju nowoczesnym. Polacy w tej imprezie nie startowali. Po raz drugi z

EDDIE'S
Custom Upholstering
Complete
Furniture and Dinette
Recovering
Restyling, Repairing and Tufting
Draperies and Slipcovers
Complete Selection of Fabrics
Furniture Cleaning
Free Estimates Call: 288-0808

redu mistrzem świata został Paweł Ledniew (ZSRR), osiągając 5056 pkt. przed Węgrem Tamarem Kancsałem — 5025 oraz Anglikiem Jeremy Foxem — 5016 pkt. W klasyfikacji drużynowej triumfowały Węgry 14.703 pkt. przed USA — 14.444 pkt. oraz ZSRR — 14.299 pkt.

W dwunastym występie obecnego tournée po USA, reprezentacja koszykarzy ZSRR pokonała w Filadelfii zespół uniwersytetu Pennsylvania — 82:62. W dotychczasowych rozegranych spotkaniach koszykarze ZSRR odnieśli siedem zwycięstw a przegrali pięćkrotnie.

Bokserski mistrz olimpijski wagi półciężkiej z Monachium, Jugosłowianin Mate Parlov odniósł już ósme zwycięstwo w walce na zawodowym ringu. W spotkaniu w Belgradzie w swym ósmym występie jako zawodowiec pokonał czarnoskórego pięściarza amerykańskiego Billy Freemana.

W ub. sobotę wieczorem — odbył się w Paryżu eliminacyjny mecz piłkarskich mistrzostw Europy, — w którym Francja zremisowała z Belgią 0:0. Remis ten dał Belgom pierwsze miejsce w VII grupie eliminacyjnej, którzy jako drugi zespół, po ZSRR, zakwalifikowali się do ćwierćfinałów mistrzostw Europy.

lekao
Po katalog i informacje:
263-4032
Vera Kaplinska • Pokój 928
Downtown Travel Center
30 W. Washington • Chicago

Dla Krewnych i Przyjaciół

NA ŚWIĘTA

Prosimy zamówić prenumeratę Dziennika Związkowego W STANACH ZJEDNOCZONYCH I W KANADZIE (United States and Canada)

CODZIENNIE I NA WEEKEND (Daily and Weekend)	TYLKO WEEKENDOWE WYDANIE (Weekend Only)
☐ Na rok (1 year) \$31.50	☐ Na rok (1 year) \$10.25
☐ Na pół roku (6 mo.) \$18.00	☐ Na pół roku (6 mo.) \$ 6.75
☐ Na kwartał (3 mo.) \$10.50	☐ Na kwartał (3 mo.) \$ 4.00
☐ Na miesiąc (1 mo.) \$ 5.00	

Wysłać na adres:

Imię i Nazwisko

Ulica

Miasto

Stan

Zip Code

Z polecenia:

Załączam ☐ czek ☐ przekaz pieniężny na sumę \$

Opłatę za prenumeratę prosimy wysłać w formie czeku lub przekazu pieniężnego (Money Order). — Wysyłanie gotówki jest ryzykowne.

FISH

SPECJALNIE NA OKRES ADWENTU!

Codziennie Duży Wybór Świeżych Ryb

ORAZ

* SLEDZIE, SZMALCÓWKI I INNE

* IMPORTOWANE Z EUROPY, GOTOWE DO JEDZENIA KONSERWY RYBNE

A TAKŻE

* IMPORTOWANE Z POLSKI

Szynka "KRAKUS" — SERY — CUKIERKI

* IMPORTOWANE Z EUROPY I KRAJOWE KONSERWY — WĘDLINY — SŁODYCZE

VOLLENDORF'S DELICATESSEN

3944 W. NORTH AVE.

MÓWIMY PO POLSKU

CODZIENNIE DO 8-EJ WIECZÓR.

SZKOŁA JAZDY AUTEM

St. Jaworskiego

MASZ KŁOPOTY Z OTRZYMANIEM PRAWA JAZDY?

DZWOŃ DO JAWORSKIEGO 685-3344

Godz. od 9-jej rano do 7-jej wieczorem.

COSMOPOLITAN DRIVER TRAINING SCHOOL

4501 N. Milwaukee Ave.

Polsko-Amerykańska KUCHNIA DOMOWA

Drugie, powiększone wydanie książki kucharskiej opracowanej przez redaktorkę Dziennika Związkowego — HELENE MOLL.

Przepisy w języku polskim. Około 100 ilustracji.

Miary i wagi amerykańskie. Rady Praktyczne. 600 Przepisów.

KUCHNIA DOMOWA

Cena \$3.00 — Poczta \$3.25

Po wypełnieniu niżej podanego kuponu zamówienia należy przesać wraz z czekiem lub "money order":

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

1201 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60622

UWAGA: — NA C.O.D. nie wysyłamy.

Polsko-Amerykańska Kuchnia Domowa

W załączeniu przesyłam przekaz na sumę \$3.25 (włącznie z kosztami wysyłki) i proszę o przesłanie mi nowego wydania książki kucharskiej — "Polsko-Amerykańska Kuchnia Domowa" na następujący adres:

Imię i Nazwisko

Ulica

Miasto i Stan "Zip Code"

Wołanie o Ratunek Ze Związku Sow.

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

biuletynu, informującego o prześladowaniu chrześcijan, o d m a i a n i e miesięcznych modlitw na intencję przywódców chrześcijańskich i "zalenie" Związku Sowieckiego egzemplarzami Biblii.

Ponadto proszą oni o rozpoznanie w skali światowej kampanii, domagającej się prawa do emigracji ze Związku Sowieckiego dla tych prawosławnych, którzy wyemigrować pragną.

Kierownictwo konferencji stwierdza, że pop Takunin został zawieszony w swoich

funkcjach kapłańskich, gdy w roku 1965 ogłosił list otwarty, w którym krytykuje władze sowieckie za prześladowanie kościoła. Na wiosnę tego roku Takunin ogłosił jeszcze jeden protest, gdy władze ZSRR uznały niedzielę Wielkanocną za dzień pracy.

Panuje ogólne przekonanie, że uczestnicy konferencji w Nairobi żywiliwie potraktują wołanie odważnych duchownych.

Delegacja duchownych prawosławnych, uczestniczących w konferencji, wstrzymała się od skomentowania tego listu z Moskwy.

Oklaski Dla Filharmonii Narodowej

Entuzjazm na salach koncertowych i znakomite recenzje prasowe towarzyszyły występom Filharmonii Narodowej podczas tournée po NRF.

Oto niektóre tytuły prasowe: "Triumfalny występ gościnny określiły dwa fenomeny — dyrygent Rowicki i wirtuoz skrzypiec Witkowski"; "Ekstaza dźwięków z Warszawy"; "Mistrzowski koncert był jednocześnie znakomitą sukcesem".

Z licznych recenzji, jakie

Ważne Dla Kierowców

W poniedziałek kierowcy będą mogli już nabywać nalepki samochodowe, t. zw. "stickers", na rok 1976. Sprzedaż będzie w Ratuszu w pokoju nr. 107 w godzinach od 8:30 do 4-ej po południu od poniedziałku do piątku włącznie, oraz od godz. 9-ej rano do południa w soboty.

Ponadto "stickers" będzie można nabyć w trzech biurach stanowych w godzinach od 8-ej rano do 8-ej wieczorem w dni powszednie (z wyjątkiem sobót): 5401 North Elston, 9901 S. King Drive oraz 5301 W. Lexington.

Opiata jest zależna od mocy silnika posiadanego samochodu. Kierowcy którzy do 2-go stycznia ukończą 62 roku życia lub już ukończyli otrzymają 50-procentową zniżkę przy nabyciu "stickers".

Otrzyma \$250,000 Odszkodowania

Ława przysięgłych przyznała \$250,000 odszkodowania małżeństwu za obrażenia odniesione przez męża w 1968 roku, podczas przygotowań do operacji w Illinois Central Hospital. Odszkodowanie dla James Ivory przyznano po trzytygodniowej rozprawie. Ivory doznał uszkodzenia mózgu po ataku serca jaki nastąpił natychmiast po zastosowaniu środków znieczulających, przed operacją.

Adwokat skarżący John D. Hayes powiedział, że jego klienta badał student wydz. medycznego a nie licencjonowany lekarz. W skardze wspólnie złożonej przez pp. Ivory, żona jego oskarżyła szpital o lekceważenie, należało bowiem zbadać czy można w ogóle, przy stanie serca Ivory stosować środki znieczulające i robić operację.

Po naradach, jakie trwały siedem godzin, ławicy uznali głównego lekarza szpitala dr C. Y. Werelusa winnym i orzekli, że powinien zapłacić poszkodowanym \$250,000. Ivory, lat 66, zawodowy piekarz, w wyniku uszkodzenia mózgu nie może pracować i przebywa w domu starców.

KALENDARZYK

Dziś — piątek, dnia 28 listopada — Grzegorz, Dzisiaj.

Jutro — sobota, dnia 29 listopada — Błażeja, Saturnina.

Pojutrze — niedziela, dnia 30 listopada — Andrzeja, Zbysława.

Z MILWAUKEE

WHEEL ALIGNMENT

only \$9.99

SM CHRYSLER PLYMOUTH

823 Milwaukee Ave.
South Milwaukee
(414) 762-8500

MONICA SYLVAN

TEATR OPER — OPERETEK

PUCIŃSKA — WOLSKI

zaprasza na

MY FAIR LADY

DOBOROWY ZESPÓŁ ARTYSTÓW ŚPIEWAKÓW
HUMOR — ŚMIECH — ŚPIEWY — MUZYKA

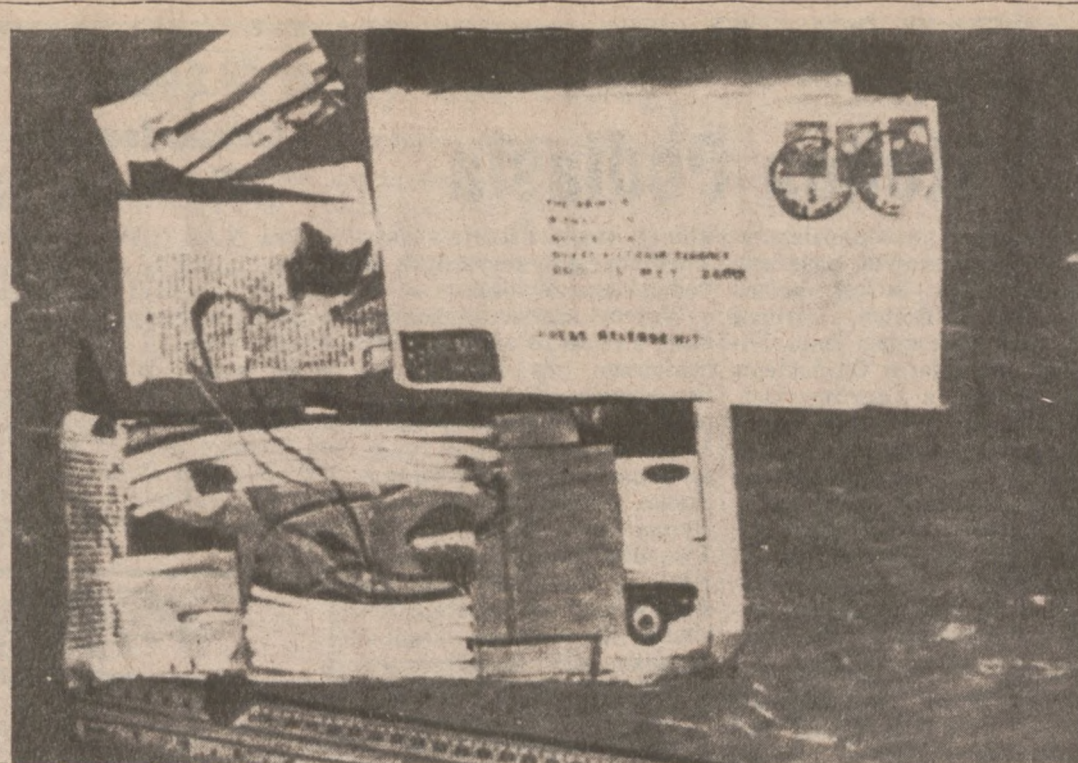
Primadonna z Operetki Wrocławskiej
FELICJA JAGÓDZIŃSKA-LANGER

w Niedzielę, 7go Grudnia o 2:30 po południu
w Aud. Św. Trójcy—1443 W. Division

Bilety Telefonicznie HU 6-8399

BOLESŁAW WOLSKI

CANBERRA, AUSTRALIA. — Zdjęcie przedstawia list-bombę otrzymany przez premiera Australii Malcolm Fraser. Wybuch miał nastąpić natychmiast po otwarciu listu. W innym wypadku podobny list wysłany do premiera Queensland wybuchł w pobliżu jego biura, kiedy premier znajdował się poza miastem.

Maria Szuszkiewiczowa

Jadwiga Smosarska

Pewnego jesiennego dnia 1919 r. w warszawskiej Szkole Dramatycznej Jana Loranowicza odbywał się popis uczniów. Wśród gości znalazł się Aleksander Hertz, potentat w polskim filmie, dyrektor największej wytwórni "Sfinks". Na popisie wpadła mu w oko prześliczna dziewczyna, która grała scenę pożegnania Marii Stuart z Riziem. Ową dziewczyną była Jadwiga Smosarska. Hertz popatrzył na nią okiem znawcy i powiedział krótko "angażuję panią".

Niebawem na ekranach polskich kin pojawiły się pierwsze filmy z Jadwigą Smosarską. Były to: "Niewolnice miłości", "Tajemnica przystanku tramwajowego", w którym Jadzia grała "pracownicę igły" — Kazię. Warszawskie kroniki odnotowały, że toalety dla Kazi przygotowała firma W. Woronicka przy ul. Marszałkowskiej 191, a kapelusze pochodziły od sławnej "Felicji" z Królewskiej 31. Trzecim filmem była "Iwona", do której scenariusz napisał w powieści J. Germana o tym tytule. Już w wiele lat po wojnie w jednym z wywiadów prasowych Jadwiga Smosarska tak mówiła o Iwonie: "Grażałam złączone w jednym typie kobiecym miłosną słoneczność greckiej nimfy, delikatny wdzięk wielkopolskiej weneckiej contessiny i tęsknicę jakowejś prastawiańskiej Marzanny z odwiecznego boru."

Aktorstwo wschodzącej gwiazdy zainteresowało żywo krytyków, którzy bynajmniej jej nie oszczędzali. Karol Irzykowski zarzucał jej brak prostoty i świeżości w grze, a Antoni Słonimski przyznawał, że "Pani Smosarska jest bardzo ładna, ale jej uroda nie ma nic do powiedzenia w kinematografie". Nie krytycy jednak i recenzenci zadecydowali o popularności Smosarskiej, ale "vox populi" i wbrew wszystkim wybrzydza- niom aktorka została prawdziwą i jedyną gwiazdą polskiego filmu w okresie przedwojennym.

Zwana popularnie Jadzia, Smosarska urodziła się w Warszawie. Już jako uczennica na pensji Pani Hoene-Przesmyckiej przy ul. Królewskiej zdecydowała o poświęceniu się scenie. Na postanowienie wpłynęło zafascynowanie się przyszłej gwiazdy rolą Juliusza Osterwy w "Orlątku". Po zdaniu matury wstąpiła więc do wspomnianej już Szkoły Dramatycznej Loranowicza, a spotkanie z Hertzem przesądziło o jej dalszych losach.

Pierwszym poważnym sukcesem Smosarskiej był rolą Stefci w "Trędowatej" wg powieści Heleny Mniszkówny. Do wybuchu wojny filmy ze Smosarską nie schodziły z polskiego ekranu. Jadzia stała się prawdziwym idolem publiczności, która w hołdzie pisała dla niej nieudolne, ale pełne serdeczności wierszyki:

Nasza niewinna, nasza jedyna,
Nasza płomienna, nasza wybrana,
Swojska i dziarska
Jadzia Smosarska.

W dwudziestolecie nakręciła 25 filmów. Grywała często rolę dziewcząt z Woli lub Czerniakowa; posiadały one zawsze cechy autentyzmu, chociaż zgodnie z kanonami ówczesnej sztuki reżyserskiej są dziś dla nas nienaturalne. Ale mimo to dziewczęta w wykonaniu Smosarskiej były zawsze polskimi dziewczętami, po prostu swojskimi. Smosarska wiedziała zresztą doskonale, że taka, a nie inna podoba się publiczności, że tak właśnie pragną ją oglądać miliony widzów i nie może ich po prostu zawieść, o czym mówiła w jednym z wywiadów dla tygodnika "Kino" w 1929 r.

Największy sukces w karierze filmowej przyniosła Smosarskiej rola Barbary Radziwiłłówny, w filmie o tym tytule. Nawet tak wymagający krytyk jak Stefanія Zahorska przyznała aktorce niezwykłą ekspresję i prostotę. Wkrótce po premierze filmu, gdy czasopismo "Film na świecie" ogłosiło konkurs na najbardziej popularnego aktora, Jadwiga Smosarska zdobyła pierwsze miejsce.

Dowodów sympatii publiczności, Smosarska doświadczyła wiele. Słynny był np. fakt wyprężenia przez rozentuzjazzowaną publiczność w Częstochowie koni od sanek, która wielbiciele sami pociągali przez ulice miasta do hotelu.

Film zaćmił role kreowane przez Smosarską na scenach polskich teatrów, a przecież i tu miała sukcesy i grywała pierwszoplanowe postacie w sztukach Szekspira, Molnara, Schillera czy Chestertona. W pamięci warszawiaków szczególnie utrwaliła się jej ostatnia rola sprzed września 1939 r. Grała wówczas Nathalie w sztuce Jarosława Iwaszkiewicza pt. "Maskarada".

Z okazji wznowienia "Maskarady" przez teatr TV Iwaszkiewicz przypomniał "Maskaradę" ze Smosarską: "Jadzia bardzo lubiła tę rolę. Nie tylko ze względu na tekst, ale ze względu na niektóre sprawy poboczne. Mianowicie Nathalie w czterech aktach melodramatu miała ni mniej ni więcej tylko osiem toalet. W jednej z toalet, czarnej koronkowej sukni, na różowym atlasowym tle, ukazywała się tylko na jeden moment w drzwiach, w głębi, ale ten moment był jednym z najbardziej oklaskiwanych w całym dramacie". Dalej wspomina Iwaszkiewicz kulturę i takt Smosarskiej, nawet wtedy gdy sztuka zrobiła kłapę. W 1930 r. grano "Kochanków z Werony" również J. Iwaszkiewicza, który tak to wspomina: "Sztuka była dla aktorów trudna, rola Julii, którą grała Smosarska na arkuszu

liczyła bardzo dużo, a niepowodzenie było zasadnicze. Począwszy od wieczoru premierowego gdzie bardzo nieżyczliwy nastrój wywoływały uśmieški i uwagi niektórych nieżyczliwych przyjaciół recenzentów, aż po ostatnie czwarte, czy piąte przedstawienie, które odbywało się przy prawie pustej widowni, aktorom było bardzo trudno. (...) W takich warunkach doceniłem całą kulturę, całe dobre serce Jadzi, która bez mrugnięcia okiem recytowała swoją wielomówną rolę i za kulisami podtrzymywała moją cierpiącą ambicję, twierdząc, że sztuka jest wspaniała. (...) Za tę dobrą wywiedzę cięmił swoją rolę, którą pamiętają starzy bywalcy teatrów i która była wielkim triumfem Smosarskiej. Wyglądała prześlicznie, a w drugim akcie swoje dwunastokrotne "Wasza cesarska moc" mówiła cudownie".

Ostatnie przedwojenne lato artystka spędzała na wsi. W poplochu opuszczających kraj tłumów, wyjechała również za granicę, z małym nese- serem i przekonaniem, że to tylko na kilka miesięcy. Rzeczywistość okazała się inna. Po raz pierwszy odwiedziła Polskę dopiero po 19 latach. Owego czwartego dnia 1958 r. na warszawskim lotnisku Okęcie zgromadzili się tłumy dawnych wielbicieli i aktorów. Powitanie gwiazdy polskiego filmu było i radosne i wzruszające. Od tej pory Smosarska niemal co roku wracała do Polski na wakacje. Szczególnie upodobała sobie Naleczów, gdzie chętnie spacerowała na łące Joasi i Judy na w towarzystwie męża i przyjaciół.

Jesień życia postanowiła aktorka spędzić w Polsce i powróciła do niej na stałe, o czym wiecie do rodzinnej Warszawy. Niedługo cieszyła się podjętą decyzją i nowym życiem. Nadwątzone zdrowie odmówiło posłuszeństwa i 1 listopada 1971 r. Jadwiga Smosarska zmarła. Wierna jak zawsze publiczność pożegnała ją z głębokim żalem.

Kongr. Derwiński o Kwestii Energetycznej

Washington (KW) — Kongresman Edward Derwiński (R-III) wyraził ubolewanie nad nieczynnością Kongresu w kwestii podjęcia konkretnych uchwał dla uporania się z kryzysem energetycznym. "Kongres — jak Nero gra na zwiłokę — mówi kongr. Derwiński gdy zapasy surowców energetycznych w kraju wyczerpują się z ogromną szybkością, a dochody produkujących naftę państw osiągały kolosalne sumy. Kładziemy nacisk na demagogię, zamiast wziąć się do pracy i podjąć konieczne twarde ale potrzebne decyzje — mówi kongr. Derwiński. Upięknio już dwa lata od wprowadzonego przez Arabów embarga nafty, które uprzytomniło nam nasze kłopoty z środkami energetycznymi i potrzebę podjęcia w tej kwestii konkretnych decyzji i wniosków... ale Kongres nie uczynił w tej sprawie ani też nie przedłożył efektywnego programu do walki z kryzysem energetycznym.

O Mężczyznach

Mężczyźni, którzy nie pozwalali żonie pracować — zastąpił mężczyznę, który denerwuje się, że żona nie dostaje podwyżki. Każdy kto chce, by do jego uszu docierało tylko to co dobre, powinien słuchać wyłącznie mężczyzn, którzy mówią o sobie.

12 Zgonów Przypisywanych Rekordowym Opadom Śnieżnym

Przynajmniej 12 zgonów przypisywano wczoraj rekordowym opadom śnieżnym, które nawiedziły teren blokując również ruch drogowy i powietrzny dla tysięcy podróżujących.

7.5 cali śniegu, które pokryły miasto w środę pobili dotychczasowy rekord o 1.5 cala ustanowiony 26 listopada 1895 roku.

Po dodatkowym 1.5 cala śniegu w czwartek, śnieg ustał, pozwalając mieszkańcom miasta na dojeżdżenie do normy.

Czwartkowe odloty przebiegały już zgodnie z planem po trzy godzinach opóźnień, w środę wieczór na lotnisku O'Hare, które obsłużyło rekordową liczbę 120,000 pasażerów.

Autostrady na terenie Chicago również zostały oczyszczone i pracownicy miejscy przed południem usunęli śnieg z głównych ulic miejskich.

W okręgu chicagoskim 9 mężczyzn zmarło przypuszczalnie na zawał serca w czasie odgarniania śniegu lub wykopywania aut z zasp śnieżnych.

Walne Zebranie Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce

Walne zebranie jakiegokolwiek organizacji, to nie tylko wybory nowych władz, to również i podsumowanie całorocznej pracy i wysunięcie postulatów co do pracy w następnym roku. Ten głównie akcent cechował zawsze Walne Zebrania Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce. Dlatego ktokolwiek interesuje się sprawami polskiego szkolnictwa dokształcającego, szczególnie w Chicago i okolicy, powinien przybyć na to zebranie, na które Zarząd Zrzeszenia serdecznie zaprasza wszystkich nauczycieli polskich, również nie będących członkami Zrzeszenia. Członkowie Zrzeszenia oczywiście mają obowiązek statutowy w tym zebraniu wziąć udział.

Sprawozdania z działalności złożą nie tylko ustępujący członkowie zarządu, ale również Komisja Wydawnicza "Polskiej Mowy" — podrecz-

Jutro Bal Stow. Dobroczynności

Już jutro w pięknej sali balowej hotelu Conrad Hilton, w śródmieściu odbędzie się doroczny Bal Stowarzyszenia Dobroczynności przy ZNP. Koktail o 6:30, kolacja będzie podana o 7:30. Główną przewodniczącą Balu jest wiceprezesa ZNP, prezeska Stow. Dobroczynności Helena Szymanowicz. Przewodniczącą komisarską Okr. 12 ZNP Genowefa Wesołowska, wiceprzewodniczącą komisarską Okr. 13 ZNP, Wiktoria Kolman.

Dochód, jak każdego roku, przeznaczony na kosze gwiazdkowe dla ubogich rodzin polskich.

Doroczny Bal Stow. cieszy się zawsze zasłużonym sukcesem, łącząc świetną zabawę z celem zaspokajającym na najwyższe poparcie.

Pierwszy Dyrygent

Wybitny dyrygent polski Jerzy Semkow przyjął — począwszy od bieżącego sezonu — stanowisko dyrektora muzycznego i pierwszego dyrygenta jednej z najznakomitszych orkiestr amerykańskich w St. Louis.

Bankiet Ku Uczczeniu Jana L. Wanera, 3 Grudnia

Obchód 15-lecia i Apel Gwiazdkowy Polskiego Komitetu Imigracyjnego w Chicago odbędzie się w tę już niedzielę, 30 listopada, o godz. 4-ej po południu, w Domu Placówki 90 SWAP pnr. 6005 W. Irving Park.

Donacja łącznie z posiłkiem wynosi \$4 od osoby. Komitet serdecznie zaprasza całą Polonię. Przewodniczącą Apelu Peter B. Inglot, prez. Inglot Electric Corp.

Debiutantki Balu Stow. Dobroczynności w Programie TV

Debiutantki Balu Stow. Dobroczynności przy ZNP będą gośćmi w programie telewizyjnym Roberta Lewandowskiego, kanał 26 WCUI TV w niedzielę, 30 listopada, o godzinie 5-ej po południu.

Msza Za Zmarłych Przywódców Ruchu Ludowego

W niedzielę, dnia 30 listopada odprowadzanie zostanie w kaplicy Ojców Jezuitów, pnr. 4105 N. Avers ave., msza św. za Zmarłych Przywódców Ruchu Ludowego. Msza św. odbędzie się o godzinie 11-ej przed południem.

Po nabożeństwie, w dolnej sali odbędzie się skromne przyjęcie koleżeńskie.

Za zarząd Koła im. M. Rataja: T. Wojnar, prezes; Walenty Poniecki, sekretarz.

Apel Gwiazdkowy P.K. Imigracyjnego

Obchód 15-lecia i Apel Gwiazdkowy Polskiego Komitetu Imigracyjnego w Chicago odbędzie się w tę już niedzielę, 30 listopada, o godz. 4-ej po południu, w Domu Placówki 90 SWAP pnr. 6005 W. Irving Park.

Donacja łącznie z posiłkiem wynosi \$4 od osoby. Komitet serdecznie zaprasza całą Polonię. Przewodniczącą Apelu Peter B. Inglot, prez. Inglot Electric Corp.

Bankiet Ku Uczczeniu Jana L. Wanera, 3 Grudnia

Obchód 15-lecia i Apel Gwiazdkowy Polskiego Komitetu Imigracyjnego w Chicago odbędzie się w tę już niedzielę, 30 listopada, o godz. 4-ej po południu, w Domu Placówki 90 SWAP pnr. 6005 W. Irving Park.

Donacja łącznie z posiłkiem wynosi \$4 od osoby. Komitet serdecznie zaprasza całą Polonię. Przewodniczącą Apelu Peter B. Inglot, prez. Inglot Electric Corp.

Bankiet Ku Uczczeniu Jana L. Wanera, 3 Grudnia

W nadchodzącą środę o 7:30 po południu odbędzie się bankiet urządzany przez Lewis University ku uczczeniu zasług dyrektora HUD Jana L. Wanera w restauracji Martinique, 25000 W. 95-ta ul.

Niepewny - Los Amerykańskich Baz Militarnych

W coraz większym stopniu Stany Zjednoczone prowadzą akcje wycofywania się ze swych baz militarnych, znajdujących się na różnych obszarach całego świata. Następuje to z jednej strony z powodu oszczędności budżetowych, z drugiej po prostu dlatego, że są do tego zmuszane przez te państwa, na terenie których one się znajdują.

Niezależnie od tego utraciły one wiele z nich położonych na stałym lądzie: w pld. wsch. Azji, we wsch. rejonie Morza Śródziemnego. Zanoszą się to również i na Półwyspie Pirenejskim.

W pld. wsch. Azji opanowanie przez komunistów całego obszaru Wietnamu podniósłoby za sobą utratę przez Stany Zjednoczone znajdujących się tam ich baz lotniczych i morskich. Te, które znajdują się jeszcze w Syjamie też prawdopodobnie spotka ten sam los.

W rejonie wsch. Morza Śródziemnego Turcja w coraz większym zakresie ogranicza działalność baz amerykańskich na swym terenie w wyniku wydanego przez Stany Zjednoczone zakazu eksportu do niej sprzętu militarnego. Grecja wyraźnie oświadczyła Stanom Zjednoczonym, iż korytarz dla jej portów przez jednostki 6 Floty USA nie jest mile widziane.

Los baz w Portugalii też stoi pod znakiem zapytania z racji rozgrywania się w niej wypadków politycznych. To samo, jeżeli chodzi o Hiszpanię.

W rezultacie sztab sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych w coraz szerszym zakresie zastanawia się nad bazami, w których pełni obecnie służbę przeszło 150,000 personelu. Dotyczy to 24 mieszczańskich na wyspach, rozsiadanych po całym świecie.

Wszystkie one posiadają wielkie znaczenie tak strategiczne, jak i operacyjne dla floty i lotnictwa amerykańskiego. Kłopotów z nimi nie brak — baza na Islandii mocno jest niepewna, na Azorach — posiadająca wielkie znaczenie jako stacja pośrednia dla przelotów nad Atlantykami również jest zagrożona tym, co rozgrywa się w Portugalii.

W wyborze baz zamorskich naczelne dowództwo sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych kieruje się ich strategicznym położeniem, bezpieczeństwem, możliwościami długiego użytkowania z uwagi na warunki polityczne oraz dogodnością korzystania z nich. Wiele z nich z uwagi na te względy znacznie jest korzystniejszych od znajdujących się na lądzie stałym.

Bazy te, położone na wyspach, znajdujących się w niezmiernie ważnych strategicznych punktach, spełniają wiele różnorodnych zadań militarnych. Służą jako stacje wywiadu i łączności, jako punkty przekazywania, jako składnice broni konwencjonalnych i nuklearnych, jako punkty naprawy i zaopatrzeniowe dla marynarki i lotnictwa. Bazy dla okrętów podwodnych, wyposażonych w pociski rakietowe z głowicami atomowymi "Polaris" w Wielkiej Brytanii oraz bazy morskie w Japonii są w pierwszym rzędzie nie mniej ważne dla systemu obronnego i zaczepnego Stanów Zjednoczonych na świecie.

Islandę porównać można do korka, nieszczelnie zamykającego butelkę. Sowieckie jednostki nawodne i podwodne, płynące z portów pld. w ZSRR na Atlantyk, muszą przepływać pomiędzy Islandią bądź też koło Wysp Foeroe i Grenlandii. Okrety i samoloty, operujące z bazy amerykańskiej w Keflavik na Islandii, mają za zadanie śledzenie ich ruchów, przede wszystkim jeżeli chodzi o okręty podwodne, wyposażone w pociski rakietowe z głowicami atomowymi. W bazie tej pełni służbę 3,000 amerykańskich specjalistów.

Podobną rolę odgrywają bazy Stanów Zjednoczonych, znajdujące się na Bermudach i w Guantanamo na Kubie. Personel, znajdujący się w nich kontroluje ruchy jednostek sowieckiej marynarki wojennej na Atlantyku, Morzu Karaibskim i w Zatoce Meksykańskiej oraz loty dalekosiężnych bombowców lotnictwa ZSRR na Kubę. W Guantanamo znajdują się 3,000 osób personelu, na Bermudach 1,000.

6 Flota USA, stacjonująca na Morzu Śródziemnym, stanowi niezwykle poważny element ich siły na obszarze Europy i w odniesieniu do Środkowego Wschodu. Z obecno-

ścią jej tam wiąże się ściśle amerykańska baza na Azorach, będąca, jak już powiedzieliśmy, stacją pośrednią w zaopatrywaniu. Ponieważ los jej nie jest pewny, już obecnie planuje się zastąpienie jej przez olbrzymie samoloty-cysterny, które startując z obszaru Stanów Zjednoczonych mogłyby zapewnić dostawę materiałów pędnych 6 Flocie. Posiada to olbrzymie znaczenie wobec stałej niepewnej sytuacji politycznej na obszarze Środkowego Wschodu.

Oczywiście utrzymywanie baz na wyspach znacznie jest i dogodniejsze i tańsze aniżeli używanie flotylli takich powietrznych gigantów-tankowców ponad przestrzeniami oceanów. Na obszarze Morza Śródziemnego Stany Zjednoczone posiadają obecnie trzy wyspy-bazy, których los nie jest jednak pewny wobec rozgrywania się wydarzeń politycznych.

1,000 personelu amerykańskiego, w większości z korpusu marynarki, znajduje się na Krecie. Jest to ważna baza morska i lotnicza, której wartość może okazać się bezcenna w wypadku ponownego wybuchu zbrojnego konfliktu na Środkowym Wschodzie. Poza tym baza ta służy do ćwiczeń piechoty morskiej USA, przydzielonej do 6 Floty. Jakże będą dalsze losy tej bazy wobec coraz wyraźniejszej niechęci Grecji, do której Kreta należy — nie wiadomo.

Dwie inne wyspy, użytkowane przez Amerykanów jako bazy w tym rejonie, należą do Włoch. Jedną z nich jest Sycylia, na której znajduje się 1,000 osób personelu, druga Sigonella. Na tej ostatniej działa amerykańska stacja morska i lotnicza, której zadaniem jest nadzór nad ruchami i działalnością podwodnych jednostek floty sowieckiej na obszarze Morza Śródziemnego.

Na Sardynii znajduje się tylko 150 Amerykanów. Wyspa ta leży w połowie drogi pomiędzy Francją i Tunezją. Jest to ważny punkt reperycyjny 6 Floty.

Hawaje są kluczem obrony amerykańskiej w rejonie Oceanu Spokojnego. Personel znajdujący się tam bazy lotniczo-morskiej liczy 42,000 żołnierzy i 20,000 cywilnych pracowników. Niezależnie od tego stacjonuje na nich 25 dywizji piechoty. Stale znajdują się tam znaczna ilość jednostek morskich oraz samolotów i oddziałów piechoty marynarki, będących w każdej chwili do dyspozycji w wypadku zajścia nagłej konieczności.

Dalej na zachód, odległa o pół dnia lotu, leży wyspa Guam najdalej znajdującą się na zachód od Stanów Zjednoczonych ich posiadłość. Ponieważ jest ona bardzo ważna strategicznie i wolna od jakiegokolwiek zagrożenia politycznych, rozbudowano ją i rozbudowuje się stale w znacznym stopniu. W wielkich, znajdujących się tam wszelkiego rodzaju instalacjach militarnych pełni służbę około 12,000 osób personelu, w tym 7,000 marynarki i 5,000 lotnictwa.

W czasie trwania wojny w Wietnamie w bazie lotniczej na wyspie Guam stacjonowały były najcięższe bombowce strategiczne "B-52", oraz obsługujące je powietrzne tankowce. Od zakończenia wojny Guam stał się ośrodkiem, w którym grupują się uciekinierzy z Pld. Wietnamu. Jednostki Floty, w tym okręty podwodne, wyposażone w rakietę z głowicami nuklearnymi korzystają w szerokim zakresie podobnie jak i lotnictwo z baz na tej wyspie.

Na archipelagu Wysp Marianskich które wchodzi w skład państw Wspólnoty Brytyjskiej, wyspa Tinian, mająca 27,000 akrów powierzchni, przekształca się obecnie w wielką bazę militarną Stanów Zjednoczonych kosztem przeszło \$300,000,000. W przypadku, gdyby Stany Zjednoczone zmuszone zostały do likwidacji swych baz znajdujących się na Okinawie w Japonii i w Filipinach, Tinian przejąłby ich rolę.

W chwili obecnej Okinawa z personelem 51,000 Amerykanów i Filipin z 16,000 żołnierzy stanowią główne militarne bazy amerykańskie na obszarze Oceanu Spokojnego. Los ich jest jednak niepewny i dlatego właśnie Stany Zjednoczone rozbudowały bazę na wyspie Tinian i na Guam. Na obszarze Chin Narodowych na Tajwanie (Formoza) ilość amerykańskiego personelu stale jest redukowana i wynosi obecnie nie więcej niż 4,000 ludzi. Jest to rezultat

stałego polepszania się stosunków pomiędzy Waszyngtonem i Pekinem.

W odległości 1,000 mil na południe od Indii znajduje się na Oceanie Indyjskim niewielka stosunkowo wyspa brytyjska Diego Garcia, która obecnie na podstawie porozumienia pomiędzy obu państwami rozbudowywana jest na wielką bazę amerykańską z uwagi na stale wzrastającą aktywność i penetrację ZSRR na tym akwenie.

W Zatoce Perskiej Stany Zjednoczone posiadają swą bazę na wyspie Bahrein. Rząd tego małego państewka, będącego uprzednio własnością Wielkiej Brytanii, z żądaniem przed niedawnym czasem wycofania się Amerykanów, sprawa jednak znajdującej się tam ich bazy nie jest jeszcze definitywnie przesądzona i toczą się na ten temat rokowania.

Zdania ekspertów są podzielone na temat jej strategicznego znaczenia. Większość z nich jednak twierdzi, iż jest ono bardzo wielkie, ponieważ w zasięgu jej leży Iran, Irak, Kuwejt i linie dostaw morskich ropy naftowej. Domagają się oni również z tej racji nie tylko stanowczego jej utrzymania ale znacznej rozbudowy i zwiększenia jej personelu, który liczy obecnie 500 osób.

Naczelne dowództwo sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych interesuje się również różnymi punktami na świecie, które obecnie nie są specjalnie ważne strategicznie, ale których znaczenie może wzrosnąć w wysokim stopniu w wypadku wybuchu III wojny światowej. Należy do nich wyspa Adak na archipelagu Aleutów. Istnieje na niej amerykańska radiostacja i urządzenia elektroniczne, obsługiwane przez 2,000 osób personelu.

Na Oceanie Spokojnym znajduje się należąca do Stanów Zjednoczonych wyspa Johnston, na której istnieje składnica broni i amunicji. Na wyspie Midway znajduje się baza administrowana przez lotnictwo jak również i na Wake. Obie te wyspy mogą odegrać w razie wojny poważną rolę i jest to brane pod uwagę.

Na wyspie Kwajalein, będącej w powiernictwie Stanów Zjednoczonych leżącej także na Oceanie Spokojnym, również znajdują się pewne instalacje o charakterze militarnym. Puerto Rico, leżące na Morzu Karaibskim, jest ważnym obszarem ćwiczebnym marynarki amerykańskiej. W Roosevelt Roads Naval Air Station stacjonuje 3,000 marynarzy i lotników oraz 1,000 żołnierzy korpusu piechoty morskiej. W wyniku protestów zaprzestano tam użytkowania małej bełguniej wyspki Cullebra jako terenu poligonu dla ostrych strzałów artylerii i bombardowań lotniczych.

Niewielkie kontyngenty sił amerykańskich stacjonowane są na Bahamach, Barbados, Antigua i Virgin Islands oraz w Key West, należącym do Stanów Zjednoczonych. Większość ze znajdujących się na nich wszystkich personelu zajmują się badaniami oceanicznymi, ćwiczeniami i obsługą zawijających do tych baz jednostek floty i lotnictwa. Na Grenlandii, która była niegdyś ważnym punktem przelotowym i zaopatrzeniowym lotnictwa w okresie II wojny światowej, znajdują się obecnie bazy amerykańskie. In sił powietrznych w Thule. Personel jej liczy 200 osób.

Los nie wszystkich tych baz wyspiarskich Stanów Zjednoczonych jest obecnie pewny. Nie ulega jednak wątpliwości, iż będą się one starały wszystkie utrzymać. Czy im się to uda — to już inna sprawa. (r.)

Związkowiec (Kanada)

W Zatargu z Mayorem

Charleston, W. Va. (UPI) — Policjant Arnold Wehrle przed kilku tygodniami znalazł się w zatargu z mayorem John Hutchinsonem, gdy został zwolniony na 30 dni za pijanostwo podczas służby. Po powrocie do pracy Wehrle nakazał firmie holowniczej zabrać zaparkowany w prywatnym wjeździe domu samochód marki Volkswagen. Okazało się, że samochód był własnością majora Hutchinsona, którego syn, Tom, pozostawił w wjeździe prywatnego domu gdy odpadło tylnie koło samochodu w czasie jazdy.

TO OUR ADVERTISERS

DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS THURSDAY 2 P.M.

ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE

Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

★ AUTA

FERGUS FORD

Przyjdźcie i obejrzyjcie nasze ostatnie modele aut 1976. Obniżyliśmy ogromnie ceny, aby opróżnić miejsce na koniec roku.

MÓWIAMY PO POLSKU.

Pytajcie o:

\$\$\$ **GEORGE BATORSKI** \$\$\$

cena \$3400⁰⁰

Specjalnie

Granada 1976

Fergus Ford, Inc.
8828 NILES CENTER RD.
przy Dempster i Skokie Blvd.
Skokie, Ill.
Tel. CO 7-2750 lub 674-8000
SPECJALNE CENY
DLA NASZYCH PRZYJACIÓŁ.

BARDZO WAŻNE DLA WAS WIELKA WYPRZEDAŻ NOWYCH CHEVROLETÓW

NASZ RODAK JAN BANKA prezentuje następujące tanioci

1975 MONTE CARLO
Cena \$4,095

Jan Bańka
GATEWAY
373 N. MILWAUKEE TEL. 631-9000
POLSKA OKOLICA — POLSKA OBSŁUGA

Intrygi Moskiewskie w Jugosławii

Łondyn (DP) — W Jugosławii odbędzie się wkrótce kilka procesów politycznych, w których głównymi oskarżonymi będą zwolennicy sowieckiej linii politycznej.

Donosi o tym korespondent agencji Reutersa, powołując się na dobrze poinformowane źródła w Belgradzie. Dodaje on, że na ławie oskarżonych zasiadą również członkowie nielegalnych ugrupowań antykomunistycznych.

W więzieniach jugosłowiańskich znajduje się obecnie trzydziestu sześciu zwolenników centralizacji politycznej i gospodarczej oraz powrotu Jugosławii do bloku sowieckiego.

W Zagrzebiu ujawniono, że wkrótce odbędzie się proces nacjonalistów chorwackich. W ciągu ostatnich kilku lat odbyło się kilka procesów tego rodzaju. Nacjonalistów po cichu popiera Moskwa, która usiłuje rozbić Jugosławię.

Przemówienia przywódców Jugosławii oraz wypowiedzi prasy wyraźnie jednak wskazują, że kierownictwo jugosłowiańskie uważa za najgroźniejszych wrogów neostalinowców, którzy pragną powrotu do sowieckiego rodzaju komunizmu. Tito niedawno oświadczył, że rząd i partia podejmą wszelkie konieczne kroki, by ich unieszkodliwić.

Ostatni numer czasopisma partyjnego "Komunist" zamieścił artykuł gwałtownie atakujący neostalinowców.

We wrześniu ubiegłego roku trzydziestu dwóch zwolenników sowieckiej linii politycznej zostało skazanych na kary więzienia do czterech lat. Wysocy jugosłowiańscy funkcjonariusze partyjni, w rozmowach z dziennikarzami zachodnimi, nie ukrywają, że proces wykazał, że skazani mieli poparcie Związku sowieckiego, Czechosłowacji i Węgier. W lipcu bieżącego roku odbył się drugi proces neostalinowców. Siedmiu oskarżonych otrzymało kary do dziesięciu lat więzienia.

Oficjalnie stosunki jugosłowiańsko-sowieckie są dobre, ale procesy neostalinowców świadczą, że Moskwa nie pogodziła się z niezależnością Jugosławii i że przygotowuje się do wzięcia czynnego udziału w walce o władzę po odejściu 43-letniego Tity.

Według niepotwierdzonych doniesień prasowych Moskwa wywiera naciski na Belgrad, domagając się co najmniej odroczenia procesów neostalinowców.

JESSIE'S AUTO PARTS
LATE MODEL AUTO PARTS.
We buy junk cars \$30 to \$20.
PHONE:—
323-3465

1974 BUICK Limited, nowy. — Kosztował \$8,500. Kompletne wyposażenie w bardzo dobrym stanie. Sprzedam za \$4,595. Tel.: 889-4112, pytać o Jakubowski.

Żydowska Diaspora

New York, N. Y. (G.P.) — Podług najnowszych amerykańskich - żydowskiego rocznika-kalendarza żyło na świecie w 1973 roku 14.1 miliona Żydów. Z tego 5.7 miliona w Stanach Zjednoczonych; 2.8 mln w Izraelu; 2.6 mln w Szwecji; 550,000 we Francji; 475,000 w Argentynie; 410,000 w W. Brytanii; 305,000 w Kanadzie. W Polsce, gdzie przed wojną mieszkało Żydów 3.3 miliona, pozostało tylko 10 tysięcy. Zmniejszyła się też znacznie ich liczba w Niemczech, Rumunii, Holandii, na Węgrzech, w Jugosławii oraz w krajach arabskich, zwłaszcza afrykańskich. Dalszy napływ Żydów do Izraela zmalał wskutek jego zagrożenia.

Wyratował żonę, Synów i Zginął

Norristown, Pa. (UPI) — Jules Hoffman, lat 44, poświęcił swe życie ratując żonę i trzech synów z objętego pożarem domu, ginąc w płomieniach. Hoffman zdołał wyrzucić z okna spyalnioną na drugim piętrze żonę, oraz synów: Richard, lat 18; Steven, lat 12 i Robert, lat 9, ale nie mógł sam wyskoczyć — gdy padał obok okna zaczadziony dymem i zginął w płomieniach. Żona i synowie Hoffmana znajdują się w szpitalu w poważnym stanie zdrowia na skutek odniesionego poparzenia ciała i złamań kości.

★ Milwaukee Wisconsin

★ Domy

MENOMONEE FALLS AREA 4 BEDROOM RANCH
Brick and Frame. Living room with dining "L". Family room with natural fireplace. Kitchen with built-ins, 2 baths, rec. room with bar and back bar. Gas heat, power humidifier, water softener. Attached 2-car garage with electric opener. Convenient area. Mid 50's. For appointment call

WEST MILWAUKEE
Spacious 5 bedrooms, 1½ baths, 2 story home in the Village. Kitchen with built-ins, 2½ car garage, low taxes, 1470 S. 53rd St.
VISSERS REALTY
425-5349

DO NASZYCH KLIENTÓW

OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA PRZYJMUJE SIĘ W CZWARTEK DO 2-ej PO POŁUDNIU

Wszystkie Drobne Classified Ogłoszenia Są Płatne z Góry

O ile Nie Posiada Innej Umowy z DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

★ Praca Żeńska

Woman Wanted

For interesting position as combination secretary and telephone order processor by expanding adhesives company. Shorthand experience helpful.

Salary Dependent On Qualifications.
CALL OR APPLY
HIGH STRENGTH ADHESIVES CORP.
1701 N. Damen Ave.
278-3800

PRZYJĘCIA REKLAMOWE FIRMY RUBBERMAID
Poszukujemy demonstratorek. Na pełny lub częściowy etat. Bez zbierania pieniędzy. Bez pakowania, bez dostarczania. Najwyższe komisowe.
582-9626

LITERNIK Wybitnej inteligencji i wykształcenia. \$2,500 miesięcznie. — 427-2541.

★ Pomoc Domowa

HELP WANTED PART TIME
Care for Elderly Lady

2 days a week.
Pleasant working conditions.
Good in Chicago location and transportation.
Good pay.
Must speak English.
Call 262-2098

GOSPODYNI, do zamieszkania, dzieci w wieku szkolnym. Własny pokój, T.V. Dobra zapłata. Referencje. 5 dniowy tydzień.
369-6004

POTRZEBNA sprzątaczką raz w tygodniu, 6900 północ. 743-2371.

POTRZEBNA kobieta do zajęcia się domem i 3-letnim dzieckiem. 6 dni w tygodniu, w północnym przedmieściu. Dzwonić 784-3700.

OPIEKA NAD DZIECKIEM LEKKIE GOSPODARSTWO
U młodej rodziny w Wilmette. (Od poniedziałku-piątku) z 2 ruczkowymi dziewczynkami 6½ i 4. Własny pokój, łazienka i telewizor. Doskonałe wynagrodzenie. Dzwonić po 7 wieczorem. Musi mówić trochę po angielsku.
251-5666

FOR WORKING MOTHER
Mature Governess needed, for two young children. Live in. — Own room. Top salary. Recent references required. English necessary. Write: Box 674 AF
225 W. Washington
Chicago, Illinois 60606

CLEANING lady. Hinsdale area. Train or car. 325-3325.

GOSPODYNI
Kobieta w średnim wieku. Zamieszkać lub na przychodnie. Do pomocy przy opiece nad chorą osobą. Mówimy po polsku.
274-6959
wczorami

★ Praca

Restaurant Help
Exper. person to work fountain & carry-out orders. 7 a.m. to 3 p.m.; 3 p.m. to 11 p.m. 6-days, 8 hrs. TOP PAY.
Oak Tree Restaurant
25 E. Oak St. 751-1988

DOŚWIADCZONY PASOWACZ I KRAWIEC
Który szuka pracy z dobrymi wycenami. — Długie godziny wymagane. Dobra zapłata. Musi mówić po angielsku.
Tel. do TRUDY po angielsku.
528-6617
Między 9 - 5

REAL ESTATE SALES

Many brokers have full or part-time openings for inexperienced people. If you want to do R.E. sales work, we can show you how to find one who is willing to help a trainee get started. For info on a FREE salesmen's referral service write:
REAL ESTATE SALESMAN BUREAU
Dept. PDZ, Box 48083
Chicago 60648 Phone: 965-4776

UDZIELE POMOCY
Uczciwemu Panu lub Wyziorowi Musi być poważny, inteligentny i posiadać bardzo dobrą sylwetkę. Mile widziane wyższe wykształcenie. Wiek 40-48. Kontakt listowny:

BIERNAT ALICJA
P.O. Box 8391 Chicago, Ill. 60680

★ Milwaukee Wisconsin

★ ROZMAITE

GOING OUT OF BUSINESS SALE
Ladies fashions, sizes 3 to 20. Crickets Corner, Parkland Mall. 1 PM to 8 PM Mon. thru Friday. Sat. 10 AM to 4 PM. Sun. 12 to 3 PM.
Hwy. 24, Muskego, Wisconsin
422-0355

★ Praca Żeńska

KOBIET DO SZYCIA NA MASZYNACH
Tylko doświadczonych. Dobra początkowa zapłata.
PINO MFG.
404 S. Wells 922-8138

L.P.N.'s or R.N.'s
Day Shift.
ST. JOSEPH HOME FOR THE AGED
235-8600

Middle Aged Combination Salad & Cashier
SAGA FOODS
6515 W. Grand Ave.
637-7100

Coat Check Girl
For Friday and Saturday
Apply Wednesday thru Sunday after 8 p.m. at
5667 N. LINCOLN AVE.

DO SZYCIA NA MASZYNACH (PODSZEWKI)
Stala praca na pełny czas dla kobiet umiejących szyć na maszynach Podszewkowych (Serging)

Dobra początkowa zapłata oraz wszelkie świadczenia włączając: 2 tygodnie płatnych wakacji po 1 roku oraz płatne święta. Udział w zyskach i duża zniżka na doskonałych produktach bieliznianych Lorraine.

Zgłaszać się lub telefonować do PERSONNEL DEPARTMENT

O'Bryan Bros. Inc.
4256 W. BELMONT
AV 3-3000

KOBIET DO SZYCIA NA MASZYNACH
Potrzeba na pełny lub pół etatu. Doświadczone w szyciu na maszynach i umiejące robić sztuki okazowe.

SWEET ADELINE, INC.
4100 W. Fullerton 772-7622

MODELS

Part Time Needed
for the largest producers of restaurant fashion shows. Will train. Free photo work. Top pay. "Time in grade" raises, merit raises, plus commission, car needed.

Call for interview
between 10 A.M. and 5 P.M.
627-5683

Potrzebna Fryzjerka
Wolimy Doświadczoną. Na pełen lub część dnia. W DEERFIELD. 498-5000, EXT. 249
Pytać o Krystynę.

EXPERIENCED DRAPERY GIRLS

To work in custom shop on the West side. Full or part time. Choose your own hours. Some valance experience preferred. Speak English please.
964-4974

Call evenings after 6 or all day week-end

KELNERKA
Na dzień lub na noc. Zgłoszenia osobiste. Musi mówić dobrze po angielsku.

SIR SAM
8349 W. Lawrence Norridge

RN's & LPN's

BY EDUCATION
11 P.M. - 7 A.M.
3 P.M. - 11 P.M.
Free life insurance and hospitalization.
Apply:

Country Manor Nursing Home
1635 East 154th Street
Dolton, Illinois

MOTEL 2 DESK CLERKS

Full time.
2 MAIDS
Full time.
See Manager.

Diplomat Motel
5230 N. Lincoln Ave.

ACT NOW!!
BE A SARAH COVENTRY
Fashion Show Director in your area. No investment, no deliveries. Excellent arrangement to add to family income. Free jewelry with interview.
283-3383

OD WYDAWNICTWA DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO

Wszystkie ogłoszenia realnościowe w tym piśmie zgodnie z Federal Fair Housing Act z 1968 roku nie mogą zawierać żadnych wyróżnień, ograniczeń ani dyskryminacji opartych na rasie, kolorze, religii, piciu, lub pochodzeniu narodowościowym — gdyż takie wyróżnienia są nielegalne. Dziennik Związkowy nie może wobec tego świadomie przyjmować żadnych ogłoszeń które są niezgodne z tym prawem. Zawiadamiamy zatem naszych czytelników, że każde ogłoszenie realnościowe w tym piśmie daje zawsze równe szanse każdemu.

PUBLISHER'S NOTICE

All real estate advertised in this newspaper is subject to the Federal Fair Housing Act of 1968 which makes it illegal to advertise "any preference, limitation, or discrimination based on race, color, religion, sex, or nationality origin, or an intention to make any such preference, limitation, or discrimination."

This newspaper will not knowingly accept any advertising for real estate which is in violation of the law. Our readers are informed that all dwellings advertised in this newspaper are available on an equal opportunity basis.

★ Praca Męska

★ Praca Męska

MĘŻCZYŹNI SHIPPING CLERKS

Stała praca. Tylko dzienna zmiana.
Muszą rozumieć angielski język.
Płatne święta. Płatne wakacje. Regularne podwyżki.

STUDIO 4, INC.

1751 N. CENTRAL PARK AVENUE
Od 8-ej do 4:30 po południu.

WANTED YOUNG APPRENTICE
Will Train for Mold Maker
High School graduate welcome.
New modern shop — all company
benefits. Learn a trade and make
good money.

SPECTRA TOOL
360 Kent — Elk Grove, Ill.
437-7780 or 437-7781

JEWELER-SETTER

Expd. 5 day week.
Fringe benefits.

WENZEL'S
Days 381-1091
Sun./eves. 381-5588

Janitorial Helper

Excellent salary
and fringe benefits.

**SEAY & THOMAS
MANAGEMENT**
111 E. Wacker 861-1111

**POTRZEBNY MĘŻCZYŹNA
DO PRACY NA FARMIE
MLECZNEJ.
ZAPŁATA, POKÓJ
I UTRZYMANIE.
TELEFONOWAĆ W DZIEŃ
649-1004**

**MĘŻCZYŹNA DO KAROSERII
I POMOCNIK**
Także potrzebny mechanik. Dobra
zapłata i premie. Dużo pracy
i nadgodziny. Zgłoszenia osobiste.
Sprzedawca nowych samochodów
AMC.

2252 W. Chicago Ave.

RESTAURANT

Kitchen Clean-up Man
Full time 11 P.M. - 6 A.M.
Excellent fringe benefits.

Call Albert Adams — 296-8866

BRIDGET-DESPLAINES
Touhy & Mannheim Rd.

JANITOR

6 DAY WEEK.
Good pay, all benefits.
Apply

4447 W. CORTLAND ST.

JANITOR NEEDED
to work from 11 a.m. - 6 p.m.
6 days per week.
Top union rate. Must speak
English. — Supervisory back-
ground helpful.
666-3541 — B-263

MAINTENANCE

MAN
TO WORK ODD HOURS
Retired man preferred.
**WILLOWBROOK
RACQUET CLUB**

323-3918 Cathy

**POTRZEBNY BLACHARZ
OD ZARAZ
(BODYMAN)**
Angielski nie wymagany.
STANLEY KRAJ
1614 N. Drake ulica
227-0592

ELECTRONIC TECHNICIAN
Experienced in repair of consumer
electronic products. Good work-
ing conditions, excellent salary.
Apply in person to

AIKO CORP.
2020 W. 16th St., Broadview
or phone 261-0734

**Experienced
METAL SPINNER
AND
METAL WORKER**
966-6155

MAN

**WITH DRAPERY
EXPERIENCE**
Who can cut,
measure & install.
Only experienced men
need apply.
964-4974

**REFINISHERS
UPHOLSTERY**
Top salary. Good company
benefits. Garage parking.
For appointment call

379-3092

An Equal Opportunity Employer

**ENGINE
LATHE OPERATOR**

Experienced only. No production
runs. Mostly 1 or 2 piece runs.
Apply
1019 W. Grand Ave.
MR. OPHUS
Mon.-Tues. 9 a.m. to 11 a.m.

DRIVER with own car for part
time day deliveries. Also men to
make deliveries by foot. 108 West
Lake Street, Room 200. These are
good moon lighter jobs.

FACTORY

WANT A TRADE!

We will train for
**ENVELOPE MACHINE
SET-UP ADJUSTER**
Must have
mechanical aptitude.
533-6700

**Mills-American
Envelope Co.**
4400 W. Ohio
An Equal Opportunity Employer

MATURE MAN

Handy With Tools

To operate freight elevator and
take care of boiler.
Steady work,
plenty of overtime.
EUGENE SCHILLER
722-2300

JANITOR part time, days. Good
transportation. 108 West Lake St.,
Room 200.

**WOMAN NEEDED
IMMEDIATELY**
General housework and care of
3 school age children.
Mon. through Fri. or possible live
in. Salary open. Wheaton.
Recent references. Some English.
665-8663

★ Poszukuje Pracy

Hungarian - Polish - German-
English speaking
JANITOR, WATCHMAN
18 yrs. experience, wants
work on week-ends, low hour-
ly rate.
Joseph N., 2320 N. Kostner
Chicago, Ill. 60639

★ Domy

NATYCHMIASTOWE OBJĘCIE
Musiał być sprzedany. Złotce ofer-
te. Przyjemny "cape code" 6 pokoi.
Otwarty w Niedziele, 1:30-4
3704 N. PACIFIC (8000 W.).
3 sypialnie, 1 1/2 łazienki. Pełna
piwnica częściowo wykończona.
Garaz na 2 auta. Patio.

DEDES NA 2-6200

JEFFERSON PARK
Blisko Milwaukee i Lawrence
5 pokoi, do rozbudowy
"Stucco". Piwnica, garaż.
GALLIK 772-8554

**PAR. NIEPOKALANEGO
POCZĘCIA**
Luksusowy, 3-sypialniowy ranch.
Pełna piwnica. Garaż na 2 auta.
Natychniastowe objęcie. Dom ma
tylko 11 lat.

BLISKO GRAND I AUSTIN
Śliczny, 3-sypialniowy ranch. Po-
kój rekreacyjny. Garaż na 2 auta.
Wiele dodatków. — \$53,900.

**4 MIESZKANIA
PÓŁNOCNY ZACHÓD**
Dobry dochód. Świeżna inwesty-
cja. Murowany. — \$51,500.

W OKOLICY STONE PARK
Bliisko Wolf i North.
10-letni, murowany, 2-mieszka-
niowy. Cena tylko \$59,900.

Prosimy telefonować do
JÓZEFA TATKOWSKIEGO
**COACH LIGHT
REALTY**
7637 Milwaukee, Niles, Ill.
967-9322

BENSENVILLE

Śliczny murowany ranch —
3 sypialnie i pokój rodzinny.
Pełny beżment. Duża parce-
la. Chęć niską 40-ke.

KAESER & KAESER
7735 Milwaukee Ave.
Tel. SP 4-2616

**5-Pokojowy z Alumiiniowym
Obieciami**

Na Parceli 30x125 Stóp
2 sypialnie — przyjemny dom.
Można powiększyć. Pełna piwni-
ca. Podatek tylko \$397. Piękna
dzielnica. Bliisko par. św. Prys-
cyli. 7200 W.—5700 N. W niskich
\$30-kach. Rozważmy oferty.
GARSTKA SP 7-7541

Popierajcie Tych,
Którzy Ogłaszają Sie
w Dzien. Związkowym

★ DOMY

SCHAUMBURG
7-pokojowa trój-piętrowa re-
zydencja — 9-letnia. Jadalnia,
pokój rodziny oraz 3 sypialnie
i 2 pełne łazienki. Gazowe o-
grzewanie. Nowoczesny w każ-
dym szczególe. Przyboczny ga-
raż. Dywany, draperie i wiele
dodatków. \$50,900.

MILWAUKEE-CENTRAL PK.
3-5ki, kryta weranda, 3 sypial-
nie. Lokatorzy sami ogrzewają.
Garaż na 2 auta. Par. św. Jacka.
Bliisko sklepów, transportacji
i banków. Teraz \$26,000.

PULASKI-WRIGHTWOOD
2-5ki, 3-4ki, w kształcie "L"
z czerwonej cegły. 40-stopowa
parcela. Nowe gazowe ogrzewa-
nie gorącą wodą. Luksusowy
pokój bawialny, 220 elektrycz-
ność. Piwnica. \$58,000.

3800 W.—2800 N.
3-5ki plus sklep używany
obecnie jako skład dla przy-
borów medycznych. Wszystkie
wynajęte za \$365 miesięcznie.
50-stop. parcela z garażem na
5 samochodów. Piwnica.
\$29,950

KAMINS REALTY

(Dawniej Patria Realty)
486-4130
2921 N. Central Park Avenue

**NA SPRZEDAŻ
PRZEZ WŁAŚCIELA**
2 piętrowy, murowany 2x4 1/2
pokojowe mieszkanie.
Nowy dywan, Nowy garaż z
automatycznie podnoszonymi
drzwiami.
Wiele dodatków.
Cena umiarkowana.
Tel. 925-8240

**W Okolicy
PULASKI I AUGUSTA**
6-pokojowy murowany dom
tylko \$13,900.
Nowoczesna kuchnia. Garaż na 2
auta. W doskonałym stanie.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

START PACKING
Wolny 6 pokojowy dom.
57th-Pulaski.
Gazem gorącą wodą ogrzew.
Garaż. Oferta
Przyniesie depozyt.
PECH-SUSKI
2816 W. 55th St. RE 7-2300

BLISKO SZKOŁY MADONNA
1 1/2-piętrowy, drewniany, 3-sy-
pialniowa rezydencja. Nowe kuch-
nie i łazienki. Cena w \$20-kach.

BEAULIEU
5341 Belmont -40- 282-7979

Dom Otwarty w Niedziele, 1-4 p.p.
6334 W. PATTERSON (3650 N.).
5-O POKOJOWY, MUROWANY
MOŻNA ROZBUDOWAĆ

Duży pokój bawialny, reprezenta-
cyjna jadalnia. Piękna szafka
kuchnia, nowoczesna łazienka.
Zamknięta weranda. Nowy sy-
stem ogrzewania gazem gorącą
wodą. Przewody elektryczne na
220 volt z "circuit breaker". Pe-
len, czysty basement. Dwu-auto-
wy garaż. Bliisko kościoła katolic-
kiego. St. Pascal i luteranckiego
kościółka Messiah.

Cunco & Halsey -80- 282-8100
Gotowy Do Wprowadzenia Sie
2-6KI, MUROWANY — \$37,500

PAR. ŚW. WACŁAWA
Całkowicie przebudowany. Duża
styczna szafka kuchnia. Garaż na
2 1/2 auta.

DEDES NA 2-6200
CUDOWNIE KUPOŃ \$19,900
2 piętrowy, murowany z dwoma
dużymi czteropokojowymi miesz-
kaniami w bardzo dobrej lokalizacji
w Brighton Parku. Bliisko Sacra-
mento. Spadkobiercy muszą sprze-
dać aby zamknąć postępowanie
spadkowe. Nie spotkaliśmy się z
wypadkiem tak niskiej ceny war-
tościowego domu przez wiele lat.
Spieszcie się aby skorzystać z tej
wyjątkowej okazji. Niskie po-
datki. Dzwoncie do cudotwórcy,
dzwonić do Michaels zaraz.
254-8500

**21-LETNI
MUROWANY DLA TEŚCIÓW**
5 i 3 pokoje. Jak nowy. Wszystkie
pokoje duże. Gazowe "baseboard"
ogrzewanie. Garaż na 2 auta. Wy-
kończona piwnica. 5000 zachód-
1400 północ. Bliisko parku. Tylko
\$37,000.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

JEFFERSON PARK!
(Milwaukee i Lawrence)
Spadkowa sprzedaż. Jedno
rodzinny 5 pokoi — 2 sypial-
nie. Można się zaraz wpro-
wadzić. Nadszły okazja oka-
za za \$33,000.

O BOY—Coś Dobrego?
ZAWSZE W TROY
3033 N. Milwaukee Ave.
AR 6-5333

PÓŁDNIOWY BERWYN
3 sypialnie rezydencja. Bliisko ko-
munikacji, szkół i zakupów. Naj-
lepsze kupno tylko za \$26,900.
Tel. do JOE ZACH

TWIN CITY REALTY
5638 W. Cermak Rd. 863-8710

★ DOMY

**CZY CHCECIE SIĘ
DOWIEDZIEĆ, JAKĄ
WARTOŚĆ MA WASZ
DOM?**

Czy chcielibyście sprzedać
swą posiadłość? Telefonuj-
cie po bezpłatne oszacowa-
nie. Jeśli, natomiast, chce-
cie kupić posiadłość, to
mamy do sprzedania jedno-
rodzinne domy, 2-mieszka-
niowe i większe. Prosimy
pytać o Chet Kalemba lub
Leona Sonne. Mówimy po
polsku i po angielsku.

**BEAULIEU
REALTORS**
5341 W. Belmont 282-7979
(42-34)

6 MIESZKAN
\$48,900

Piękny murowany z piwni-
cą i garażem — 2 piętrowy.
4x4-ki i 2x3-ki. Nowa elek-
tryka. Lokatorzy sami ogrze-
wiają. 6 nowoczesnych piecy i 8
tanków na wodę w piwnicy!
(Bardzo rzadko coś takiego
można spotkać). — Budynek
czysty jak biały Bliisko Diver-
sey ulicy i tylko 1 blok do
kolejki do miasta. Najlepsza
i najpewniejsza lokata pie-
niędzy.

O BOY TYLKO W TROY!!!
3033 N. Milwaukee Ave.
AR 6-5333

PRZEZ WŁAŚCIELA na sprze-
daż dom na parceli 90'x326'. —
Downers Grove, Ill. — 969-1369.

MONTROSE-MILWAUKEE
2x6 Murowany, Nowocześnie
urządzony wewnątrz. Może-
cie się wprowadzić przed
zimą, \$10,000 wpłaty.
Cena do omówienia.

2x5 i 2x4 MUROWANY
Północno zachodnia okolica.
\$1,000 dochodu miesięcznie.
Cena zniżona na szybką
sprzedaż. \$18,000 wpłaty.

CRAGIN
3 mieszkaniowy, 2x5 i 3 1/2.
Luksusowo wykończony we-
wnątrz. \$10,000 wpłaty. Ce-
na do omówienia.

SPRZEDAŻ SPADKOWA
Nowsza, 5-o pokojowa, mu-
rowana rezydencja. Okolica
Belmont i Austin. Można
składać oferty.

Prime Realty
3417 N. Central Ave.
Tel. 283-1234

**6-KA I 5-KA
MUROWANY**

Osobno gazem ogrzewany.
Z Piwnicą i Garażem
Niskie podatki. Budynek w
najlepszym porządku, tylko
1/2 bloku od Milwaukee i
Belmont, blisko parafii św.
Wacława lub św. Jacka.

**O BOY
TYLKO TROY**
3033 N. Milwaukee Ave.
AR 6-5333

**BREMENTOWNE
TINLEY PK.**

Przez właściciela, 3 pokoje, dom
stylu Mansardowego. Odnowiony
w czerwonym i białym. Wiele do-
datków. \$40-ka. Prosimy zgłaszać
się po angielsku.

532-9137

DUŻY, 2-MIESZKANIOWY
Murowany, 6 i 6 pokoi, 2 gazowe
ogrzewacze wody. 220 elektrycz-
ność. Garaż na 2 auta. — Teraz
tylko \$28,900. Okolica North i
Central Ave. Telefonujcie dziś!

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

FRANKLIN PARK
Murowany, 10- mieszkaniowy.
\$22,000 brutto — 15-let-
ni. Parking dla lokatorów
i dodatkowy dla gości. Nie
ma problemu z wynajęciem.

LIS Realtors
5629 N. Milwaukee
631-5700
ED PUDLO

NILES
3-sypialniowy murowany ranch.
1 1/2 łazienki, piwnica, garaż na
2 auta. Ochlady. Natychmiasto-
we objęcie, \$55,900.

RED CARPET REALTORS
692-6161

FRANKLIN PARK
(Belmont i Mannheim)
6-pokojowy murowany duplex. —
Jak nowy. 3 sypialnie oraz pokój
rodzinny. Piwnica. Garaż. Gazo-
we ogrzewanie. Bliisko autobusu,
sklepów itd. Cena w połowie
\$30-ek. Rozważmy wszystkie of-
erty. Właściciel opuszcza miasto.

GARSTKA SP 7-7541

★ DOMY

OTWARTY W NIEDZIELE 2-5
3140 N. LINDER
(5500 zachód)
Okolica Belmont-Central.
3 mieszkaniowy z żółtej cegły
front, murowany octagon.
PLUS dodatkowa 30 stopowa
parcela nadająca się pod budo-
we. Na dole 2 ogromnych polkoł.
2 pełne ceramiczne łazienki.
Z wyborowego drzewa szafko-
wa kuchnia, dywany. (Można
zrobić dwa mieszkania). ORAZ
4 1/2 na górze i 3 pokoje w bez-
mencie. Duży beżment do za-
bawy lub pracy. Nowy bojler.
220 przewody. Miedziane rury
i ścieki. Murowany garaż na
2 auta.
PRZYJŹDZIE GDY DOM BĘDZIE
OTWARTY LUB TELEFONUJ
PO INFORMACJE PO ANGIELSKU
DO AGENTA
528-0727

PAR. ŚW. FERDYNANDA
Elegancki, 2-mieszkaniowy, mu-
rowany. Jedno mieszkanie ma 7
pokoi, 4 sypialnie, drugie miesz-
kanie ma 5 pokoi. Osobne gazowe
ogrzewanie. Piwnica. Prosimy zło-
żyć oferty.

MONITOR REALTORS
889-6756

CRAGIN, par. św. Stanisława —
1 1/2 piętrowy drewniany obity
długość dom. 1x4, 1x3, gazem
ogrzewana woda, ogrzewanie, garaż
na 2 auta. Pełny beżment. 1 1/2
wolnej parceli. Przez właścicie-
la. 637-4417 po 6-ej.

**6-POKOJOWY MUROWANY
BUNGALOW**
Wszystkie pokoje duże. 3 sypial-
nie. Murowany garaż na 2 auta.
Okolica 5000 zachód i 1300 pół-
noc. Taniść — tylko \$22,900.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

**ELMWOOD PARK
DLA TEŚCIÓW**
Dwa 5 pokojowe mieszkania.
2 sypialnie każde. Niskie po-
datki. Boczny wjazd. Duża
parcela. Cena \$64,900.
TEL. DO WŁAŚCIELA
PO ANGIELSKU
456-4516

**NATYCHMIAST
DO OBJĘCIA
OBA MIESZKANIA**

Bliisko Fullerton i Narragansett
Bardzo ładny, 5 pokojowy, 2
sypialnie, z żółtej cegły Octa-
gon bungalow, oraz 4 pokojo-
we z 2 sypialniami mieszka-
nie dla teściów na 2-im. Ga-
zem gorącą wodą ogrzewany,
pełna piwnica. Garaż na 2 au-
ta. Tylko \$42,900.

CENTURY REALTY CO.
7462 Belmont Ave. 889-8310

SPADEK

6 pokojowa murowana rezydencja,
może być 3 lub 4 sypialnie. Autom.
gazem gorącą wodą ogrzewana.
Nowy garaż.
4400 zachód-2900 północ
GALLIK 772-8554

**3600 północ-8100 zachód
PRZEZ WŁAŚCIELA**

Dom drewniany z alumiini-
owym obiciem. 2 sypialnie.
Nowoczesna kuchnia i łazien-
ka. Nowe dywany. Garaż na
1 auto. Duży ogród, blisko
szkół, kościoła i sklepów. Pu-
bliczna transportacja.
Cena w 30-tych.
625-3622

ADDISON i CENTRAL

Czysty, 5 1/2-pokojowy murowany
plus 2 pokoje dla teściów. Nowe
gazowe ogrzewanie. Piwnica. Ga-
raż. Natychmiastowe objęcie.
Cena w \$40-kach.

MONITOR REALTORS
889-6756

NA JADWIGOWIE

Dom do sprzedania przez właście-
la. Murowany, 4x4.
NA WŁADYSŁAWOWIE
Murowany dom, 4x5 1/2, garaż.
Tel. 736-2133

PRZEZ WŁAŚCIELA na Wła-
dysławowie, 2x6 po 3 sypialnie,
gazem ogrzewane. Tel. 283-0695.

NOWSZY 3-MIESZK. MUR.
6, 6 i 3 1/2 pokoi. Ultra nowoczesny.
Wbudowany piec i piekarnik. Mu-
rowany garaż na

★ DOMY

56-a i KEELER
6-o pokojowa murowana rezydencja. 4 duże sypialnie, dwie łazienki, pełen basen. Dwa autowy garaż. Dom dla dużej rodziny. Właściciel żąda tylko \$33,900. Znakomita lokalizacja. Niska wpłata z góry. Badzcie mądrzy i zainteresujcie się tą wyjątkową okazją. Dzwoncie do cudotwórcy, dzwonicie do Michaels zaraz.

CENA TYLKO \$15,900

Dwu-pietrowy, murowany, obity. Dwa ładne cztero-pokojowe mieszkania. Nowoczesny plumbing. Wywany od ścian do ścian. Garaż. Podatki tylko \$210 rocznie. 30-o stopowa lota. Blisko 52 i California. To jest dom, który robi pieniądze — doskonała inwestycja małego kapitału. Skarżycie się z tej taniości. Dzwoncie do cudotwórcy, dzwonicie do Michaels zaraz.

ERWIN J. MICHAELS
REAL ESTATE
4637 S. Archer Ave.
Tel. 254-8500

★ SPADEK!

Duży, 5 sypialni, jedno-rodzinny plus małe mieszkanie w piwnicy. Bardzo dobrze utrzymany. Piękna podłoga lota z dużym garażem. Na bocznej ulicy zaraz przy Milwaukee Ave. i Belmont.

SZUKACIE ZA DOMEM W POLSKIEJ DZIELNICY WIADOMO!

O BOY TYLKO TROY
3033 N. Milwaukee Ave.
AR 6-5333

CENA ZREDUKOWANA
Złote Oferte
NATYCHMIASTOWE OBJĘCIE
12-LETNI, 2-MIESZK., MUR.
3-Sypialniowe Mieszkanie
Otwarte w Niedziele 1:30-4
5121 W. SCHOOL ST. (3300 N.)
Dobrze zbudowany budynek z dużymi kuchnia-dinettes, 2 gazowe systemy ogrzewania sprężonym powietrzem. JEST TO ŚWIETNE KUPNO!

DEDES
6213 W. Belmont NA 2-6200

★ Domy z Interesem

DOM APARTAMENTOWY Z RESTAURACJĄ OKOLICA PULASKI i ADDISON
Murowany dom z trzema mieszkaniami (1x6 z 3 sypialniami i 2x4 z 2 sypialniami) oraz w pełni wyekwipowaną restauracją z barem i klubem nocnym. Cała restauracja, która była w tym punkcie na obrzeżu, nie ma możliwości, obecnie nie wykorzystane z powodu choroby właścicieli, która powoduje konieczność szybkiej sprzedaży po cenie niższej do \$127,000.

Dzwoncie do Edwarda Polny
Tel. 631-2424

Edwarda Polny Tel. 631-2424
SCHMID REALTY
6071 MILWAUKEE

OD WŁAŚCICIELA. Sklep wędliniarski, produkcja wraz z domem. Sprzedam tanio. 278-9647, dzwonicie wieczorem.

★ Kondominium

HANOVER PARK PRZEZ WŁAŚCICIELA
3 letnie-kondominium, 3 sypialnie, przylegający garaż, patios, centralna klimatyzacja i przyrządy. ZGŁOSZENIA PO ANGIELSKU
289-7583

★ CHCE KUPIC

OD ZBIERACZY POLSKICH WOJSKOWYCH PAMIĄTEK KUPIE
Szable, czapki, książki, odznaki itp. z przed roku 1939.
Witold Węgorzewski
72 Somerville Rd.
Tonawanda, N. Y. 14150

NOWO-PRZYBYŁY student kupi tanio lub za symbolicznego dolara auto na dojazd do Uniwersytetu. 772-8056.

★ Odzież

MĘSKIE SPODNIE
Wielkane
oraz z wetny z domieszką
Nadające się do pracy.
Nowoczesne fasony.
Dealersz mile widziani.
\$2.99 za parę.
Rottapel Clothes
624 W. Roosevelt Rd., Chicago
HA 7-3434

LADNE nowe futro damskie do sprzedania. 637-3343.

★ Usługi

Czyszczenie Dywanów
W Mieszkaniach, Domach, Miejskich Publicznych, jak: Restauracje itp. Tak samo czyszczenie kanap, foteli i siedzeń w samochodach oraz mycie ścian i "paneling". Wszytko maszynowo, fachowo i tanio. — Darmo kosztorysy. Prosz dzwonic po 5-jej po poł.

K. DUSEK
780-0540

★ Do Wynajęcia

POKOJE sypialne dla mężczyzny, tygodniowo lub miesięcznie. 1101 N. Damen — EV 4-0418.

4 POKOJE na 3-cim piętrze, ogrzewane. Dorosłym. Okolica Belmont-Milwaukee. — 282-3562 lub 736-8731.

4 POKOJOWE mieszkanie plus ogrzewana weranda. — Lokatorzy płacą za ogrzewanie. \$100 miesięcznie. Okolica Noble i Huron. 848-8963

3 POKOJE. Północny-zachód. Samotnej osobie lub bezdzietnemu małżeństwu. Wieczorami. 547-7077.

DO WYNAJĘCIA

Duże, nowoczesne 4 pokojowe mieszkanie. Ogrzewane, gorąca woda. 3cie piętro.
3211 W. LeMoine Ave.
Tel. HU 9-2725

DO WYNAJĘCIA

6 dużych pokoi dla spokojnych czystych ludzi. Są dwa pice gazowe do ogrzewania. Dywany od ścian do ścian. Bardzo dobra transportacja dla pracujących na mieście. — \$120 miesięcznie.
2119 W. Chicago Ave.
Tel. 276-9261 lub 867-8520

4 DUŻE pokoje ogrzewane, 2-gie piętro. Depozyt. — 252-4733.

4 POKOJE ogrzewane, na 1-szym. Wolimy dwoje w średnim wieku. Bez zwierząt. Płn.-zach. dzielnica. \$165 miesięcznie. Tel. 725-7756.

4 POKOJE umebelowane lub nie, na 2-gim 3446 W. Le Moine. — 278-7229.

5 POKOI ogrzewane, bez dzieci, bez zwierząt. 2220 N. Mango.

NOWOCZESNE własnościowe mieszkanie, 2 pokoje z kuchnią, do wynajęcia, w centrum Warszawy. Dzwoncie 524-0473.

6-ka OGRZEWANA, 252-6040. Mogą być dorosłe dzieci. Logan Square.

6 POKOI, nieogrzewane, Central Park i Belmont, 539-1873.

JACKOWO — 2 pokoje w basemencie, z łazienką, umebelowane, ogrzewane. Również przyjmie 1 lub 2 kobiety niepalące na wspólnie 4-ro pokojowe mieszkanie. Dzwoncie od 5-8-jej wieczorem. W niedzielę cały dzień, 545-5754.

LADNY, umebelowany pokój w spokojnej dzielnicy. Tel. 227-1915.

DO WYNAJĘCIA

2 ładne mieszkania, 4 pokoje oraz 2 pokoje oba mieszkania są umebelowane.
1428 N. Greenview Ave.
Tel. 486-1826

6-DUŻYCH pokoi, wolimy dorosłych. Okolica North Ave. — Pulaski, 486-7590, w weekend lub po 7-jej wieczorem.

4 POKOJE ogrzewane piecem. — Telefonować 227-0997.

UMEBLOWANY pokój w basemencie. 261-5224.

4 POKOJE ogrzewane, umebelowane dla dwóch pracujących, spokojnych mężczyzn. 486-6076.

JAKUBOWO, Austin - Fullerton, 5-ka ogrzewana, odnowiona, \$200 — starszym taniej. Garaż. — 889-1413.

3 DUŻE POKOJE i kryta weranda, czyste. Na 2-im piętrze. Dobra okolica i zakupy. 2453 N. Avers.

4 POKOJE, 2-gie piętro front, okolica Augusta-Honore. 725-6958

5-ka, ŚWIEŻO odnowiona, ogrzewana, ciepła woda, dywany. Okolica Central-Addison. Tel. 283-0462

LADNE 4 pokoje, kryta weranda, na 2-im, Jakubowo. 745-2842 codziennie po 5-jej i week-end.

4 POKOJE, Augusta Blvd., na Helenowie. 384-5793.

4 ROOMS, space heat, \$70, a month, for couple. Block to church. 463-8706.

UMEBLOWANE 4 pokoje dla 2 emerytów lub małżeństwa. 276-5132

4 POKOJE, czyste, okolica Augusta-Western, ogrzewane, \$100 miesięcznie. — AR 6-6003.

4 POKOJE umebelowane lub nie w parafii św. Jadwigi. — 278-7799.

DO WYNAJĘCIA

PIĘKNE 6 POKOI
Bardzo nowoczesnie urządzone. Na drugim. Gorąca woda ogrzewana. — TANO.
952 N. WALCOTT AVE.
Tel. AR 6-3683

6 DUŻYCH pokoi na 3-cim. Logan Square. — 774-6199.

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje, na pierwszym, z tyłu, bezdzietnym. 1059 N. Hermitage, wieczorami.

GARAŻ do wynajęcia. 1521 N. Wood. Pytać o Mary Kaczmarek.

NA JACKOWIE DO WYNAJĘCIA

6 pięknych pokoi.
Dla dorosłych tylko.
792-2136

5 POKOI na 2-im, lokator ogrzewa, dorosłym, 1 dziecko. 342-4045.

4 POKOJE piecem ogrzewane. — 1333 W. Walton. Tel. 276-8965.

DO WYNAJĘCIA 4 PIĘKNE POKOJE
Dla dorosłych.
Na 2-gim z frontu.
Tel. AL 2-9568

5 LUB 6 pokojowy dom do wynajęcia, \$135, 2100 zachód-2100 północ. 276-4051. Dzieci i zwierzęta OK.

★ Ogrzewanie

Lincoln ...
FURNACE CLEANING SERVICE
3642-50 W. Diversey Chicago, Illinois 60641
EV 4-0600

POSIADA
Najlepszy na świecie ekwipunek do czyszczenia i wymiany części w piecach i kotłach. Działamy w całym Chicago i okolicy.
24 GODZINNA OBSŁUGA W NAGŁYCH WYPADKACH CZYSZCZENIA I REPERUJEMY

• FURNACE • Kominy • Przetaki • Przewody • Ogrzewanie • Przewody • Ogrzewanie

OBSŁUGA REJONU CHICAGO PONAD 25 LAT DARMO KOSZTORYSY
EV 4-0600

★ Do Wynajęcia

W CRAGIN w basemencie, dla samotnych osób, mogą być 2 panie lub dwóch panów. — 889-4778.

5 POKOI do wynajęcia od zaraz. 1sze piętro, 1 blok od Milwaukee i Belmont na bocznej ulicy. AR 6-5335

4 POKOJE, w okolicy Central Park i Milwaukee. — Dzwoncie 966-1405.

★ PARCELE

Północny-Zachód Niezabudowane 10 AKRÓW DOBRE FARMERSKIEJ ZIEMI
Przy asfaltowej drodze. — Blisko miast, jezior, szkół. — Dobra inwestycja. — Na spłaty. 231-1025

WISCONSIN — 20 akrów, \$8,750. Telefonować Marian: 685-5751.

★ Interesy

RESTAURACJA I BAR ORAZ 5 MIESZKAŃ!
Okolica PORTAGE PARK (Central i Irving Park)
Piękny murowany budynek. Całe wyposażenie restauracji i baru. DOBRA OKAZJA DLA LUDZI INTERESU!

O BOY TYLKO TROY
3033 N. Milwaukee Ave.
AR 6-5333

MOTEL
18 jednostek — wysoki obrót — doskonałe położenie, miejsce na rozbudowę. Może być również dom do objęcia. Najlepiej nadaje się do prowadzenia przez zgraną rodzinę lub małżeństwo. Niech się zgłaszają tylko odpowiedzialni kupcy. Możliwość spłaty. — Właściciel przechodzi na emeryturę.
7050 W. Archer Ave. Chicago, IL. 585-7654

BEAUTIFUL LOUNGE and hall for sale. Tel. YA 7-6977.

BLISKO HARLEM i ADDISON
Polski sklep żywnościowy. Blisko szkoły i kościołów.
MAGGIO REALTY
625-4800

TAWERNA i 5 pokojowe mieszkanie, jedna duża sala — dwie mniejsze — pełne wyposażenie do urządzania bankietów, wesel itp. Tel. AR 6-3950 lub AV 6-8286.

ROZMAITE
WYPRZEDAŻ LIKWIDACYJNA
Otwarte Dla Publiczności. Całkowity inwentarz najlepszych firm mieskiej odzieży po cenach niższych niż na licytacji. — Żadna rozsądna oferta nie będzie odrzucona. — Dealersz mile widziani.

ROTTAPPEL CLOTHES
624 W. ROOSEVELT RD. CHICAGO HA 7-3434

PIĘKNA perska kurtka jak nowa, tylko \$4.00. — Rozmiar 14-16. Dzwoncie po 6-jej wieczorem. 252-2247

DUŻY stół do jadalni, 5 krzeseł, bufet, draperie, stoliki koktajlowe, obrazy. Niedziele 1-5 tylko. 3900 N. Sayre (3900 N.-7000 W.). MU 5-2843

MASZYNA krawiecka do sprzedania. Używana. Edward Wozniak, 1832 N. Wood.

Rummage Sale
WIELKA WYPRZEDAŻ!
Czysty towar, duży wybór. Parada okazji. Rozpoczyna się w piątek, 28 listopada 29 i 30 9 rano.
3221 W. LAWRENCE

Jabłka
BUJNE włosy, cera gładka u-tego, kto stale jada jabłka. DI 2-9741.

Naprawa TV
Fabrycznie Autoryzowane Centrum Naprawy Telewizorów Firmy Zenith i RCA
Pod kierownictwem inż. Paprockiego dokonuje napraw telewizorów wszystkich typów
SZYBKO! FACHOWO! NIEDROGO!
Zeby naprawić telewizor w Waszym mieszkaniu proszę telefonować:—
545-6667 w godz. między 12 rano a 5 ppł. lub 235-0420 wieczorem do godz. 11-jej

ATOLL T.V. SERVICE
6425 W. Irving Park Rd.
KAŻDA REPERACJA GWARANTOWANA!

★ Ogrzewanie

NAPRAWĘ POLSKA OBSŁUGA WSZELKIEGO RODZAJU OGRZEWANIA
Reperujemy, przerobimy na gaz oraz sprzedajemy nowe wszelkiego rodzaju ogrzewania tanio.
Tel. 439-3348

★ Dachy

Reperujemy i kładziemy **NOWE DACHY**
Po Dobry i Trwały Dach, Przyjdźcie do Polskiej Firmy
ZAKŁADAMY ROCKWOOL INSULATION W DOMACH. I WYKONUJEMY ROBOTY BLACHARSKIE.
Follmer Roofing Co.
943 N. DAMEN AVE. BRUNSWICK 8-4495

SPECJALNOŚCI
EDWARD'S ROOFING
• Nalożenie "2 strips" pokrycia dachu — \$39.95.
• Fugowanie i uszczelnienie przed wodą — kominów — \$29.95

Edward's Roofing
4013 N. MILWAUKEE AVE.
Dzwoncie 736-5103

24 GODZINNA OBSŁUGA LICENCJONOWANI BONDOWANI — UBEZPIECZENI.

DACHY
Niskie Ceny Jesienne
• HOT • ROLL • SHINGLE
90 funtów już od \$22 za 100 st. kw.
REPERACJE RYNIEI i KOMINÓW
24 GODZINNA OBSŁUGA WSZELKIE PRACE GWARANTOWANE

BELL CHIMNEY SERVICE
Od 1963
3325 N. Lincoln 267-6540

ROZNE
JUNK CARS REMOVED FREE AND CASH PAID TO YOU
312-852-7688

MEBLE
"Meditearranian"
do jadalni, salonu i sypialni. Krzesła, lampy, stoliki koktajlowe, obrazy olejne, kanapa, ozdoby ściennie, maszyną do szycia. W doskonałym stanie.
7132 N. Harlem Ave. Niles
Mieszkanie Nr. 1
Tel. 774-3280

SPRZEDAM stół, lampę, stoliki i inne przedmioty z jadalni. Pełnego rozmiaru łóżko, telewizor; zmieniam mieszkanie na mniejsze. 826-8916 o 3-jej.

MAHONOWY komplet do jadalni, stół (Duncan Phyfe) z pokładką, 6 krzeseł, bufet. Komplet do sypialni, lekki dąb, podwójne łóżko, toaletka i lustro, nocny stolik. Lampa stojąca. Czarna biała telewizja. — PE 6-3098.

ENCYKLOPEDIA
1975 ENCYKLOPEDIA. 20 tomów. Kosztowała \$275 — ze stratą za \$65. — 251-2187.

T.V.
TELEWIZORY KOLOROWE
25 cali Zenith i RCA.
CENA \$149.
Telefon: 545-6667

Naprawa TV
BILL'S MOVING AND PACKING
Umiarkowane Ceny Darmo Kartony.
Tel. 582-9114

JUŻ ZA \$20 przewieźmy twoje meble i towary. 2206 N. Milwaukee. Tel. 384-3322 od 10 do 6-jej wieczór lub 878-1162.

PO PRZEPROWADZKI dzwonicie — 489-3395 lub 276-8851.

PTAKI
ŚPIEWAJĄCE kanarki na sprzedaż. 777-0246 po 4-jej po poł.

★ Kontraktorzy

BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU
Specjaliści we wszelkich rodzajach Odnowy i przeróbki Domów. — Udzielamy Bezpłatnie Porad. Referencje tysięcy zadowolonych Klientów mówią same za siebie.

Nie trzeba malować: pokrywamy aluminium blachą "Soffit facia trim" i okna.
• Kuchnie i Łazienki • Roboty Plumbarskie i Elektryczne • Malowanie Mieszkań • Dodatkowe Pokoje

Dobudowujemy nowe werandy i reperujemy stare. Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING". Wstawiamy drewniane okna i drzwi.

ALCO CONSTRUCTION CO.
3608 Milwaukee • Róg Addison

PRZERABIAM KUCHNIE, ŁAZIENKI NA NOWOCZESNE
oraz wykonuję wszystkie prace przy domu: cementowe, fugowanie, malowanie, ciesielstwo, dachy, obicia "siding", zimowe okna.

SEREDA REMODELING
342-3646 lub AL 2-7100

Cieśla i Kontraktor
Ze starej emigracji, obsługuje Polonię, blisko 40 lat. Wykonuje wszelkie roboty nowe i stare według wymagań miejsc (przekroczenia budowlane) Buduje werandy, przybudówki, okna zimowe, przerabia mieszkania, kuchnie i łazienki na strychu lub w basemencie. Pokrywanie domów aluminium lub plastikiem. Cementowe roboty. Fronty sklepów Podmurówki. Plastikowe wyściełanie i aluminium rynnę deszczową. Prace gwarantowane. Robotnicy unijni i asekurowani

Na Miesieczne Spłaty Wotać
287-6294 lub Capitol 7-6503
TED BALINSKI i SYN

Ed Grzebieniak KONTRAKTOR
BETTER WAY REMODELING
Całkowite Przeróbki Domów
• FUGOWANIE • NAPRAWY KOMINÓW • DACHY • RYNNY
KOSZTORYSY DARMO
35 LAT DOŚWIADCZENIA
UBEZPIECZENI CAŁKOWICIE
Telefon w Chicago i na Przedmieściach: 827-4637

WALTER JAKICH CONSTRUCTION CO.
Wolacie o darmowe obliczenie na roboty stolarskie, ciesielskie, cementowe, różne przeróbki, dobudówki, werandy, "dormers" oraz generalne utrzymanie budynków.
Licencjonowani i ubezpieczeni
GENERALNY KONTRAKTOR
1831 N. Karlow Tel. 235-1201

JÓZEF NARAS
Plumbiarz i Ogrzewani
INSTALACJE • REPERACJE
SPaulding 2-9769
3810 W. DIVERSEY AVE. Chicago, Ill.

Walter Grzebieniak
FUGOWANIE, ODNOWA REPERACJA KOMINÓW WSZYSTKIE RODZAJE PRAC MURARSKICH OD ROKU 1922
774-7494

CAROL'S REMODELING
Wykonuje Prace Fachowe Różnego Rodzaju: Wstawianie drzwi w domach. Plasterowanie, malowanie oraz wszelkiego rodzaju stolarskie i ciesielskie prace.
Tel. Bart-282-8643

COMPLETE PLUMBING AND HEATING SERVICE
Przystępne ceny. Również przeprowadzamy elektryczne kanały, oraz wykonujemy reperaturę.
489-6153
24 Hour Service

Plumber-Hydraulik
WYKONUJE WSZYSTKIE ROBOTY.
Plumbing, Ogrzewanie, Reperacje, Przeróbki Łazienek Kuchni. Wymieniamy ogrzewacze do ciepłej wody. Niedrogo!
Mówię po POLSKU.
Tel. 342-0438

ŚCINANIE DRZEW I SKRACANIE GAŁEZI CZYSZCZENIE RYNIEN
Bezpłatny dojazd i oszacowanie. Robota gwarantowana. Dzwoncie po polsku lub angielsku
652-0316

PRZEPROWADZKI
BILL'S MOVING AND PACKING
Umiarkowane Ceny Darmo Kartony.
Tel. 582-9114

JUŻ ZA \$20 przewieźmy twoje meble i towary. 2206 N. Milwaukee. Tel. 384-3322 od 10 do 6-jej wieczór lub 878-1162.

PO PRZEPROWADZKI dzwonicie — 489-3395 lub 276-8851.

PTAKI
ŚPIEWAJĄCE kanarki na sprzedaż. 777-0246 po 4-jej po poł.

★ Kontraktorzy

KORZYSTAJCIE
Z DUŻEJ JESIENNEJ ZNIŻKI od września do listopada same za siebie.

Nie trzeba malować: pokrywamy aluminium blachą "Soffit facia trim" i okna.
• Kuchnie i Łazienki • Roboty Plumbarskie i Elektryczne • Malowanie Mieszkań • Dodatkowe Pokoje

Dobudowujemy nowe werandy i reperujemy stare. Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING". Wstawiamy drewniane okna i drzwi.

ALCO CONSTRUCTION CO.
3608 Milwaukee • Róg Addison

PRZERABIAM KUCHNIE, ŁAZIENKI NA NOWOCZESNE
oraz wykonuję wszystkie prace przy domu: cementowe, fugowanie, malowanie, ciesielstwo, dachy, obicia "siding", zimowe okna.

SEREDA REMODELING
342-3646 lub AL 2-7100

Cieśla i Kontraktor
Ze starej emigracji, obsługuje Polonię, blisko 40 lat. Wykonuje wszelkie roboty nowe i stare według wymagań miejsc (przekroczenia budowlane) Buduje werandy, przybudówki, okna zimowe, przerabia mieszkania, kuchnie i łazienki na strychu lub w basemencie. Pokrywanie domów aluminium lub plastikiem. Cementowe roboty. Fronty sklepów Podmurówki. Plastikowe wyściełanie i aluminium rynnę deszczową. Prace gwarantowane. Robotnicy unijni i asekurowani

Na Miesieczne Spłaty Wotać
287-6294 lub Capitol 7-6503
TED BALINSKI i SYN

Ed Grzebieniak KONTRAKTOR
BETTER WAY REMODELING
Całkowite Przeróbki Domów
• FUGOWANIE • NAPRAWY KOMINÓW • DACHY • RYNNY
KOSZTORYSY DARMO
35 LAT DOŚWIADCZENIA
UBEZPIECZENI CAŁKOWICIE
Telefon w Chicago i na Przedmieściach: 827-4637

Miasto Apeluje o Uwolnienie Zamrożonych Dotacji Federalnych

Przedstawiciele prawni miasta złożyli w federalnym Sądzie Apelacyjnym petycję, aby sąd zechciał rozpatrzyć w trybie doraźnym sprawę zamrożonych funduszy federalnych dla Chicago. Dotacje zostały zamrożone nakazem Sądu Dystryktowego w wyniku procesu, w którym miasto jest oskarżone o dyskryminacyjne praktyki w zatrudnianiu i przydzielaniu awansów, stosowane przez Chicagoński Departament Policji. Pozew w Sądzie Dystryktowym złożyła Afro-Americ. Patrolmen's League, który później przejął Departament Sprawiedliwości, oraz kilku aplikantów łacińskiego pochodzenia ubiegających się o pracę policjantów.

W listopadzie 1974 sędzia

Prentice H. Marshall wydał zakaz zatrudniania nowego personelu przez Departament Policji w związku z zarzutami o dyskryminację wobec mniejszości etnicznych oraz kobiet. Wiosną tego roku z nakazu sędziego Marshalla zamrożone zostały kwartalne dotacje federalne w wysokości \$19 milionów, dopóki sytuacja nie ulegnie poprawie. Sąd Dystryktowy miał podjąć ostateczną decyzję w sprawie wymienionej sprawy w sierpniu br. Sędzia Marshall oświadczył jednak, iż ze względu na stosowaną przez miasto "grę na zwłokę" nie był w stanie zakończyć procedury sądowej.

Do tej pory zamrożone fundusze urosły do sumy \$76 milionów. Jeżeli Sąd Apelacyjny zdecyduje nawet rozpatrzyć petycję z Chicago, potrwa to kilka miesięcy zanim wyda orzeczenie. Protokoły z Sądu Dystryktowego w tej sprawie będą mogły być przesłane do Sądu Apelacyjnego najwcześniej w styczniu następnego roku — twierdzi "klerk" sądu niższej instancji H. Stuart Cunningham.

Departament policji, który stoi na stanowisku, iż wszelkie niedociągnięcia w aspekcie rasowym były nie zamierzone, zapewnia iż podjęło odpowiednie kroki zaradcze, między innymi opracowano nowy egzamin kwalifikacyjny dla kandydatów na policjantów.

Postrzelono Taksówkarza

Dennis Biskup, kierownik kompanii taksówek Sibal Cab Co., został dwukrotnie postrzelony w głowę przez "pasażera", który go obrabował. 24-letniego taksówkarza przewieziono do szpitala św. Bernarda. Pomimo ciężkich ran Biskup zidentyfikował bandytę, ujętego przez policję wkrótce po napadzie. Paula Stovall aresztowano pnr. 6613 S. Love, miał on przy sobie 22-kalibrowy pistolet.

Rząd Federalny Rozpoczął Dochodzenia Dotyczące Podśluchów

Państwowy prokurator Samuel Skinner ujawnił rozpoczęcie gruntownych dochodzeń przez rząd federalny — dotyczących — nielegalnych podsłuchów na terenie Chicago.

W czasie konferencji prasowej zaznaczył, że dochodzenia skupiają się przede wszystkim na nielegalnych podsłuchach prowadzonych przez prywatnych detektywów i korporacyjnych ekspertów wywiadu. Skinner stwierdził, że tego typu działalność jest dość rozpowszechniona.

Odmówił jednak udzielenia wszelkich informacji — kiedy został zapytany czy podsłuchy policji chicagowskiej również zostaną zbadane. Spodziewane jest jednak, że dochodzenia w znacznej części obejmują także działalność podsłuchową policji i innych agencji rządowych.

Niektórzy urzędnicy federalni radzili ażeby badania rozpoczęły się od kontynuowania dochodzeń powiatowej ławy przysięgłych związanych z podsłuchami policji w czasie rzekomo nielegalnej działalności inwigilacji jednej policji miejskiej.

W czasie konferencji prokurator podkreślił, że wewnętrzna inwigilacja prowadzona przez funkcjonariuszy prawa jest równie karygodna jak ta prowadzona przez prywatnych specjalistów.

Zapytany czy dochodzenia obejmą podsłuch telefonów mayora Daley, Skinner — oświadczył, że nie posiada danych stwierdzających, że telefony mayora kiedykolwiek

wiek znajdowały się na podsłuchu, ale jeżeli zdobędzie dostateczne dowody badania zostaną przeprowadzone.

W ubiegłym tygodniu Daley oświadczył, że jego telefony znajdowały się na podsłuchu przez szereg lat, jednak odmówił podania szczegółów.

Część dowodów, które posłużą w federalnych dochodzeniach pochodzą z dokumentacji związanej z podsłuchami wykrytymi przez pracowników firmy Illinois Bell Telephone.

Plany Miejskie Zaostrożenia Walki z Hałasem i Kurzem

Władze miejskie zamierzają zacząć walkę ze skażeniem powietrza hałasami i kurzem. Zaostrożenie to znajdzie wyraz w planowanych zarządzeniach miejskich.

H. W. Poston, który jest komisarzem kontroli warunków otoczenia oświadczył komitecie finansowemu z rady miejskiej opracowującemu budżet, iż około 30 procent ze skarg, jakie departament otrzymuje od mieszkańców, dotyczy hałasów.

Podczas, gdy liczba tych skarg na hałas wzrasta, liczbą skarg na skażenie powietrza stale się obniża, głównie z tego powodu, iż powietrze nad miastem staje się coraz czystsze. W pierwszych 10-ciu miesiącach 1975 roku wydano 1,666 pozwów karnych osobom gwałcącym prawa do skażenia

NEW HAVEN, CONN. — Strajkujący nauczyciele w New Haven wiwatują na cześć swoich kolegów, którzy w autobusie opuszczają salę sądową. Sędzia w New Haven nakazał aresztowanie nauczycieli, kiedy odmówili przerwania strajku. (UPI)

Czy Siedziba Rady Handlowej Jest Zabytkiem?

Chicagońska Rada Handlowa (Board of Trade) wystąpiła z ostrą krytyką wobec planowanych zamiarów uznania jej siedziby za zabytek architektoniczny. Gmach znajduje się na La Salle Street przy North Avenue. Radycyjni prawni oraz eksperci reprezentujący radę na debacie Komisji ds. Zabytków Historycznych i Architektonicznych oświadczyli, iż uznanie budynku za zabytek byłoby niezgodne z konstytucją, jeżeli deklaracja takowa jest wydana przez zarząd miejski. W ich uznaniu gmach absolutnie nie przedstawia wartości, która dyktowałaby taką klasyfikację. Ponadto dezygnacja siedziby Rady Handlowej jako zabytku stanowiłaby poważne trudności natury ekonomicznej dla właścicieli.

Rada Handlowa planowała większą rekonstrukcję wewnętrzną budynku, celem przystosowania pomieszczeń do nowoczesnych wymogów biurowych itp. Z chwilą, kiedy gmach zostanie uznany za zabytek, wszelkie zmiany w charakterze obiektu są wzbronione.

Earl Talbot, jeden z prawników oświadczył, iż ordynans miejski w tym wypadku

ku oznaczałoby to samo, co "konfiskata dla konserwacji" bez sprawiedliwego wynagrodzenia. Stanowiłoby to również pogwałcenie amerykańskiej wolności i sprawiedliwości. Talbot dodał, iż kryteria stosowane dla określenia zabytku są tak szerokie i nieprecyzyjne, że nawet "budka z parówkami przy North Ave. i La Salle Street może być sklasyfikowana jako zabytek."

Harry Bouras, artysta i ekspert w dziedzinie dekoracji wnętrz twierdzi, iż styl ozdobny gmachu jest wyraźnie w celach komercyjnych i nie kwalifikuje się jako zabytek sztuki jako takiej warty do zachowania. Bouras został przedstawiony jako świadek fachowiec przez Radę Handlową. Wyraził on także wątpliwość czy gmach mógłby być uważany za zabytek, gdyby nie był siedzibą Rady Handlowej.

Leczenie Bólu Krzyża Zastrzykami Zniesione

Leczenie bólu krzyża zastrzykami, które chirurgi ortopedyczni uważali, że 80 procent odniosło korzyści nie gorsze od chirurgii i z mniejszym stopniem urazu.

Wielu chirurgów protestowało kiedy ogłoszono zakaz w sierpniu. Niektórzy zastanawiali się nad możliwością przedstawienia zagadnienia Kongresowi albowiem w obecnej chwili chymopapaina jest absolutnie niedostępna.

Jedynym wyjściem Baxter-Travenol jest udowodnienie, że chymopapaina jest w rzeczywistości skuteczniejsza od substancji nośnikowych lub poruczenie projektu na który poświęcono 13 lat badań i setki tysięcy dolarów.

Skuteczność leku została odkryta przez dr. Lyman Smith — zatrudnionego w Szpitalu Sherman w Elgin — który stwierdził, że w połowie wypadków można było uniknąć chirurgii — stosując leczenie chymopapainą.

Polak Rektorem Derbista o. O. Olecki, który wyjechał z Kraju do Indonezji w 1965 r., został wybrany na rektora niższego seminarium duchownego w Kisol.

Instant Lottery Będzie Jeszcze Około 5 Tygodni

W czwartek, jak zwykle odbyło się losowanie wygrywających numerów w loterii stanowej. Ciągnienie odbyło się na stacji TV Kanał 9 w Chicago. Wylosowane zostały wygrywające numery w grze Lotto, nadto w grze Bonanza. Poniżej wylosowane numery:

Lotto: 09 07 36 32 35

Bonanza & Millionaire: 976 330 055

For tickets dated 11/27/75

Główną wygraną w wys. \$300,000 w grze Bonanza wygrała Shirley Pearson, lat 43 wychowawczyni South Wer-milion szkół. Nie była ona obecna w czasie ciągnięcia, ponieważ śniegi zasypały drogi w okolicy wioski, w której mieszka, niedaleko miejscowości Hillsdale, w stanie Indiana. Sumę \$50,000 wygrała Ann Dudek z Chicago, która zarabiała na ciągnięciu pełną torbę różnych maskotek "na szczęście". I szczęście jej posłużyło. Trzej inni wybrani wygrali po \$2,500.

W czwartek również odbyło się losowanie nazwisk 10-osób do 40-ki finalistów, którzy będą stawali do ciągnięcia

o 1 milion dolarów i inne wygrane za grę Instant Lottery. Oto nazwiska tych 10-u: — Betty Chapman z Chicago; John Goodlad z Coral Springs Fla.; Ruby Lewis z Chicago; George Manning z Tinley Pk.; Oswald Ramsey z Evanston;

Joe Rolla z Buckner, Ill.; John Speciale z Chicago; Robert Taylor z Chicago; Hen-nin Timm z Chicago i Oscar Wurl z Altamont, Ill.

Przewodniczący loterii stanowej Ralph Batch oświadczył, iż w loterii natychmiastowej (Instant) sprzedano dotąd 53 miliony biletów. Ogółem ma być sprzedanych 80 milionów i Batch przewiduje, iż reszta biletów zostanie sprzedana w ciągu następnych pięciu tygodni. Pierwsze ciągnięcie 1 miliona dol. odbędzie się dnia 18 grudnia br.

W nagrodach wydano w Instant Lottery około \$13 milionów, — kupcy którzy sprzedawali bilety otrzymali komisyjne na sumę \$2,4 miliona.

Planowana Rekonstrukcja Odcinka Lake Shore Drive

Miejski komisarz robót publicznych Marshall Suloway oznajmił, iż w przyszłym roku rozpocznie się prace na krętym odcinku Lake Shore Drive. Celem inwestycji będzie stworzenie prostej trasy na południe od rzeki Chicago, gdzie podwójny zakręt stanowi niewygodę dla kierowców, utrudnia ruch i jest powodem licznych wypadków. Rekonstrukcja szosy trwać ma 2 lata. Suloway oświadczył, iż w roku 1973 zatwierdzono prowizorycznie plan inwestycji.

Ponadto, Komitet Finansowy Rady Miejskiej zatwierdził plany wymiany starych przewodów kanalizacyjnych nakładem 200 milionów dolarów przez następne 20 lat. Inwestycjami mają być objęte zarówno miejskie, główne ścieki jak kanalizacja indywidualnych budynków.

W roku 1976 planuje się wydatkowanie na nową kanalizację \$23 miliony. Początkowo ma być ułożonych około 13 mil nowych kanałów. Fundusze na sfinansowanie robót są z ogólnego budżetu w wysokości \$47 milionów, jakie uzyskano ze sprzedaży miejskich obligacji (bondów) w 1973 roku.

Niemalym problemem jest brak odpowiedniej kanalizacji w południowej części miasta. Alderman William J. Cousins, Jr., twierdzi iż najmniejsze opady deszczowe powodują tu zalanie ulic pod mostami oraz piwnic w całej okolicy. Największe trudności występują w tym względzie w rejonie 95th Street i Stony Island Ave., oraz przy 95th i Cottage Grove Ave.

Komisarz Suloway stwierdził jednak, iż wiadukty na 95th St., są odpowiedzialnością stanu i sytuacja może ulec poprawie tylko w wyniku inwestycji finansowanej przez stan.

Komitet Finansowy wyznaczył termin na 10 grudnia kiedy ma się odbyć otwarta sesja poświęcona zagadnieniu sprzedaży bondów miejskich na sfinansowanie: nowego oświetlenia w wielu dzielnicach Chicago (\$10 milionów); alarmowych połączeń z policją (\$6 milionów); nowego ekwipunku dla straży pożarnej (\$5 milionów).

Zatwierdzono również — wniosek zbadania możliwości budowy biblioteki na dawnym terenie McCormick Theological Seminary — 800 W. Belden Avenue.

Powiat. Przywódcy Republikańscy Wybrali 9 Kandydatów Na Sędziów

Przywódcy republikańscy wybrali pierwszych 9-u swoich kandydatów na balot zawierający 57 członków sądu okręgowego powiatu Cook, łącznie z dwoma kandydatami do stanowej legislatury i kandydatem na funkcję komitymana.

Dziewięciu tych kandydatów wygrało najbardziej pożądane pozycje na republikańskim balocie sędziowskim, ponieważ mają oni, nie tak, jak reszta z balotu, starać się o głosy wyborców wyłączone tylko na przedmieściach o przewadze republikanów.

Wciąż jeszcze mają być mianowani dalsi kandydaci na sędziów w liczbie 32, którzy będą ubiegać się w całym stanie, a nie tylko w Chicago. Mają oni wypełnić wakansy wywołane przejściem na emeryturę, nadto wypełnić liczbę 30 nowych stanowisk sędziowskich ustanowionych przez Generalne zgromadzenie w formie rozszerzenia liczby sędziów.

Podmiejscy republikańscy komitymani na swoim zebraniu w poniedziałek w Cicero indorsowali następujących na stanowiska sędziowskie: stan. rep. Brian B. Duff z Wilmette; stan. rep. Romie J. Palmer z Blue Island; komityman Donald E. Joyce z River Forest; adw. z Cartage Exch., Themis N. Anastos; adwokat z Des Plaines, Edward C. Hofert; wiceprzewodn. South Holland Trust and Savings Banku, George M. Marovich; John A. Nordberg, niedawno wyznaczony do sądu okręgowego na wakans po sędziu emerytowym, na resztę kadencji; adwokat z Chicago Heights, Richard J. Petrarca oraz adwokat z Park Ridge, Robert L. Skłodowski.

Duff, liczący lat 45 i Palmer, 54 są członkami izbowego komitetu sądowego. Duff został wybrany w tym roku przewodniczącym mniejszości w Izbie. Obaj nie będą się ubiegać o ponowny wybór na stan. reprezentanta.

Joyce, liczący lat 45, był agentem FBI i asystentem

U.S. prokuratora, był on również asystentem stan. prokuratora generalnego. Anastos, liczący lat 63 urodził się w Grecji, dwukrotnie bez powodzenia ubiegał się na sędzię, raz w 1954 roku do sądu miejskiego, a drugi raz w 1974 roku na sędzię stan. sądu apelacyjnego. Był on asystentem stan. prokuratora generalnego, który był doradcą Carthage Exchange w Chicago od 1955 roku.

Hofert, liczący lat 49, z Mt. Prospect ubiegał się już raz do sądu okręgowego, ale przegrał w 1964 roku. Jest specjalistą prawa miejskiego, należał do szeregu komitetów pod-miejskich.

Marovich, liczy lat 44, był prawnik miejski, reprezentował 10 przedmieść południowych i dystrykt szkolne w latach 1955-1966. Obecnie urzędnik South Holland Trust & Savings Banku. Nordberg, liczy lat 49, z Golf, również pracował uprzednio w działach prawnych w lokalnych władzach. Petrarca, liczy lat 44, z Flossmor, był asystentem stan. prokuratora, który również reprezentował Chicago Heights, Monee, Steger i Park Forest South.

Skłodowski, liczy lat 40, mieszka w Northbrook, był asystentem stan. prokuratora generalnego, obecnie prowadzi kancelarię adwokacką. Był on w latach 1969-1970 członkiem, a potem prezesem Northwest Suburban Bar Assn.

Aukcja Na Poczcie

Urząd Pocztowy w Chicago organizuje aukcję rzeczy nie-odebranych. Wyprzedaż rozpocznie się we wtorek o godz. 8:30 rano w pokoju nr. 400 pnr. 358 W. Harrison. Zainteresowani mogą oglądać artykuły w poniedziałek w godz. od 8:30 do 3:30 po południu. Wśród przedmiotów wystawionych na aukcję znajduje się ceremonialny naszyjnik indiański, rosyjski samowar do parzenia herbaty, dwa szkice Goya i wiele innych.

STANFORD, CAL. — Donald Knuth i jego żona Jill siedzą przy organach, które niedawno zostały zainstalowane w ich dwupiętrowym domu. Po latach marzeń i planowania małżeństwo posiada teraz największe i najlepsze organy na zachodnim wybrzeżu. (UPI)

NOWY YORK. — Były gubernator Kalifornii Ronald Reagan z żoną przybyli do teatru na premierę muzikalu "Lorelei". Żona Reagana, córka chicagowskiego chirurga, jest byłą gwiazdą filmową. (UPI)